

**T.C.
AMASYA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
SOSYAL BİLİMLER VE TÜRKÇE EĞİTİMİ ANA BİLİM DALI
SOSYAL BİLGİLER EĞİTİMİ BİLİM DALI**

**SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ GİRİŞİMCİLİK
DÜZEYLERİNİN ÇEŞİTLİ DEĞİŞKENLER AÇISINDAN
İNCELENMESİ**

Yüksek Lisans Tezi

BULUT ARMUT

**AMASYA
Ağustos-2018**

**T.C.
AMASYA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
SOSYAL BİLİMLER VE TÜRKÇE EĞİTİMİ ANA BİLİM DALI
SOSYAL BİLGİLER EĞİTİMİ BİLİM DALI**

**SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ GİRİŞİMCİLİK
DÜZEYLERİNİN ÇEŞİTLİ DEĞİŞKENLER AÇISINDAN
İNCELENMESİ**

**Hazırlayan
Bulut ARMUT**

**Tez Danışmanı
Dr. Öğr. Üyesi Mustafa KILINÇ**

AMASYA-2018

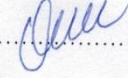
TEZ ONAY SAYFASI

Bulut ARMUT tarafından hazırlanan "Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Girişimcilik Düzeylerinin Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi" başlıklı bu çalışma aşağıdaki jüri tarafından oy birliği/oy çokluğu ile 26.07.2018 tarihinde yapılan savunma sınav sonucunda Amasya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi (İlköğretim) Anabilim Dalı Sosyal Bilgiler Eğitimi Bilim Dalı'nda Yüksek Lisans Tezi kabul edilmiştir.

Jüri

İmza

Danışman : Dr. Öğr. Üyesi Mustafa KILINÇ

.....

Üye : Doç. Dr. Emine ALTUNAY ŞAM

.....

Üye : Dr. Öğr. Üyesi Genç Osman İLHAN

.....

ONAY

Yukarıdaki imzaların adı geçen öğretim üyelerine ait olduğunu onaylarım. ....../.../2018

Doç. Dr. Meltem AKIN KÖSTERELİOĞLU
Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürü

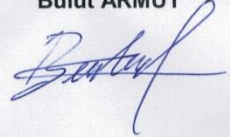
ETİK BEYAN

Tezimin içerdiği yenilik ve sonuçları başka bir yerden almadığımı ve bu tezi AÜ Ssyal Bilimler Enstitüsünden başka bir bilim kuruluşuna akademik gaye ve unvan almak amacıyla vermediğimi; tez içindeki bütün bilgilerin etik davranış ve akademik kurallar çerçevesinde elde edilerek sunulduğunu, ayrıca tez yazım kurallarına uygun olarak hazırlanan bu çalışmada kullanılan her türlü kaynağa eksiksiz atıf yapıldığını, bu tezde sunduğum çalışmanın özgün olduğunu bildirir, aksinin ortaya çıkması durumunda aleyhime doğabilecek tüm hak kayıplarını kabullendiğimi beyan ederim.

27/08/2018

İmza

Bulut ARMUT

ÖZET

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ GİRİŞİMCİLİK DÜZEYLERİNİN ÇEŞİTLİ DEĞİŞKENLER AÇISINDAN İNCELENMESİ

Bulut ARMUT

Amasya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü

Sosyal Bilgiler ve Türkçe Eğitimi Ana Bilim Dalı, Yüksek Lisans, Ağustos/2018

Danışman: Dr. Öğretim Üyesi Mustafa KILINÇ

Bu çalışmada 2017-2018 eğitim öğretim yılında Amasya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Sosyal Bilgiler Eğitimi Ana Bilim Dalı öğrencilerinin girişimcilik düzeylerinin belirlenmesi ve bu düzeylerinin cinsiyet, yaş düzeyi, sınıf seviyesi, baba mesleği, anne mesleği, aile aylık gelir düzeyi ve memleketin bulunduğu coğrafi bölge değişkenlerine göre incelenmesi amaçlanmaktadır.

Araştırmada nicel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Araştırmanın modeli betimsel tarama modelidir. Öğretmen adaylarının girişimcilik düzeylerini belirlemek amacıyla Yılmaz ve Sünbül (2009) tarafından geliştirilen ve 36 maddeden oluşan *Üniversite Öğrencileri Girişimcilik Ölçeği* kullanılmıştır. Ölçek, tam sayım örneklem yöntemi kullanılarak evrenin tamamı olan 240 öğrenciye uygulanmış, gönüllülük esaslı ve geçerlilik çerçevesinde 175 öğrenciden veriler elde edilmiştir. Elde edilen veriler SPSS21 (Statistical Package for the Social Sciences) paket programı kullanılarak analiz edilmiştir.

Araştırmaya katılan öğrencilere yönelik tanımlayıcı istatistiksel analizler için frekans, yüzde, aritmetik ortalama ve standart sapma değerleri hesaplanmıştır. Analiz sürecinde araştırmanın alt problemlerine uygun olarak bağımsız gruplar t-testi ve tek yönlü varyans analizi yapılmıştır.

Araştırmada Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının girişimcilik becerilerinin yüksek girişimcilik düzeyinde olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Katılımcıların girişimcilik düzeylerinin cinsiyete ve baba mesleğine göre istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık gösterdiği sonucuna ulaşılmıştır.

Araştırmadan elde edilen sonuçlara göre eğitim fakültelerinde girişimcilik eğitimi adında seçmeli de olsa dersler eklenerek öğrencilerde girişimcilik konusunda bilgi ve beceri artışının gerçekleştirilebileceği ve sadece eğitim fakültesi öğrencilerinin katılabileceği iş, fikir ya da proje yarışmaları düzenlenerek girişimciliğe teşvik edilebileceği önerileri getirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Girişimci, Girişimcilik, Girişimcilik Düzeyi, Öğretmen Adayı, Sosyal Bilgile

ABSTRACT

INVESTIGATION OF IN TERMS VARIOUS VARIABILITIES OF ENTREPRENEURSHIP LEVELS OF SOCIAL STUDIES TEACHER CANDIDATES

Bulut ARMUT

Amasya University, Institute of Social Sciences

Department of Social Sciences and Turkish Education, Master, August / 2018

Supervisor: Dr. Instructor Mustafa KILINÇ

This study aims to determinate the entrepreneurship levels of the students of the Department of Social Sciences Education of Amasya University in the academic year of 2017-2018 and to investigate these levels according to the variables of gender, age level, class level, father occupation, maternity occupation, family monthly income level and geographical region where the country is located.

Quantitative research method was used in the research. The model of the research is a descriptive scanning model. In order to determine the entrepreneurship levels of the candidate teachers, a Student Entrepreneurship Scale composed of 36 items, developed by Yılmaz and Sünbül (2009), was used. The scale was applied to 240 students who were the whole of the universe by using the full census sampling method and 175 students were obtained on the basis of volunteerism and validity. The obtained data were analyzed using SPSS21 (Statistical Package for the Social Sciences) package program.

Frequency, percentage, arithmetic mean and standard deviation values were calculated for descriptive statistical analyzes for students participating in the research. Independent groups t-test and one way analysis of variance were performed in accordance with the sub-problems of the research in the analysis process.

At the end of the research, social studies teacher candidates' entrepreneurship skills are at the level of high entrepreneurship. The entrepreneurship levels of the participants were statistically significant difference by gender and father's occupation.

According to the results obtained from the research, it has been suggested that in case of entrepreneurship education in the education faculties, it is possible to add entrepreneurship knowledge and skills to the students and to encourage entrepreneurship by organizing work, idea or project competitions which only education faculty students can participate.

Keywords: Entrepreneur, Entrepreneurship, Entrepreneurship Level, Teacher Candidate, Social Studies

ÖN SÖZ

Bu çalışmada Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının girişimcilik düzeylerinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi amaç edinilmiştir.

Yüksek lisans eğitimimin ders döneminde tanışma şerefine nail olduğum, gerek akademik yönü gerek insani yönüyle beni derinden etkileyen aynı zamanda tez dönemimde hiçbir şekilde desteğini esirgemeyen ve tezimi tamamlamamda çok büyük katkıları olan sayın danışmanım Dr. Öğr. Üyesi Mustafa KILINÇ'a sonsuz minnet ve şükranlarımı sunuyorum.

Tezimi tamamlamam konusunda vermiş oldukları fikirlerle beni aydınlatan ve cesaret veren sayın Doç. Dr. Emine ALTUNAY ŞAM'a ve sayın Dr. Öğr. Üyesi Genç Osman İLHAN'a sonsuz minnet ve şükranlarımı sunuyorum.

Yüksek lisans eğitimim süresince maddi ve manevi anlamda yanımda olan ve desteklerini esirgemeyen saygıdeğer annem Hacer ARMUT'a, kendisinden almış olduğum feyiz ile lisansüstü eğitime başladığım ve aydın fikirlerinden her zaman istifade ettiğim değerli ağabeyim Ferhat ARMUT'a ve rahmetli babam Faruk ARMUT'a şükranlarımı sunuyorum. Yapmış olduğum bu çalışmamın literatüre katkı sağlamasını diliyorum.

Bulut ARMUT

İÇİNDEKİLER

ÖZET	i
ABSTRACT	iii
ÖN SÖZ.....	v
İÇİNDEKİLER	vi
TABLolar DİZİNİ.....	ix

I. BÖLÜM

1. GİRİŞ.....	1
1. 1. Problem Durumu	3
1. 2. Problem Cümlesi	3
1. 3. Araştırmanın Amacı	4
1. 4. Araştırmanın Önemi	4
1. 5. Araştırmanın Sınırlılıkları	5
1. 6. Araştırmanın Varsayımları	5
1. 7. Tanımlar	5

II. BÖLÜM

2. KURAMSAL ÇERÇEVE VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR	6
2. 1. Kuramsal Çerçeve	6
2. 1. 1. Girişimciliğin Tanımı	6
2. 1. 2. Girişimciliğin Türleri.....	7
2. 1. 3. Girişimci Kişilerin Özellikleri	7
2. 1. 4. Türkiye’de Girişimcilik Tarihi.....	8
2. 1. 5. Sosyal Bilgiler Dersinin Özellikleri ve Girişimcilikle Olan İlişkisi	9
2. 1. 5. 1. Sosyal Bilgiler Dersi	9
2. 1. 5. 2. Sosyal Bilgiler Dersinin Kısa Kronolojisi	9

2. 1. 5. 3. Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programının Özel Amaçları	10
2. 1. 5. 4. Sosyal Bilgiler Programının Yapısı	11
2. 2. İlgili Araştırmalar.....	13
2. 2. 1. Yurt Dışı Araştırmaları.....	13
2. 2. 2. Yurt İçi Araştırmaları	15

III. BÖLÜM

3. YÖNTEM	21
3. 1. Araştırma Modeli	21
3. 2. Evren ve Örneklem.....	21
3. 3. Verilerin Toplama Araçları	22
3. 3. 1. Üniversite öğrencilerine yönelik girişimcilik ölçeği	22
3. 3. 2. Kişisel bilgi formu	22
3. 4. Verilerin Toplanması.....	22
3. 5. Verilerin Analizi.....	22

IV. BÖLÜM

4. BULGULAR	24
4. 1. Birinci Alt Probleme İlişkin Bulgular	24
4. 2. İkinci Alt Probleme İlişkin Bulgular	26
4. 3. Üçüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular	29
4. 4. Dördüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular.....	33
4. 5. Beşinci Alt Probleme İlişkin Bulgular.....	34
4. 6. Altıncı Alt Probleme İlişkin Bulgular	41
4. 7. Yedinci Alt Probleme İlişkin Bulgular	46
4. 8. Sekizinci Alt Probleme İlişkin Bulgular	50

V. BÖLÜM

5. TARTIŞMA.....	57
------------------	----

VI. BÖLÜM

6. SONUÇ VE ÖNERİLER.....	62
6. 1. Sonuçlar.....	62
6. 2. Öneriler.....	63
6. 2. 1. Araştırma Sonuçlarına Dayalı Öneriler.....	63
6. 2. 2. İleride Yapılabilecek Araştırmalara Yönelik Öneriler.....	63
KAYNAKLAR.....	65
EKLER.....	72
Ek. 1.....	73
Ek. 2.....	74
Ek. 3.....	78
ÖZ GEÇMİŞ.....	79

TABLULAR DİZİNİ

Tablo 1. Sosyal Bilgiler Programında Yer Alan Öğrenme Alanları, Beceriler ve Değerler	11
Tablo 2. Sosyal Bilgiler Dersi Girişimcilik Kazanımları.....	12
Tablo 3. Girişimcilik Düzeyi Puan Aralığı Tablosu	23
Tablo 4. Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Oluşturduğu Çalışma Grubu Verilerinin Homojenlik ve Normallik Dağılımları	24
Tablo 5. 1. Sınıf Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Girişimcilik Puan Değerleri	25
Tablo 6. 2. Sınıf Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Girişimcilik Puan Değerleri	25
Tablo 7. 3. Sınıf Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Girişimcilik Puan Değerleri	25
Tablo 8. 4. Sınıf Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Girişimcilik Puan Değerleri	26
Tablo 9. Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Girişimcilik Puanlarının Sınıf Seviyelerine Göre Dağılımları	26
Tablo 10. 1. Sınıf Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Girişimcilik Düzeylerinin Cinsiyete Göre T-Testi Sonuçları.....	27
Tablo 11. 2. Sınıf Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Girişimcilik Düzeylerinin Cinsiyete Göre T-Testi Sonuçları.....	27
Tablo 12. 3. Sınıf Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Girişimcilik Düzeylerinin Cinsiyete Göre T-Testi Sonuçları.....	27
Tablo 13. 4. Sınıf Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Girişimcilik Düzeylerinin Cinsiyete Göre T-Testi Sonuçları.....	28
Tablo 14. Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Cinsiyetlerinin Sınıf Seviyelerine Göre Dağılımları	28
Tablo 15. Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Girişimcilik Düzeylerinin Cinsiyete Göre T-Testi Sonuçları.....	29
Tablo 16. 1. Sınıf Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Girişimcilik Düzeylerinin Yaş Düzeylerine Göre Ortalamaları	29
Tablo 17. 1. Sınıf Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Girişimcilik Düzeylerinin Yaş Düzeylerine Göre Tek Yönlü ANOVA Testi Sonucu.	29

Tablo 18. 2. Sınıf Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Girişimcilik Düzeylerinin Yaş Düzeylerine Göre Ortalamaları	30
Tablo 19. 2. Sınıf Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Girişimcilik Düzeylerinin Düzeylerine Göre Tek Yönlü ANOVA Testi Sonucu	30
Tablo 20. 3. Sınıf Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Girişimcilik Düzeylerinin Yaş Düzeylerine Göre Ortalamaları	31
Tablo 21. 3. Sınıf Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Girişimcilik Düzeylerinin Yaş Düzeylerine Göre Tek Yönlü ANOVA Testi Sonucu	31
Tablo 22. 4. Sınıf Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Girişimcilik Düzeylerinin Yaş Düzeylerine Göre Ortalamaları	31
Tablo 23. 4. Sınıf Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Girişimcilik Düzeylerinin Yaş Düzeylerine Göre Tek Yönlü ANOVA Testi Sonucu	32
Tablo 24. Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Yaş Düzeylerinin Sınıf Seviyelerine Göre Dağılımları	32
Tablo 25. Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Girişimcilik Düzeylerinin Yaş Düzeylerine Göre Ortalamaları	33
Tablo 26. Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Girişimcilik Düzeylerinin Yaş Düzeylerine Göre Tek Yönlü ANOVA Testi Sonucu.....	33
Tablo 27. Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Sınıf Seviyelerine Göre Dağılımları.....	34
Tablo 28. Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Girişimcilik Düzeylerinin Sınıf Seviyelerine Göre Ortalamaları	34
Tablo 29. Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Girişimcilik Düzeylerinin Sınıf Seviyelerine Göre Tek Yönlü ANOVA Testi Sonucu.....	34
Tablo 30. 1. Sınıf Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Girişimcilik Düzeylerinin Baba Mesleğine Göre Ortalamaları	35
Tablo 31. 1. Sınıf Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Girişimcilik Düzeylerinin Baba Mesleğine Göre Tek Yönlü ANOVA Testi Sonucu.....	35
Tablo 32. 2. Sınıf Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Girişimcilik Düzeylerinin Baba Mesleğine Göre Ortalamaları	35

Tablo 33. 2. Sınıf Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Girişimcilik Düzeylerinin Baba Mesleğine Göre Tek Yönlü ANOVA Testi Sonucu.....	36
Tablo 34. 3. Sınıf Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Girişimcilik Düzeylerinin Baba Mesleğine Göre Ortalamaları	36
Tablo 35. 3. Sınıf Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Girişimcilik Düzeylerinin Baba Mesleğine Göre Tek Yönlü ANOVA Testi Sonucu.....	37
Tablo 36. 4. Sınıf Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Girişimcilik Düzeylerinin Baba Mesleğine Göre Ortalamaları	37
Tablo 37. 4. Sınıf Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Girişimcilik Düzeylerinin Baba Mesleğine Göre Tek Yönlü ANOVA Testi Sonucu.....	37
Tablo 38. 4. Sınıf Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Girişimcilik Düzeylerinin Baba Mesleğine Göre Tukey Testi Sonucu	38
Tablo 39. Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Baba Mesleklerinin Sınıf Seviyelerine Göre Dağılımları	38
Tablo 40. Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Girişimcilik Düzeylerinin Baba Mesleğine Göre Ortalamaları	39
Tablo 41. Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Girişimcilik Düzeylerinin Baba Mesleğine Göre Tek Yönlü ANOVA Testi Sonucu.....	40
Tablo 42. Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Girişimcilik Düzeylerinin Baba Mesleğine Göre Tukey Testi Sonucu	40
Tablo 43. 1. Sınıf Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Girişimcilik Düzeylerinin Anne Mesleğine Göre Ortalamaları	41
Tablo 44. 1. Sınıf Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarını Girişimcilik Düzeylerinin Anne Mesleğine Göre Tek Yönlü ANOVA Testi Sonucu.....	41
Tablo 45. 2. Sınıf Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Girişimcilik Düzeylerinin Anne Mesleğine Göre Ortalamaları	42
Tablo 46. 2. Sınıf Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Girişimcilik Düzeylerinin Anne Mesleğine Göre Tek Yönlü ANOVA Testi Sonucu.....	42
Tablo 47. 2. Sınıf Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Girişimcilik Düzeylerinin Anne Mesleğine Göre Tukey Testi Sonucu	42

Tablo 48. 3. Sınıf Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Girişimcilik Düzeylerinin Anne Mesleğine Göre Ortalamaları	43
Tablo 49. 3. Sınıf Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Girişimcilik Düzeylerinin Anne Mesleğine Göre Tek Yönlü ANOVA Testi Sonucu.....	44
Tablo 50. 4. Sınıf Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Girişimcilik Düzeylerinin Anne Mesleğine Göre Ortalamaları	44
Tablo 51. 4. Sınıf Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Girişimcilik Düzeylerinin Anne Mesleğine Göre Tek Yönlü ANOVA Testi Sonucu.....	44
Tablo 52. Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Anne Mesleklerinin Sınıf Seviyelerine Göre Dağılımları	45
Tablo 53. Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Girişimcilik Düzeylerinin Anne Mesleğine Göre Ortalamaları	45
Tablo 54. Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Girişimcilik Düzeylerinin Anne Mesleğine Göre Tek Yönlü ANOVA Testi Sonucu.....	46
Tablo 55. 1. Sınıf Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Girişimcilik Düzeylerinin Aile Aylık Gelir Düzeylerine Göre Ortalamaları	46
Tablo 56. 1. Sınıf Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Girişimcilik Düzeylerinin Aile Aylık Gelir Düzeylerine Göre Tek Yönlü ANOVA Testi Sonucu.....	47
Tablo 57. 2. Sınıf Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Girişimcilik Düzeylerinin Aile Aylık Gelir Düzeylerine Göre Ortalamaları	47
Tablo 58. 2. Sınıf Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Girişimcilik Düzeylerinin Aile Aylık Gelir Düzeylerine Göre Tek Yönlü ANOVA Testi Sonucu.....	47
Tablo 59. 3. Sınıf Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Girişimcilik Düzeylerinin Aile Aylık Gelir Düzeylerine Göre Ortalamaları	48
Tablo 60. 3. Sınıf Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Girişimcilik Düzeylerinin Aile Aylık Gelir Düzeylerine Göre Tek Yönlü ANOVA Testi Sonucu.....	48
Tablo 61. 4. Sınıf Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Girişimcilik Düzeylerinin Aile Aylık Gelir Düzeylerine Göre Ortalamaları	48
Tablo 62. 4. Sınıf Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Girişimcilik Düzeylerinin Aile Aylık Gelir Düzeylerine Göre Tek Yönlü ANOVA Testi Sonucu.....	49

Tablo 63. Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Aile Aylık Gelir Düzeylerinin Sınıf Seviyelerine Göre Dağılımları	49
Tablo 64. Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Girişimcilik Düzeylerinin Aile Aylık Gelir Düzeylerine Göre Ortalamaları	50
Tablo 65. Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Girişimcilik Düzeylerinin Aile Aylık Gelir Düzeylerine Göre Tek Yönlü ANOVA Testi Sonucu	50
Tablo 66. 1. Sınıf Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Girişimcilik Düzeylerinin Memleketlerinin Bulunduğu Coğrafi Bölgelere Göre Ortalamaları	51
Tablo 67. 1. Sınıf Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Girişimcilik Düzeylerinin Memleketlerinin Bulunduğu Coğrafi Bölgelere Göre Tek Yönlü ANOVA Testi Sonucu	51
Tablo 68. 2. Sınıf Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Girişimcilik Düzeylerinin Memleketlerinin Bulunduğu Coğrafi Bölgelere Göre Ortalamaları	51
Tablo 69. 2. Sınıf Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Girişimcilik Düzeylerinin Memleketinin Bulunduğu Coğrafi Bölgeye Göre Tek Yönlü ANOVA Testi Sonucu	52
Tablo 70. 3. Sınıf Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Girişimcilik Düzeylerinin Memleketlerinin Bulunduğu Coğrafi Bölgelere Göre Ortalamaları	52
Tablo 71. 3. Sınıf Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Girişimcilik Düzeylerinin Memleketlerinin Bulunduğu Coğrafi Bölgelere Göre Tek Yönlü ANOVA Testi Sonucu	53
Tablo 72. 4. Sınıf Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Girişimcilik Düzeylerinin Memleketlerinin Bulunduğu Coğrafi Bölgelere Göre Ortalamaları	53
Tablo 73. 4. Sınıf Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Girişimcilik Düzeylerinin Memleketlerinin Bulunduğu Coğrafi Bölgelere Göre Tek Yönlü ANOVA Testi Sonucu	54
Tablo 74. Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Memleketlerinin Bulunduğu Coğrafi Bölgelerin Sınıf Seviyelerine Göre Dağılımları	54
Tablo 75. Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Girişimcilik Düzeylerinin Memleketlerinin Bulunduğu Coğrafi Bölgelere Göre Ortalamaları	55
Tablo 76. Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Girişimcilik Düzeylerinin Memleketlerinin Bulunduğu Coğrafi Bölgelere Göre Tek Yönlü ANOVA Testi Sonucu	55

I. BÖLÜM

1. GİRİŞ

Literatürde girişimciliğe dair pek çok farklı tanım mevcuttur. Bu nedenle girişimciliğin genel bir tanımını yapmak oldukça güçtür. Girişimcilik kavramını iktisadi anlamda ilk kullanan kişi Fransız Richard Cantillon'dur ve kullandığı "entreprendre" kelimesi girişimci anlamına gelir. 1755 yılında Cantillon bu kelimeyi ekonomik değişkenler içerisinde kar elde etmek ve ekonomik anlamda riskleri tanımlamak için kullanmıştır (Onay ve Çavuşoğlu, 2010).

Girişimcilik, özellikle sanayi devrimi ile birlikte oldukça önemli bir kavram haline gelmiştir. Ülkeler arası ekonomik ilişkilerin ve ekonomiye dair teorilerin gelişmesi ile birlikte üretim faktörleri arasında yer bulmuştur. Bu faktörler ise emek, sermaye, doğal kaynaklar, teknoloji ve girişimciliktir (Öztürk, 2003).

Yapılan araştırmalardan ve gelenen durumlardan da anlaşılmaktadır ki girişimcilik faaliyetleri bir hayli fazla olan ülkelerin ekonomik durumlarının da iyi yönde olduğu göze çarpmaktadır. Girişimciliğin ekonomik yönden sağladığı katkıların yanı sıra oldukça popüler olmasının nedenleri şu şekilde sıralanabilir;

1. İşsizlik durumunun en somut çözüm potansiyeli olması
2. Ekonomik yapıların değişmesi ve gelişmesiyle birlikte girişimciliğin ekonomik yapılar içerisindeki konumu
3. Ekonomiye bir bilim olarak yaklaşılması ve üretilen teorilerle birlikte girişimciliğin ekonomik yapı içerisinde kabul görmesi (Çetindamar,2012:17).

Ekonomik olarak gelişmeyi başarmış ülkelere bakılacak olursa; endüstriyel güç, rekabetçi piyasa, işsizlik sorununun çözülmesi, milli gelir seviyesinin yüksek olması gibi durumlarla karşılaşmaktadır. Türkiye Cumhuriyeti açısından da bu durumların iyileşmesi için ekonomik yapının girişimciliğe ve yenileşmeye açık olması gerekmektedir. Türkiye Cumhuriyeti, zaman zaman sürüklendiği krizleri aşmak için kısa vadeli planlamalar değil, ekonomik sorunları aşacak uzun vadeli planlamalar yapmalıdır ve bu planlamalar girişimci bir ekonomi modeli üzerine dizayn edilmelidir (Çetindamar, 2012:24).

Güçlü ülkeler gücünü güçlü ekonomilerinden almaktadır. Bir ülkenin ekonomik açıdan güçlü olması ise o ülkenin girişimci bireylerinin sayısı ile doğru orantılıdır. Ekonomisi gelişmiş ülkelerin işsizlik sorununu büyük ölçüde çözülmüş, endüstriyel yapısı gelişmiş, ekonomik büyümesi hızlanmış ve gelir düzeyi artmıştır (Salik,2015).

Ekonomik durumun bir ülke açısından bu denli önem arz etmesi ve ekonomik gelişmenin de girişimci bir ekonomiden geçmesi durumu, doğal olarak girişimcilik eğitiminin önemini ön plana çıkarmaktadır.

İnsanlar eğitim alarak başarılı girişimci olma yolunda önceden fark etmedikleri bilgi ve beceriyi edinirler (Çetinkaya Bozkurt, 2011).

Ülkemiz için girişimcilik eğitimi konusunda öz eleştiri yapılacak olursa iyi durumda olmadığımız söylenebilir. Yalnızca bazı meslek liselerinde ve iktisadi-idari bilimler fakültelerinde verilen girişimcilik eğitimi ülkemizin geneli açısından yetersiz kalmaktadır. Girişimcilik eğitimi ile birlikte birçok potansiyel girişimci keşfedilebilir. Girişimcilik yeteneği olan kişiler bu eğitimi alarak daha da profesyonelleşebilir, girişimcilik yeteneği olmayan bireyler ise en azından girişimciliğe dair belli başlı terimlerin ve bilgilerin farkına varabilir. Her iki durumda da girişimcilik eğitimi olumlu sonuçlar verecektir (Güreşçi, 2014).

Öğretmenlerin girişimciliğe dair kavramlar ve beceriler konusunda yetersiz olduğu ve bu becerileri öğrencilere aktarmada farklılıkların bulunduğu görülmektedir (Bacanak, 2013).

Ülkemiz, okuldayken ve okul sonrasında girişimcilik eğitim alan kişiler açısından %6 ile en düşük orana sahiptir. Bu durum ülkemizdeki girişimcilik eğitiminin yetersizliğini göstermektedir (Karadeniz, 2012).

Üniversitelerin girişimcilik eğitimini etkili ve sağlıklı olarak verme noktasında bir takım eksiklikler bulunduğu, üniversitelerin girişimcilik eğitimi açısından buldukları çevreye katkı sağlayamadığı görülmektedir. Üniversitelerde girişimcilik eğitimini verme konusunda müfredat ve altyapı çalışmalarının da yetersizliği görülmektedir. Ayrıca girişimcilik eğitimini verecek donanımda öğretim üyesinin bulunması noktasında da sorunlar yaşanmaktadır (Özdemir, 2016).

Yapılan araştırmalar göz önüne alındığında girişimcilik eğitimi konusunda ülkemizin yetersiz olduğu görülmektedir. Bu durumun çeşitli sebepleri vardır. Bu sebeplerin en önemlilerinden biri de üniversitelerin girişimcilik eğitimi konusundaki yetersizliğidir. Bu durumda özellikle eğitim fakültelerinden mezun olan öğretmenler, ilköğretim ve ortaöğretim kademelerindeki öğrencilerine girişimcilik becerisi kazandırma konusunda yetersiz kalabilirler. Bu nedenle öncelikle öğretmen adaylarının girişimcilik düzeylerini tespit etmek oldukça önemlidir.

Yapılan bu çalışmanın Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarıyla olan ilgisi ise ilköğretim 4. ve ortaokul 5. , 6. ve 7.sınıf öğrencilerine verilecek girişimcilik eğitimidir. Sosyal Bilgiler dersinde yer alan bazı ünitelerde girişimciliğe yönelik kazanımlar edinilmesi hedeflenmiştir. Ayrıca girişimciliği içerisine alan ekonomi biliminin Sosyal Bilgiler

kapsamına girmesi sebebiyle öğrencilere girişimcilik becerileri kazandırma ve girişimcilik eğitimi vererek bilinçlendirme konusunda en yetkin öğretmenlerin Sosyal Bilgiler öğretmenleri olduğunu söyleyebiliriz.

1. 1. Problem durumu

Güçlü ülkeler gücünü güçlü ekonomilerinden almaktadır. Bir ülkenin ekonomik açıdan güçlü olması ise o ülkenin girişimci bireylerinin sayısı ile doğru orantılıdır (Salik, 2015).

Girişimcilik, ekonomik anlamda gelişmeyi sağlayacak en etkili unsurlardan biri haline gelmiştir. Bu durumda girişimcilik eğitiminin önemi de fazlasıyla artmıştır. Bu nedenle ilköğretim kademesinde, girişimcilik eğitimi verme misyonuna sahip olacak geleceğin Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin girişimcilik beceri düzeylerinin tespit edilmesi oldukça önemlidir.

1. 2. Problem cümlesi

Bu araştırmanın problemi " Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının girişimcilik düzeyleri ile cinsiyet, yaş, sınıf, baba-anne mesleği, aile aylık gelir, memleketin bulunduğu coğrafi bölge gibi değişkenlerin arasında ilişki var mıdır? " olarak tanımlanmıştır. Araştırmanın alt problemleri ise şu şekildedir;

1. Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının girişimciliğe dair becerileri ne düzeydedir?
2. Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının girişimcilik düzeyleri ile cinsiyetler arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?
3. Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının girişimcilik düzeyleri ile yaş düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?
4. Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının girişimcilik düzeyleri ile sınıf seviyeleri arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?
5. Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının girişimcilik düzeyleri ile baba meslekleri arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?
6. Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının girişimcilik düzeyleri ile anne meslekleri arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?
7. Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının girişimcilik düzeyleri ile ailelerinin aylık gelirleri arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?
8. Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının girişimcilik düzeyleri ile memleketlerinin bulunduğu coğrafi bölgeler arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?

1. 3. Araştırmanın amacı

Bu araştırmanın amacı 2017-2018 eğitim öğretim yılında Amasya Üniversitesi Eğitim Fakültesinde, Sosyal Bilgiler Eğitimi Ana Bilim Dalı öğrencilerinin girişimcilik düzeylerinin belirlenmesi ve girişimcilik düzeyleri ile cinsiyet, yaş düzeyi, sınıf seviyesi, anne mesleği, baba mesleği, aile aylık gelir düzeyi ve memleketlerinin bulunduğu coğrafi bölge gibi değişkenler açısından incelenmesidir.

1. 4. Araştırmanın önemi

Türkiye Cumhuriyeti'nin geliştirmekte olan ülkeler kategorisinde olması durumu göz önünde bulundurulduğunda sürekli bir gelişim haline ve ekonomik yönden hareketli ve güçlü potansiyellere sahip olduğu söylenebilir. Ülkemizin dönem dönem en büyük sıkıntısı haline gelen ekonomik yapıdaki bozulmaları aşmak ve ekonomik büyümenin devamlılığını sağlamak girişimci bir ekonomik yapıdan geçmektedir. Girişimciliğin ülke ekonomisi için bu denli önemli olması girişimcilik eğitiminin de önemini arttırmıştır. Girişimcilik eğitimi hususunda ise öğretmenlere ve dolaylı olarak öğretmen adaylarına önemli görevler düşmektedir.

Öğrenme öğretme sürecinde görevli öğretmenlerin girişimcilik beceri düzeylerini tespit etmek ve bu düzeyi etkileyen durumların ortaya koymak son derece önemlidir (Pan ve Akay, 2015).

İlkokul öğretmenleri kendi girişimcilik düzeylerinin yetersiz olduğunu düşünmekte ve öğrencilere bu beceriyi aktarmakta güçlük çekmektedir (Akyürek ve Şahin, 2013).

Dolayısıyla öncelikle öğretmen adaylarının girişimcilik düzeylerinin belirlenerek bu konudaki eksikliklerin giderilmesi gerekliliği üzerinde durulan bu çalışmada, girişimcilik becerisinin öğrencilere kazandırılması durumundan önce öğretmen adaylarına kazandırılmasının önemi ortaya konulmaya çalışılmıştır.

Özellikle ortaokul düzeyindeki öğrencilere girişimcilik becerilerinin kazandırılmasında Sosyal Bilgiler dersine ve Sosyal Bilgiler öğretmenlerine büyük iş düşmektedir. Ayrıca girişimcilik olgusu ekonomi disiplini içerisinde yer almaktadır. Sosyal Bilgiler ise ekonomi disiplinini içerisinde barındırır. Bu durumdan yola çıkarak ilköğretim kademesinde girişimcilik becerisini öğrenciye kazandıracak en yetkin dersin Sosyal Bilgiler dersi olduğu söylenebilir. Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının ele alınarak araştırma yapılmasının nedeni ise mevcut Milli Eğitim Bakanlığı bünyesinde çalışmakta olan öğretmenlerin bir kısmının geleneksel eğitim metotlarına aşinalığı ve geleneksel düşünme alışkanlığının ağır basması gibi sebeplerle çağın gerektirdiği yeniliklere nispeten kapalı olmalarıdır. Fakat öğretmen adaylarının henüz mesleğe başlamamış olması, öğrencilere karşı daha

verimli ve özverili yaklaşımları gerekli talimlerle mümkün hale gelebilir. Hem dinamik hem de tutkulu olmaları ve ilerleyen zamanlarda öğretmen olacakları gerçeğinden yola çıkarak bu çalışmada öğretmen adayları muhatap alınmıştır. Ayrıca Amasya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Sosyal Bilgiler Eğitimi Ana Bilim Dalı öğrencilerinin girişimcilik düzeyleri ile ilgili daha önce bir çalışmanın yapılmaması bu çalışmayı daha önemli duruma getirmektedir.

1. 5. Araştırmanın sınırlılıkları

1. Bu araştırma, 2017-2018 eğitim öğretim yılında Amasya Üniversitesi Eğitim Fakültesinde Sosyal Bilgiler Eğitimi Ana Bilim Dalı öğrencilerinden “*Üniversite Öğrencileri Girişimcilik Ölçeği*” aracılığıyla elde edilen verilerle sınırlandırılmıştır.

1. 6. Araştırmanın varsayımları

1. Araştırmaya katılan öğretmen adaylarının araştırma anketini yanıtlarken gerçek görüşlerini belirttikleri varsayılmıştır.

1. 7. Tanımlar

Sosyal Bilgiler: Okullarda ilköğretim kademesinde yer alan ve toplumsal gerçekliklerle kanıtlamaya dayalı olarak bağ kurma süreci ve bu süreç sonunda ortaya çıkan canlı bilgilerdir (Sönmez,1999).

Sosyal Bilimler: İnsanların başka insanlarla, başka toplumlarla ya da kendi toplumuyla olan her türlü ilişkisini inceleyen ve birçok disiplini içinde barındıran bilimlerdir (Sözer, 1998).

Girişimci: İnsan kaynaklarını örgütleyerek iş planlaması yapan ve girdileri işleyip çıktılarla maksimum kar elde etme amacıyla tüketicinin hizmette bulunan kişidir (Silver, 1983).

Girişimcilik: Kar amaçlı değer yaratma ya da bu amaçla yeni bir mal veya hizmet üretme sürecidir (Bird, 1989).

II. BÖLÜM

2. KURAMSAL ÇERÇEVE VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

2. 1. Kuramsal çerçeve

Bu bölümde girişimciliğin tanımı, türleri, girişimci kişilerin özellikleri, Türkiye’de girişimciliğin tarihsel gelişimi; Sosyal Bilgiler dersinin tanımı, Sosyal Bilgiler dersinin kısa kronolojisi, Sosyal Bilgiler dersi öğretim programının özel amaçları ve Sosyal Bilgiler programının yapısı üzerinde durulmuştur.

2. 1. 1. Girişimciliğin Tanımı

Latince bir sözcük olan “Intare” kökünden gelen ve İngilizce enter ve pere sözcüklerinin birleşiminden meydana gelen “entrepreneur” kelimesi ilk girişen, başlayan anlamını taşımaktadır (İraz, 2005:149). Bu kavram Türkçede ise üstlenmek anlamına gelir (Güney, 2008:55).

John Baptiste Say ise girişimci bireyi, üretim faktörlerini yönetme yeteneği olduğu gibi risk alma becerisinin de yüksek olması durumuna değinmiştir (Hisrich ve Peters, 1995).

Girişimcilik kavramı yakın bir geçmişe kadar iş kurma, mevcut işini iyileştirme, yüksek kar elde etme olarak tanımlanırken bugün daha çok risk alarak ve yaratıcı gücünü kullanarak fırsatların farkına varma ve bu fırsatları değerlendirme olarak tanımlanmaktadır (Bozkurt, 2007).

Başka bir tanımda ise girişimcilik, fırsatları önceden görebilme ve bu fırsatları doğru şekilde değerlendirmektir (Mueller ve Thomas, 2000).

Girişimcilik, etrafımızda doğabilecek potansiyel fırsatları fark ederek ve yaratıcı gücümüzü kullanarak piyasaya ürün sürmek ve bundan kar elde etmektir (Bozkurt, 2000).

Girişimcilik konusunda önemli teorisyenlerden biri olan Joseph Schumpeter ise girişimci bireyin, yenilikçi ve orijinal aynı zamanda özgün bir tarzı olması gerekliliği üzerinde durmuştur (Kuratko ve Hodgetts, 2001).

Lounsbury ise fırsat yaratmak için farklı üretim süreçleri takip etme ve bu süreçlerin üretime entegrasyonunu sağlama faaliyeti olarak girişimciliği tanımlamıştır (Lounsbury, 1998).

Bir başka tanım ise girişimciliği; bireye ve topluma hizmet için değer üreten, ekonomik fırsatları gören bireyler tarafından sunulan, oluşturduğu yeniliklerle ekonomik

sistemde değişiklikler meydana gelmesini sağlayan bir süreç olarak açıklamıştır(Muzyka, Koning ve Churchill, 1995).

Toplum içinde bir işe başlamak, iş için harekete geçmek girişimcilik olarak tanımlanırken bu işi yapan kişi ise girişimci olarak tanımlanmaktadır (Aytaç, 2007:102).

2. 1. 2. Girişimciliğin Türleri

Girişimciliğin altı farklı türü vardır. Bunlar; iç girişimcilik, yaratıcı girişimcilik, sosyal girişimcilik, teknoloji girişimciliği, kamu girişimciliği ve fırsat girişimciliğidir.

İç girişimcilik; aktif olarak iş yapan bir şirket içerisinde klasik bir girişimci gibi davranmakla beraber şirket içerisindeki çalışanları da bu yönde davranmaya teşvik eden bir girişimcilik türüdür. Şirket girişimciliği olarak da adlandırılmaktadır. Şirketi mevcut durumundan daha iyiye doğru hareket etmesini amaçlar. Şirket içerisinde yeni girişimler yaratmayı, fikirler üretmeyi destekler yapıdadır (Naktiyok, 2004).

Yaratıcı girişimcilik; normal ya da olağandışı koşullarda gerekli olan kaynakları en verimli şekilde kullanarak ayrıntıları gözetip yenilikçi fikirler ve akıl yürüterek daha kaliteli hizmet, buluş ya da mal üreten girişimcidir (Arıkan, 2004). Ya da teknolojiyi de gözeterek yeni bir üretim metodu ile mevcut mal ve hizmetlerin daha kaliteli ve daha az maliyetli şekilde pazara sunan girişimcidir (Kaya, 2007).

Sosyal girişimcilik; kar amacı olmayan şirketlerin finansman ya da sosyal fayda sağlamak amacıyla yaptığı girişimler olabileceği gibi kar amacı güden şirketlerin sosyal sorunları çözüme kavuşturmak amacıyla çalışması olarak da ifade edilmesi mümkündür (Özdevecioğlu ve Cingöz, 2009).

Teknoloji girişimciliği; teknolojik gelişmelerle birlikte ticaretini sanal ortamda yapan kişileri ifade eden girişimcilik türüdür. İnternet aracılığıyla sanal mağazalar açarak ticaret yapan kişileri ifade eden girişimcilerdir (Salık, 2015).

Kamu girişimciliği; vatandaşlara kamu yetkilerini ve kaynaklarını kullanarak hizmet veren girişimcileri ifade eder. Kamu hukukuna tabiidir fakat bazı durumlarda özel hukuka da tabii olduğu durumlar meydana gelmektedir. Devletin kamu hizmeti sunma yönünden faaliyet alanını daraltarak bu yönüyle kamu hizmetini daha esnek bir yapıya büründürmektedir (Kaya, 2007).

Fırsat girişimciliği; pazardaki potansiyel durumları önceden fark ederek yine mevcut ya da potansiyel pazara mal sunan girişimcilerdir (Kaya, 2007).

2. 1. 3. Girişimci kişilerin özellikleri

Başarılı girişimciler, kişilik olarak şu özellikleri taşımak durumundadır;

Yüksek ikna kabiliyeti,

Liderlik yeteneği,
 Yöneticilik becerisi,
 İş heyecanı ve azmi bulunması,
 Cesaretlilik,
 Kararlılık,
 Kişilerarası iletişim becerisi,
 Şahsi misyonları üstlenme ve vizyon sahibi olmak,
 Çalışma arzusu,
 Yaratıcı düşünme becerisi,
 Değişime açıklık,
 Davranışlarda esneklik,
 Kendini ifade edebilme becerisi,
 İşinde yüksek motivasyon,
 Yüksek hayal gücü,
 Takım ile uyumlu çalışma,
 Sempatik ve güvenilir olmak,
 İleri görüşlülük,
 Fırsatları değerlendirme (Yılmaz ve Sünbül, 2009:197).

2. 1. 4. Türkiye’de girişimcilik tarihi

Cumhuriyet öncesi dönemde daha çok Ahi Teşkilatının varlığından söz etmek mümkündür. Selçuklu Devleti’nde başlayan Osmanlı’da dünya çapında bir teşkilat haline gelen Ahi Teşkilatında usta-çırak ilişkisi ile eğitim verilmekteydi. Ayrıca esnaf dayanışmasının sağlandığı, ürün kalitesinin kontrolünün yapıldığı, fiyatlarının belirlendiği hatta savaşlara asker bile yollayan bir örgüttü. Sanayi devrimi sonrası değişen yapıya ayak uydurmakta güçlük çekmiştir (Cansız, 2007:47).

Ahilik Teşkilatında pir unvanına sahip olmak isteyen esnaf yeni bir ürün icat etmek zorundaydı bu zorunlulukta girişimciliğin hem yaratıcılık hem de yenilikçilik boyutlarıyla doğrudan bağlantılıdır.

Cumhuriyetin ilk yıllarında İzmir İktisat Kongresi’nin sonuçlarından olan “Türk insanını girişimci yapmak” amacıyla girişimciye teşvik çalışmaları gerçekleştirilmiştir. Ayrıca savaş nedeniyle ülkemiz dışında göçmen olarak yaşayan vatandaşlarımızın tekrar topraklarımıza dönmesi edindikleri girişimcilik becerilerini ülkemizde kullanmalarını ve yaygınlaştırmalarına fırsat vermiştir (Cansız, 2007:47).

1950 – 1980’li yıllara gelindiğinde müteşebbislerin daha çok desteklenmesi ve özel mülkiyetin yaygınlaştırılması amaçlanmıştır. 1970’lerde girişimcilik, zihinsel anlamda bir dönüşüm yaşamıştır ve girişimcilerin özellikleri;

Kısmen yüksek öğrenim görmüş kişilerdir,

Geleneksel tüccar zihniyetini aşma çabasındadırlar,

Üretime yönelik hırsları temeldir ve yatırımın diğer boyutları olan yönetim felsefesi, verimlilik, uygun fiyat anlayışı ve kalitelilik ilkelerine önem vermişlerdir (Cansız, 2007:47).

2. 1. 5. Sosyal Bilgiler dersinin özellikleri ve girişimcilikle ilişkisi

Bu bölümde Sosyal Bilgiler dersinin genel özellikleri, kronolojik gelişimi, özel amaçları ve program yapısına yer verilmiştir.

2. 1. 5. 1. Sosyal Bilgiler dersi

Milli Eğitim müfredatında 2008 yılında geçen tanıma göre Sosyal Bilgiler; bireyin toplumsal anlamda kendini gerçekleştirmesine ortam hazırlamak amacıyla içeriğinde tarih, coğrafya, sosyoloji, antropoloji, hukuk, felsefe, sosyal psikoloji, ekonomi gibi disiplinleri ve vatandaşlık bilgisine yönelik konuları içeren birbirleriyle bağlantılı öğrenme alanlarının belli bir üniteye birleştirilmesiyle meydana gelen, insanın sosyal ve fizikî çevresiyle etkileşiminin geçmiş, bugün ve gelecek bağlamında incelendiği; toplu öğretim anlayışından hareketle oluşturulmuş bir ilköğretim dersidir (İnan, 2014:1).

Sosyal Bilgiler, çocuklara toplumla ilgili gerekli ve yararlı olan gerçekliklerin okulda verildiği bir derstir. Türkiye’de bu dersler, ilköğretim 4. sınıf ve ortaokul 5, 6, 7 ve 8. sınıflarda okutulmaktadır (İnan, 2014:4).

2. 1. 5. 2. Sosyal Bilgiler dersinin kısa kronolojisi

1896 yılında Amerika Birleşik Devletleri’nde yapılan öğretim konferansı ile birlikte yönetim, tarih ve ekonomi konuları birleştirilerek Sosyal Bilgiler adını aldı.

1904 yılında Sultan II. Abdülhamit döneminde Muhtasar Tarih-i Osmanî dersi, iptidailerin ders programlarına eklendi.

1916 yılında Amerika Birleşik Devletleri’nde Sosyal Bilgiler ilk kez ders adı olarak kullanıldı.

1921 yılında Amerika Birleşik Devletleri’nde Sosyal Bilgiler Ulusal Konseyi kuruldu.

1924 yılında ülkemizde Malumat-ı Vataniye dersleri verilmeye başlandı.

1926 yılında Vatan Bilgisi dersi ahlak sohbetleri dersi ile birleştirilerek Yurt Bilgisi adında tek bir ders haline geldi.

1962 yılında Tarih, Coğrafya ve Vatandaşlık dersleri Toplum ve Ülke İncelemeleri adını alarak tek bir ders haline geldi.

1968 yılında Sosyal Bilgiler dersi ilk kez müfredata alındı.

1985 yılında Sosyal bilgiler dersi kaldırılarak yerine Milli Tarih ve Milli Coğrafya dersleri konuldu.

1998 yılında zorunlu eğitim süresi 8 yıla çıkarıldı ve Sosyal Bilgiler dersi bazı değişikliklerle müfredata eklendi.

2005 yılında ise Sosyal Bilgiler dersinde kademeli olarak yapılandırmacı eğitim modeline geçildi (İnan, 2014:12).

2. 1. 5. 3. Sosyal Bilgiler dersi öğretim programının özel amaçları

1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu'na göre Sosyal Bilgiler dersi ile;

1. Türkiye Cumhuriyeti yurttaşı olarak yurdunu ve milletini seven, haklarını bilen, koruyan ve kullanan, sorumluluk sahibi ve milli bilinci yüksek olan
2. Türkiye Cumhuriyeti'nin sosyal, kültürel ve ekonomik olarak kalkınmasında Atatürk ilke ve inkılaplarının değerini bilen çağdaş, laik, milli ve demokratik değerlere sahip
3. Hukuk kurallarını bilen tüm kişi ve kurumların kanun önünde eşit olduğunu bilen
4. Milli bilincin oluşmasında önemli olan kültürel mirası koruyan
5. Yakın ve uzak çevresindeki coğrafi özellikleri bilen çevre ve insan arasındaki etkileşimin önemini kavrayan ve mekanı algılama becerisi gelişmiş
6. Doğal çevrenin farkına varıp aynı zamanda kaynakların sınırlılığı konusunda duyarlı davranıp doğal çevreyi ve kaynakları korumaya istekli davranan
7. Güvenilir ve doğru bilgiye ulaşma yollarını bilen ve eleştirel düşünme becerisini geliştiren
8. Ekonominin temel kavramlarını bilen ekonomik kalkınmada ve uluslar arası ekonomik ilişkilerde bu durumun önemini kavrayan
9. Çalışmanın toplumsal yaşantıdaki önemini fark eden ve her mesleğin gerekli olduğuna inanan
10. Değişim ve sürekliliği algılayan nesnelere, olaylar ve olgular arasındaki bağlantıları kurabilen ve tarihsel kanıtları keşfedebilen
11. Bilim ve teknolojinin toplumsal yaşantıya etkisini kavrayan bilim ve iletişim teknolojilerini etkili kullanabilen
12. Bilimsel düşünme temelinde bilgiye ulaşırken bilimsel ahlakı göz önünde bulunduran
13. Karşılaştığı sorunları çözmeye sosyal bilimcilerin izledikleri metotları uygulayabilen sosyal bilimlerin temel kavramlarını bilen ve temel iletişim becerisi yüksek
14. Katılımın önemine inanan kişisel ve toplumsal sorunlar hususunda görüş belirtebilen

15. Demokrasi, cumhuriyet, laiklik, ulusal egemenlik gibi değerlerin önemini kavrayarak bugünün Türkiye Cumhuriyeti açısından değerlendirebilen
16. Milli ve manevi değerleri aynı zamanda evrensel değerleri benimseyerek erdemli bir insan olma yolunda ilerleyen
17. Ülkesini ve dünyayı ilgilendiren konulara duyarlılık gösteren
18. Özgür bir birey olarak fiziksel ve duygusal özelliklerini bilen ilgi, istek ve ihtiyaçlarının farkına varabilen bireyler yetiştirilmesi amaçlanmaktadır (MEB, 2018).

2. 1. 5. 4. Sosyal Bilgiler programının yapısı

Sosyal Bilgiler programının yapısı; öğrenme alanı, beceri, değer ve kavramlardan oluşmaktadır.

Öğrenme alanı; birbiriyle bağlantılı kavram, değer, beceri ve temaların bir bütünlük içerisinde görüldüğü, öğrenmeleri organize eden yapılardır (MEB, 2018:12).

Değerler, insanların ideal davranışlara ya da amaçlara yönelik inançları olarak davranışlara yön veren çok yönlü standartlar ve bir şeyin iyi veya kötü olduğuna yönelik inançlardır (Rokeach, 1973).

Tablo 1.'de Sosyal Bilgiler program yapısında yer alan öğrenme alanları, beceriler ve değerler bulunmaktadır.

Tablo 1. Sosyal Bilgiler Programında Yer Alan Öğrenme Alanları, Beceriler ve Değerler

Öğrenme Alanları	Birey ve Toplum, Kültür ve Miras, İnsanlar, Yerler ve Çevreler, Üretim, Dağıtım ve Tüketim, Bilim, Teknoloji ve Toplum, Etkin Vatandaşlık, Küresel Bağlantılar, Zaman, Süreklilik ve Değişim (MEB, 2018: 12).
Beceriler	Araştırma Becerisi, Çevre Okuryazarlığı Becerisi, Değişim ve Sürekliliği Algılama Becerisi, Dijital Okuryazarlık Becerisi, Eleştirel Düşünme Becerisi, Empati Becerisi, Finansal Okuryazarlık Becerisi, Girişimcilik Becerisi, Gözlem Becerisi, Harita Okuryazarlığı Becerisi, Hukuk Okuryazarlığı Becerisi, İletişim Becerisi, İş Birliği Becerisi, Kalıp Yargı ve Ön Yargıyı Fark Etme Becerisi, Kanıt Kullanma Becerisi Karar Verme Becerisi, Konum Analizi Becerisi, Medya Okuryazarlığı Becerisi, Mekânı Algılama Becerisi, Öz Denetim Becerisi, Politik Okuryazarlık Becerisi, Problem Çözme Becerisi, Sosyal Katılım Becerisi, Tablo, Grafik ve Diyagram Çizme ve Yorumlama Becerisi, Türkçeyi Doğru, Güzel ve Etkili Kullanma Becerisi, Yenilikçi Düşünme Becerisi, Zaman ve Kronolojiyi Algılama Becerisi (MEB, 2018: 9).
Değerler	Adalet, Aile Birliğine Önem Verme, Bağımsızlık, Barış, Bilimsellik, Çalışkanlık, Dayanışma, Duyarlılık, Dürüstlük, Estetik, Eşitlik, Özgürlük, Saygı, Sevgi, Sorumluluk, Tasarruf, Vatanseverlik, Yardımseverlik (MEB, 2018: 9).

Milli Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulu tarafından Temmuz 2017 tarihinde ilkokul ve ortaokul müfredatları düzenlenmiştir. Düzenlenen bu yeni müfredata göre öğrencilere kazandırılmak üzere 9 farklı beceri türü belirlenmiştir. Bu beceriler; inisiyatif alma ve girişimcilik algısı, anadilde iletişim, yabancı dillerde iletişim, sosyal ve kamusal yeterlikler, dijital yeterlik, öğrenmeyi öğrenme, bilim ve teknoloji yeterliği, matematik yeterliği, kültürel farkındalık ve ifade olarak belirlenmiştir (MEB, 2018:5).

Bu çalışma ile ilintili olan beceri “inisiyatif alma ve girişimcilik algısı”dır. Bu becerinin alt becerileri ise etkili bir şekilde sunum yapabilme, mevcut durum hakkında değerlendirme yapma, etik değerleri göz önünde bulundurma, uzlaşmaya önem verme, hem bireysel olarak hem de grup olarak çalışabilme, kendi zayıf ve güçlü yönlerini keşfetme ve kendini geliştirebilme, bireysel olarak profesyonel meslek yaşamında fırsatları sezme, risk almaktan kaçınmama, meslek yaşamında inisiyatif alma, amaçlara ulaşmada kararlı olma olarak belirlenmiştir (MEB, 2017:16).

Sosyal Bilgiler dersinde girişimcilik ile ilgili kazanımların bulunduğu üniteler, bu ünitelerin genel kazanımları ve girişimcilik kazanımları Tablo 2’de gösterilmektedir.

Tablo 2. Sosyal Bilgiler Dersi Girişimcilik Kazanımları

Sınıf	Öğrenme alanı	Ünite	Ders Kazanımları	Girişimcilik ile İlgili Kazanım
5	Üretim, Dağıtım ve Tüketim	Ürettiklerimiz	Yaşadığı bölgenin ekonomik faaliyetlerini fark eder. Bu faaliyetlere yönelik meslekleri belirler	Yaşadığı bölgedeki kaynakları araştırır. Yaşadığı bölge içinde ekonomik dayanışmayı fark ederler.
6	Üretim, Dağıtım ve Tüketim	Ülkemizin Kaynakları	İlgilendiği mesleklerin gerektirdiği özelliklerini araştırır.	İşle ilgili fikir üretme ve araştırma becerisi edinir.
7	Birey ve Toplum	İletişim ve İnsan İlişkileri	İletişimi etkileyen durumları fark ederek kendi davranışları ile karşılaştırır.	Başkalarıyla kurduğu iletişimlerin iyi olup olmadığını sorgular.

Araştırma konusu ile ilgili yapılan literatür taraması sonucunda şu şekilde bir değerlendirme yapmak mümkündür:

Öğretmenlerin ve öğretmen adaylarının girişimcilik düzeyleri ile ilgili yapılan araştırmaların büyük çoğunluğunun günümüze yakın dönemlerde yapıldığı, daha eski zamanlarda bu durumla ilgili çalışmaların yetersizliği dikkat çekmektedir. Genelde bütün bir üniversite ya da fakülte bazlı çalışma grupları oluşturulduğu görülmektedir. Fakat

spesifik araştırmalar da mevcuttur. Yapılan araştırmalara bakıldığında öğretmenlerin ve öğretmen adaylarının girişimcilik beceri düzeylerinin bilgi yönünden iyi fakat beceri yönünde eksik olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Araştırmalardan elde edilen verilere bakıldığında genel olarak cinsiyet değişkeninin bu konuda herhangi bir farklılık oluşturmadağı görölmekle beraber az da olsa cinsiyet değişkenin anlamlı farklılık gösterdiği çalışmalar da mevcuttur. Aile gelir durumu ve anne baba eğitim seviyesinin bireyde girişimcilik becerisini etkilediği çalışmalar var olmakla birlikte etki etmediği çalışmalarda görölmektedir. Yapılan çalışmalarda genel olarak Yılmaz ve Sünböl (2009)'ün geliştirdiği “*Üniversite Öğrencilerine Yönelik Girişimcilik Ölçeği*”nin kullanıldığı görölmektedir. Girişimcilik beceri düzeyini ölçmek için ölçek çeşitliliğinin az olması da dikkat çekmektedir.

Literatür taramasında karşılaşılan araştırmalara göre, ölkemizdeki üniversitelerde verilen girişimcilik eğitiminin İ.İ.B.F. dışında yetersizdir. İlköğretim kademesinde de aynı durum karşımıza çıkmaktadır. Ölkemizde girişimcilik becerisine yönelik verilen eğitimin önemsenmemekte, üniversitelerde ise bu eğitimi vermek için oldukça geç kalınmaktadır.

Yükseköğretim ortalama 22-28 yaş arasında tamamlanmaktadır. Bu yaş aralığı girişimcilik becerileri edinme yönünden oldukça geçtir (Demolins, 2015).

Özellikle ezberci eğitimin zararlarının tezahürü olarak girişimcilik becerisi konusunda öğrenciler teorik olarak yeterli görünse de pratikte sınıfta kaldığı yapılan çalışmalar neticesinde ortaya çıkmaktadır.

Girişimcilik becerisine yönelik yapılan araştırmalar içerisinde, doğrudan Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarını konu alan bir tez çalışmasının olmadığı görölmektedir. Bu araştırma, literatüre katkı sağlama ve Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının girişimcilik düzeylerinin belirlenerek bu düzeylerin çeşitli değişkenlere göre anlamlı farklılıklar gösterip göstermeme durumlarına sağlıklı bir şekilde ulaşma açısından önem teşkil etmektedir.

2. 2. İlgili araştırmalar

Bu bölümde araştırmanın konusu ile ilgili yurt dışında ve yurt içinde yapılan araştırmalara yer verilmiştir.

2. 2. 1. Yurt dışı araştırmaları

Wang ve Wong (2004) tarafından yapılan “Entrepreneurial Interest of University Students in Singapore” adlı araştırmada örnekleme 5326 kişilik Singapur Üniversitesi lisans öğrencileri oluşturmaktadır. Araştırmada Crant (1996) tarafından geliştirilen “Proaktif Kişilik Ölçeği” kullanılmıştır. Katılımcıların; cinsiyet (erkekler lehine), ve eğitim düzeyleri (onur belgeli olanlar lehine) ile girişimcilik becerileri arasında anlamlı bir farklılık

bulunmuştur. Ancak aile gelirleri, etnik köken ve vatandaşlık ile girişimcilik becerileri arasında anlamlı bir farklılık bulunmamıştır.

Wilson, Kickul ve Marlino (2007) tarafından yapılan “Gender, Entrepreneurial Self-Efficacy and Entrepreneurial Career Intentions: Implications for Entrepreneurship Education” adlı araştırmada cinsiyetin, girişimci öz yeterlilik ve girişimci kariyer ile olan ilişkisi incelenmiştir. ABD’nin New England, California, Teksas, Florida, Illinois ve Tennessee eyaletlerinde oldukça kapsamlı bir şekilde yapılan araştırmanın sonuçlarına göre, cinsiyet ile girişimci öz yeterlilik arasında kadınlar lehine anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Cinsiyet ile girişimci kariyer beklentisi arasında erkek lehine anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Araştırmada, cinsiyetler ile girişimcilik eğitimi arasındaki farklılıkların azaltılabileceği üzerinde durulmuştur.

Oosterbeek, Prag ve Ijsselstein (2009) tarafından yapılan “The Impact of Entrepreneurship Skills and Motivation” adlı araştırmada girişimcilik eğitiminin girişimcilik becerileri ve motivasyon üzerindeki etkisi incelenmiştir. Hollanda’da üniversite öğrencisi 343 kişi örnekleme oluşturmaktadır. Girişimcilik programı deney grubu öğrencilerine uygulanırken kontrol grubu öğrencilerine uygulanmamıştır. Araştırmanın veri toplama aracı olarak Escan adı verilen (Driessen ve Zwart, 1999; Driessen, 2005) tarafından geliştirilen 114 soruluk Öz Değerlendirme Testi kullanılmıştır. Araştırmanın sonucuna göre deney grubuna uygulanan girişimcilik eğitim programı, girişimcilik becerilerini olumlu yönde etkilediği görülmüştür.

Graevenitz, Harhoff ve Weber (2010) tarafından yapılan “The Effects of Entrepreneurship Education” adlı araştırmada girişimcilik eğitiminin etkileri araştırılmıştır. Aynı zamanda girişimcilik eğitiminde öğrenme süreçlerinin analizi de yapılmıştır. Araştırmanın en dikkat çekici sonucu, kamu politikasının girişimcilik eğitiminin kalitesi üzerinde önemli etkisinin görülmesidir. Araştırmada özellikle bu tür bir refah muhasebesinin olmasının gerekliliği üzerinde durulmuştur. Ayrıca öğrencilerin öz değerlendirme becerilerinin de girişimcilik becerileri üzerinde olumlu etkilerinin olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Arogundade (2011) tarafından yapılan “Entrepreneurship Education: An Imperative for Sustainable Development in Nigeria” adlı araştırmada Nijerya’da sürdürülebilir bir kalkınmayı geliştirmek için girişimcilik eğitiminin önemi vurgulanmaktadır. Araştırmada Nijerya ve Afrika’nın diğer ülkeleri, gençlerin girişimcilik becerilerini arttırmak için hükümetlerin ve diğer eğitim paydaşlarının iş birliği ile her öğretim kademesinde etkili

girişimcilik eğitim programı oluşturulması tavsiye edilmiştir. Hükümetler bu tavsiyeye önem vermelidir. Bu şekilde gençler girişimciliğe teşvik edilerek dolaylı olarak ekonomik büyümeyi sağlayacaklardır şeklinde öneriler de bulunulmuştur.

2. 2. 2. Yurt içi araştırmaları

Avşar (2007) tarafından yapılan “Yüksek Öğretimde Öğrencilerin Girişimcilik Eğilimlerinin Araştırılması, Çukurova Üniversitesinde Bir Uygulama” adlı araştırmanın amacı, Çukurova Üniversitesi öğrencilerinin girişimcilik eğilimlerini saptayarak bu durumu etkileyen faktörleri belirlemektir. Çukurova Üniversitesinin tıp, eğitim, mühendislik ve iktisadi-idari bilimler fakültelerinin son sınıflarında eğitim gören 265 kişilik bir gruba hazırlanan girişimcilik anketi uygulanmıştır. Elde edilen sonuçlara göre Çukurova Üniversitesi öğrencilerinin girişimcilik seviyesi orta düzeydedir. Demografik değişkenlerin, girişimcilik eğilimini etkilediği görülmektedir. Cinsiyet açısından incelendiğinde, erkeklerin bayanlara göre daha yüksek oranda risk alma eğilimine sahip oldukları görülmektedir. Ayrıca yüksek gelirli ailelerden gelen öğrencilerde, yaratıcılık özelliğinin daha yüksek çıktığı görülmektedir.

Yüzüak (2010) tarafından Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesinin İktisadi İdari Bilimler Fakültesinde öğrenim gören kız öğrencilerin girişimcilik eğilimleri etkileyen unsurları belirlemek amacıyla yapılan araştırmanın sonuçlarına göre; aile içerisinde girişimci bireylerin olmasının, anne ve babanın eğitim durumlarının yüksek olmasının ve alınan girişimcilik eğitiminin, girişimcilik eğilimi üzerinde etkili olduğu ortaya çıkmıştır. Ayrıca girişimcilik eğitimi alınan, davranışa yönelik tutum üzerinde etkili olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Koçyiğit (2013) tarafından yapılan “Üniversite Öğrencilerinin Girişimcilik Özelliklerinin Belirlenmesi” adlı çalışmada, 2012-2013 eğitim öğretim yılında İstanbul Arel Üniversitesinde öğrenim gören 350 adet öğrenciye anket uygulaması yapılmıştır. Girişimcilik özelliklerinin cinsiyete göre farklılık gösterip göstermediği şu şekillerde ortaya çıkmıştır; cinsiyete göre girişimciliğe negatif bakış, yaratıcılık ve kariyer, iş disiplini ve yönetim becerisi, bilgi ve motivasyon boyutları anlamlı bir farklılık göstermektedir. Ayrıca girişimcilik düzeyleri ile yabancı dil bilmenin arasında anlamlı bir farklılık görülürken girişimcilik dersi okuma arasında da anlamlı bir farklılık görülmüştür. Yabancı dil bilmek ve girişimcilik dersi okumak girişimcilik becerisine olumlu yönde katkı yaptığı sonuçlarına ulaşılmıştır.

Çelik (2014) tarafından Sosyal Bilgiler öğretmen adayları ve sınıf öğretmeni adaylarının girişimciliğe yönelik bilgi ve beceri düzeylerini belirlemek amacıyla yapılan araştırmanın sonuçlarına göre sınıf ve Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının girişimcilik bilgi düzeyleri iyi seviyede, girişimcilik beceri düzeyleri orta seviyededir. Katılımcıların istatistiksel açıdan girişimcilik bilgisi ile girişimcilik becerisi arasında anlamlı bir farklılığın olmadığı ortaya çıkmıştır. Sosyal Bilgiler ve sınıf öğretmen adaylarının istatistiksel anlamda gerek bilgi gerekse beceri düzeyinde anlamlı bir farklılık görülmemiştir. Öğretmen adaylarının cinsiyet, ailesindeki gelir düzeyi, yaşadığı çevre, baba mesleği, anne mesleği, kardeş sayısı ile gerek girişimcilik bilgi düzeyi ve gerekse girişimcilik becerileri arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir farkın olmadığı ortaya çıkmıştır.

Yazıcı (2014) tarafından yapılan “Ortaokul Yöneticilerinin Girişimcilik Yeterlilik Düzeyleri” adlı çalışmada ortaokul yöneticilerinin girişimcilik düzeyleri belirlenmeye çalışılmıştır. Araştırmaya İstanbul’un Bahçelievler ilçesindeki ortaokullarda görev yapan öğretmenler katılmıştır. Araştırmanın sonuçlarına göre ortaokul yöneticilerinin girişimcilik yeterlikleri yöneticilerin; cinsiyetlerine, branşlarına, yaşlarına, yöneticilik kıdemlerine, eğitim durumlarına, görev yaptıkları okulun; öğrenci sayısına, bulunduğu çevre şartlarına ve öğretmen sayısına göre anlamlı farklılıklar göstermiştir.

Yüksel, Cevher ve Yüksel (2015) tarafından yapılan “Öğrencilerin Girişimci Kişilik Özellikleri ile Girişimcilik Eğilimleri Üzerine Bir Araştırma” adlı çalışmada Yılmaz ve Sünbül (2009) tarafından geliştirilen “Üniversite Öğrencileri Girişimcilik Ölçeği” kullanılmıştır. Araştırmaya Isparta Meslek Yüksekokulundan 150 öğrenci katılmıştır. Araştırma sonuçlarına göre öğrencilerin girişimcilik özellikleri ile cinsiyetleri arasında anlamlı bir farklılık görülmüştür. Girişimcilik özellikleri ile aile meslekleri arasında da anlamlı bir farklılık görülmüştür.

Pan ve Akay (2015) tarafından yapılan “Eğitim Fakültesi Öğrencilerinin Girişimcilik Düzeylerinin Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi” adlı çalışmaya 2012-2013 eğitim öğretim yılında Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesinde birinci sınıfta ve dördüncü sınıfta öğrenimine devam eden 404 öğretmen adayı katılmıştır. Araştırma sonuçlarına göre öğretmen adaylarının girişimcilik düzeyleri yüksek seviyededir. Öğretmen adaylarının girişimcilik düzeyleri, cinsiyete ve sınıf seviyelerine göre anlamlı bir farklılık göstermezken aile aylık gelir düzeylerine göre anlamlı bir farklılık göstermektedir.

Salik (2015) tarafından yapılan “Üniversite Öğrencilerinin Girişimcilik Eğilimlerinin Demografik Değişkenler Açısından İncelenmesi: Kafkas Üniversitesi Örneği” adlı

araştırmaya Kafkas Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi İşletme bölümünde 3. ve 4. sınıfta 2014-2015 eğitim öğretim yılında eğitim gören toplam 231 öğrenci katılmıştır. Elde edilen sonuçlara göre belirsizlik toleransı, başarı ihtiyacı, risk alma eğilimi, içsel kontrol odağı boyutları cinsiyete göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir. Yine araştırma sonuçlarına göre öğrencilerin medeni durum değişkeni açısından girişimci kişilik özelliklerinde anlamlı farklılıklar ortaya çıkmıştır. Öğrencilerin kardeş sayısı, yaş sırası, ikamet durumu, babanın çalıştığı sektör, iş kurma isteği, iş kurmada kullanılacak fon, çalışılmak istenen sektör ve iş fikri varlığı değişkenleri açısından girişimci kişilik özelliklerinde anlamlı bir farklılık görülmüştür.

Çermik ve Şahin (2015) tarafından yapılan “Sosyal Bilgiler Öğretmeni Adaylarının Sosyal Girişimcilik Özelliklerinin Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi” adlı araştırmaya, bünyesinde Sosyal Bilgiler Eğitimi Ana Bilim Dalı olan altı devlet üniversitesinden 988 Sosyal Bilgiler öğretmeni adayı ile katılmıştır. Araştırmanın verileri Konaklı ve Göğüş (2013)’ün geliştirmiş olduğu aday öğretmenlere yönelik sosyal girişimcilik ölçeği ile toplanmıştır. Araştırma sonuçlarına göre katılımcıların sosyal girişimcilik özellikleri ile yaş düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık görülmemiştir. Sosyal girişimcilik özellikleri ile toplumsal, küresel ve çevresel sorunlara duyarlı olma ve sivil toplum kuruluşuna üye olma ve sınıf seviyesi arasında ise anlamlı bir farklılık görüldüğü tespit edilmiştir.

İn (2015) tarafından yapılan “1968-2012 Yılları Arasında 4. ve 5. Sınıf Sosyal Bilgiler Dersi Kitaplarında Yer Alan Girişimcilik Becerilerinin İçerik Analizi” adlı araştırma betimsel bir çalışmadır. Araştırma kapsamında 1968-2012 yılları arası ülkemizde okutulan 4. ve 5.sınıf Sosyal Bilgiler ders kitaplarında yer alan girişimcilik becerileri incelenmiştir. Araştırmadan elde edilen bulgulara göre, 1968 programında 4. sınıf, 1998 programında 4. sınıf, 2004 programında ise 4. ve 5. sınıf Sosyal Bilgiler ders kitaplarında en fazla yer alan becerinin ekonomik beceriler olduğu ortaya çıkmıştır. Bu becerilerden ekonominin temel kavramlarını bilme becerisi ise 1968 programı 4. ve 5. sınıf ve 1998 programı 4. sınıf Sosyal Bilgiler ders kitaplarında en fazla yer alan beceri olmuştur. Kişilerin ekonomi içindeki rollerini keşfetme becerisi ise 1998 programı 5. sınıf ve 2004 programı 4. ve 5. sınıf Sosyal Bilgiler ders kitaplarında en fazla yer alan beceriler olmuştur.

Akar ve Aydın (2015) tarafından yapılan “Öğretmen Adaylarının Kişilik Özelliklerinin Sosyal Girişimcilik Özelliklerini Yordama Düzeyi” adlı araştırmaya İnönü Üniversitesinin eğitim fakültesinde, son sınıfta öğrenim gören öğrencileri katılmıştır. Araştırmadan elde

edilen sonuçlara göre deneyime açıklık, uzlaşmacılık, dışa dönük olma ve özdenetimlilik ile sosyal girişimcilik arasında anlamlı bir farklılık görülürken nörotik kişilik özellikleri ile sosyal girişimcilik arasında anlamlı bir farklılık görülmemiştir.

Eren (2016) tarafından yapılan “Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Öğrencilerinin Girişimcilik Özelliklerinin Belirlenmesine Yönelik Nicel Bir Araştırma” adlı araştırmaya Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi öğrencisi 284 kişi katılmıştır. Elde edilen sonuçlara göre girişimcilik becerisi cinsiyete göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermektedir. Aylık gelir, sınıf ve fakülte bağlamında yapılan analizler neticesinde anlamlı farklılıklar elde edilmediği görülmektedir.

Memduhoğlu (2016) tarafından yapılan “Öğretmen Adaylarının Girişimcilik Düzeylerinin İncelenmesi” adlı araştırmaya 2015-2016 eğitim-öğretim yılında Yüzüncü Yıl Üniversitesi'nin eğitim fakültesinde öğrenim gören 415 öğrenci katılmıştır. Araştırmanın verileri Yılmaz ve Sünbül (2009)'ün geliştirmiş olduğu “Üniversite Öğrencilerine Yönelik Girişimcilik Ölçeği” ile toplanmıştır. Elde edilen sonuçlara göre öğretmen adaylarının girişimcilik düzeylerinin cinsiyete, sınıf seviyesine ve fakültenin bölümlerine göre anlamlı bir farklılık göstermemiştir.

Sezici ve Çelikkol (2016) tarafından Dumlupınar Üniversitesinde öğrenim gören öğrencilerin girişimciliğe karşı tutumları ve algılanan sosyal desteğin, finansal okuryazarlık ile girişimcilik eğitimi arasındaki ilişkideki aracılık etkisine yönelik yapılan araştırmanın sonuçlarına göre girişimcilik eğilimi ile finansal okuryazarlık arasındaki ilişkide, algılanan sosyal desteğin aracılık rolü olduğu ortaya çıkmıştır. Algılanan sosyal destek ile girişimcilik tutumu arasındaki ilişkide de sosyal desteğin tam aracılık rolü olduğu ortaya çıkmıştır. Ayrıca girişimcilik tutumu ile finansal okuryazarlığın arasında anlamlı bir farklılık görülmüştür. Girişimcilik tutumu ile girişimcilik eğilimi arasında anlamlı bir farklılık görülmüştür. Algılanan sosyal destek ile girişimcilik eğilimi arasında da anlamlı bir farklılık görülmüştür.

Uygun ve Er (2016) tarafından Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin girişimciliğe yönelik becerilerini ölçmek amacıyla yapılan araştırmaya, 2015-16 eğitim öğretim yılında İzmir ilinde görev yapan 214 Sosyal Bilgiler öğretmeni katılmıştır. Veriler; cinsiyet, çalışılan kurum, kıdem yılı, anne-babanın çalıştığı sektör, yetişme yeri ve öğrenme durumuna göre analiz edilmiştir. Sosyal bilgiler öğretmenlerinin cinsiyetleri ve çalıştığı kurumlar girişimcilik özelliklerini etkilememiştir. Sosyal bilgiler öğretmenlerinin kıdem yılındaki farklılık,

annelerinin çalıştıkları sektör, babalarının çalıştıkları sektör, öğrenim durumundaki farklılık girişimciliğin alt boyutlarını etkilemektedir.

Özdemir (2016) tarafından yapılan “Girişimci Üniversiteler ve Türkiye’de Girişimcilik Eğitimi” adlı araştırma kapsamına 175 üniversite dahil edilmiştir. Araştırmanın sonuçlarına göre, öğrenci sayısı az olan üniversitelerin girişimcilik eğitimi konusunda diğer üniversitelerden daha iyi olduğu görülmektedir. Ayrıca girişimcilik eğitimi vermeye diğer üniversitelerden daha önce başlamış üniversitelerin bu konuda daha iyi olduğu görülmektedir. Oldukça güçlü bir girişimcilik eğitimi verilmesi için gerekli boyutlar araştırıldığında üniversitelerde en yüksek oranda strateji en düşük oranda kaynaklar boyutunun olduğu görülmektedir. Ayrıca üniversitelerde girişimcilik eğitime yönelik ders saati arttıkça araştırılan boyutların oranlarının arttığı görülmektedir.

Aydın ve Öner (2016) tarafından yapılan “Sosyal Bilgiler ve Sınıf Öğretmeni Adaylarının Girişimcilik Düzeylerinin İncelenmesi” adlı araştırmaya 2015-2016 eğitim öğretim yılında Erciyes Üniversitesi Eğitim Fakültesinde öğrenim gören Sosyal Bilgiler öğretmeni adayı ve sınıf öğretmeni adayı toplam 435 kişi katılmıştır. Araştırmadan elde edilen veriler Yılmaz ve Sünbül (2009) tarafından geliştirilen “Üniversite Öğrencileri İçin Girişimcilik Ölçeği” ile toplanmıştır. Elde edilen sonuçlara göre Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının ve sınıf öğretmeni adaylarının girişimcilik beceri düzeyleri cinsiyete göre erkekler lehine olarak anlamlı bir farklılık göstermektedir. Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının ve sınıf öğretmeni adaylarının girişimcilik beceri düzeyleri; öğrenim gördükleri programa, sınıf seviyelerine, aile aylık gelir düzeylerine ve yaşadıkları yerleşim birimlerine göre olarak anlamlı bir farklılık göstermemektedir.

Tarhan ve Kılıç (2017) tarafından yapılan “Sosyal Bilgiler Eğitiminde Girişimcilik Becerisinin Kazandırılmasına Yönelik Kaynaklar Bibliyografyası” adlı araştırmada girişimciliğe yönelik eğitim ile ilgili yerel ve yabancı kaynaklar taranarak bu çalışmaların bibliyografyası ortaya çıkarılmıştır. Yapılan incelemeler sonucunda Türkiye’de girişimcilik eğitime 2009 yılında başlanmıştır. Bu eğitim programına ortaöğretim kademesi dahil edilirken ilköğretim kademesi dahil edilmemiştir. Girişimcilik eğitiminin ilköğretim kademesini de kapsamının ayrıca girişimcilik eğitiminin başlı başına bir ders olarak okutulması ya da bir öğrenme alanının ünitesi olarak düzenlenmesi gerekliliğinin üzerinde durulmuştur.

Ateş (2018) tarafından yapılan “Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Sosyal Girişimcilik Özelliklerinin ve Eleştirel Düşünme Eğilimlerinin İncelenmesi” adlı araştırmaya

2017-2018 eğitim öğretim yılında Erzincan Üniversitesinde öğrenim gören Sosyal Bilgiler öğretmen adayları katılmıştır. Araştırmanın sonuçlarına göre; Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının eleştirel düşünme becerileri, sosyal girişimcilik becerilerini anlamlı düzeyde etkilemektedir. Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının sosyal girişimcilik düzeyleri; cinsiyete, sosyo-ekonomik duruma, algılanan anne-baba tutumlarına, kitap okuma sayısına, yaşamın çoğunun geçirildiği yere, sosyo-kültürel etkinliklere katılma durumuna ve toplumsal sorunlarla ilgilenme durumuna göre anlamlı düzeyde farklılık göstermiş; sınıf düzeyine ve mezun olunan ortaöğretim kurumuna göre ise anlamlı düzeyde bir farklılık göstermemiştir. Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının eleştirel düşünme becerilerinin ise cinsiyete, sınıf düzeyine, algılanan anne-baba tutumlarına, kitap okuma sayısına, yaşamın çoğunun geçirildiği yere ve toplumsal sorunlarla ilgilenme durumuna göre anlamlı düzeyde farklılık gösterirken mezun olunan ortaöğretim kurumuna, sosyo-ekonomik duruma ve sosyo-kültürel etkinliklere katılma durumuna göre anlamlı düzeyde bir farklılık göstermemiştir.

Yurtseven (2018) tarafından yapılan “İlkokul Öğrencilerinin Girişimcilik Becerilerinin Geliştirilmesine Yönelik Öğretmen Görüşleri” adlı çalışmada, ilköğretim öğrencilerinin girişimcilik becerilerinin geliştirilmesi amacıyla eğitim öğretim sürecinde ortaya çıkan ihtiyaçlar tespit edilmeye çalışılmıştır. Araştırmaya 84 sınıf öğretmeni katılmıştır. Veri toplama aracı olarak araştırmacının kendi geliştirdiği anket kullanılmıştır. Araştırma sonucunda girişimciliğe dair kazanımların, etkinliklerin ve ölçme değerlendirme araçlarının yetersiz olduğu belirlenmiştir.

II. BÖLÜM

3. YÖNTEM

Bu bölümde araştırma modeli, araştırma evreni ve örneklem grubu, veri toplama yöntemi ve aracı, verilerin toplama süreci, verilerin analizine ilişkin bilgilere yer verilmiştir.

3. 1. Araştırmanın modeli

Bu araştırmada 2017-2018 eğitim öğretim yılında Amasya Üniversitesi Eğitim Fakültesinde öğrenim görmekte olan Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının girişimcilik düzeylerini tespit ederek girişimcilik beceri düzeyleri ile cinsiyet, yaş düzeyi, sınıf seviyesi, aile aylık gelir düzeyi, baba mesleği, anne mesleği ve memleketin bulunduğu coğrafi bölge değişkenleri arasında anlamlı bir farklılık gösterip göstermediği araştırılmıştır. Bu araştırmada nicel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Araştırmanın deseni ise genel tarama modelidir.

Nicel araştırmaların en önemli özelliği sayısal veriler ile ifade edilebilmesi ve bu verilerin deneye tabii tutularak ortaya atılan hipotezlerin test edilebilmesini mümkün kılmaktır (Ekiz, 2003:93).

Genel tarama modeli, sayıca fazla olan elemanlar tarafından oluşturulan evrende, evrenle ilgili genel bir yargıya varmak için evrenin tamamı ya da evrenden alınacak bir grup örneklem üzerinde inceleme yapılmasıdır (Karasar, 2006).

3. 2. Evren ve örneklem

Bu araştırmanın evrenini 2017-2018 eğitim öğretim yılında Amasya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Sosyal Bilgiler Eğitimi Ana Bilim Dalı'nda öğrenim gören 240 öğretmen adayı oluşturduğu halde gönüllülük esasına göre 175 öğretmen adayına ulaşılmıştır. Hatalı ya da eksik doldurulan ölçekler değerlendirilmeye tabi tutulmamıştır. Analizler 175 öğrenci üzerinde yapılmıştır. Araştırmanın evrenine ulaşma konusunun bir sorun yaratmaması ve evrenin kapsamının oldukça dar olması sebebiyle örneklem alma yerine bu çalışmada tam sayım yöntemi kullanılmıştır (Ural ve Kılıç, 2005:28).

3. 3. Veri toplama araçları

Bu araştırmada veriler *Üniversite Öğrencilerine Yönelik Girişimcilik Ölçeği* ve *Kişisel Bilgi Formu* aracılığı ile toplanmıştır.

3. 3. 1. Üniversite öğrencilerine yönelik girişimcilik ölçeği

Bu ölçek Yılmaz ve Sünbül (2009) tarafından öğrencilerin girişimci becerilerini belirlemek amacıyla geliştirilmiştir. 36 maddelik bu ölçek beşli likert tipten oluşmaktadır. Cronbach Alfa güvenilirlik katsayısı Yılmaz ve Sünbül (2009) tarafından 0,90 olarak tespit edilmiştir. Faktör analizi sonucunda bütün maddeler tek boyutta toplanmıştır. Bu ölçek gerekli izinler (Ek-1) alınarak bu çalışmada kullanılmıştır. Veriler S.P.S.S 21 paket programı kullanılarak analiz edilmiştir.

3. 3. 2. Kişisel bilgi formu

Kişisel bilgi formu ile araştırmaya katılan çalışma grubunun cinsiyet, yaş düzeyi, sınıf seviyesi, baba mesleği, anne mesleği, aile aylık gelir düzeyi ve memleketinin bulunduğu coğrafi bölge değişkenlerine ilişkin bilgilere yer verilmiştir.

3. 4. Verilerin toplanması

Araştırmada öğretmen adaylarının girişimcilik düzeylerini belirlemek amacıyla gerekli izin alınarak (Ek-1) kişisel bilgi formu ve Yılmaz ve Sünbül (2009) tarafından geliştirilen *Üniversite Öğrencilerine Yönelik Girişimcilik Ölçeği* (Ek-2), Amasya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsünden gerekli izin alınarak (Ek-3) 2017-2018 eğitim öğretim yılında Amasya Üniversitesinde öğrenim görmekte olan Sosyal Bilgiler Eğitimi Ana Bilim Dalı öğrencilerinden 240 kişiye uygulanmıştır. Gönüllülük ve geçerlilik çerçevesinde 175 öğrencinin anket sonuçları analiz edilmiştir.

3. 5. Verilerin analizi

Araştırmada veri toplama aracı olarak *Üniversite Öğrencilerine Yönelik Girişimcilik Ölçeği* kullanılarak 240 öğrenciye uygulanmıştır. Eksik ya da hatalı doldurulan formlar ayıklanarak 175 ölçek formu analiz işlemine tabi tutulmuştur.

Araştırmanın temel problem durumlarından biri olan Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının girişimcilik becerilerini belirlemek maksadıyla ilk olarak aritmetik ortalama ve standart sapma değerleri tespit edilerek incelenmiştir. Verilerin analizi için S.P.S.S 21 paket programı kullanılmıştır. Araştırma verilerinin normal dağılıma sahip olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan normallik testinin sonucunda verilerin normal dağıldığı tespit edilmiştir. Böylece parametrik testler uygulanarak veriler analiz edilmiştir. Katılımcıların

girişimcilik düzeyleri ile cinsiyetleri arasında istatistiki açıdan anlamlı bir farklılık olup olmadığını belirlemek için bağımsız gruplar t testi; yine katılımcıların girişimcilik düzeyleri ile yaş düzeyi, sınıf seviyesi, baba mesleği, anne mesleği, ailelerin aylık gelir düzeyi ve memleketin bulunduğu coğrafi bölge değişkenleri arasında istatistiki açıdan anlamlı bir farklılık olup olmadığını belirlemek amacıyla ise tek yönlü varyans analizi (ANOVA) yapılmıştır. Araştırmada kullanılan ölçeğin sonuçlarına göre girişimcilik düzeyi ile ilgili çıkarım yapılmasını sağlayan puan tablosu Tablo 3'te gösterilmektedir.

Tablo 3. Girişimcilik Düzeyi Puan Aralığı Tablosu

36-64	Çok Düşük Girişimcilik
65-92	Düşük Girişimcilik
93-123	Orta Düzeyde Girişimcilik
124-151	Yüksek Girişimcilik
152-180	Çok Yüksek Girişimcilik

IV. BÖLÜM

4. BULGULAR

Bu bölümde, araştırmanın alt problemlerine uygun olarak 2017-2018 eğitim öğretim yılında Amasya Üniversitesi Eğitim Fakültesinde öğrenim görmekte olan Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının girişimcilik düzeyleri belirlenerek bu düzeylerin çeşitli değişkenlere göre incelenmesi amacıyla kullanılan ölçekten elde edilen veriler analiz edilerek ulaşılan bulgulara yer verilmiştir.

Katılımcıların oluşturduğu çalışma grubunun normal dağılım gösterip göstermediğini ve varyansların homojenliğini test etmek amacıyla Tablo 4'te Levene Testi ve Shapiro-Wilk Testi uygulanmıştır.

Tablo 4. Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Oluşturduğu Çalışma Grubu Verilerinin Homojenlik ve Normallik Dağılımları

Levene Testi	Sd1	Sd2	P
2,441	3	171	,396
Shapiro-Wilk	İstatistik	Df	P
Girişimcilik Ortalaması	,916	175	,484

Levene testine göre dağılımın normal olduğunu sonucuna ulaşılmıştır. * $p > 0.05$

Varyansların homojenliğini test etmek için Shapiro-Wilk testi uygulanmış ve varyansların homojen olduğu sonucuna ulaşılmıştır. * $p > 0.05$

Her bir grupta bağımlı değişken normal dağılım göstermelidir ve varyanslar homojen olmalıdır varsayımları desteklediği için bu çalışmada ANOVA testi kullanılmıştır.

4. 1. Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının girişimciliğe dair beceri düzeylerine ilişkin bulgular

Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının girişimciliğe dair becerileri ne düzeydedir? Alt problemini araştırmak amacıyla katılımcıların girişimcilik düzeylerini belirlemek için araştırmada kullanılan ölçekten elde edilen puanlar hesaplanarak katılımcıların girişimcilik düzeyleri belirlenmiştir.

1. sınıf Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının girişimcilik puan değerleri Tablo 5'te verilmiştir.

Tablo 5. 1. Sınıf Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Girişimcilik Puan Değerleri

Girişimcilik Düzeyi	N	Max	Min	X
	50	179	50	131

1. sınıflara uygulanan anket sonucu elde edilen verilere göre katılımcıların girişimcilik düzeylerinin ortalaması 5 üzerinden 3.63'tür. Bu sonucu puanladığımızda ise 131 sonucuna ulaşılmıştır. Dolayısı ile 1. sınıf Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının yüksek girişimcilik düzeyinde olduğunu söylenebilir. Sınıfta ulaşılan en yüksek puan 179 en düşük puan ise 50'dir.

2. sınıf Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının girişimcilik puan değerleri Tablo 6'da verilmiştir.

Tablo 6. 2. Sınıf Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Girişimcilik Puan Değerleri

☒ Girişimcilik Düzeyi	N	Max	Min	X
	28	177	97	135

2. sınıflara uygulanan anket sonucu elde edilen verilere göre katılımcıların girişimcilik düzeylerinin ortalaması 5 üzerinden 3.75'tir. Bu sonucu puanladığımızda ise 135 sonucuna ulaşılmıştır. Dolayısı ile 2. sınıf Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının yüksek girişimcilik düzeyinde olduğunu söylenebilir. Sınıfta ulaşılan en yüksek puan 177, en düşük puan ise 97'dir.

3. sınıf Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının girişimcilik puan değerleri Tablo 7'de verilmiştir.

Tablo 7. 3. Sınıf Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Girişimcilik Puan Değerleri

Girişimcilik Düzeyi	N	Max	Min	X
	44	159	90	136

3. sınıflara uygulanan anket sonucu elde edilen verilere göre katılımcıların girişimcilik düzeylerinin ortalaması 5 üzerinden 3.79'dur. Bu sonucu puanladığımızda ise 136 sonucuna ulaşılmıştır. Dolayısı ile Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının yüksek girişimcilik

düzeyinde olduğunu söylenebilir. Sınıfta ulaşılan en yüksek puan 159 en düşük puan ise 90'dır.

4. sınıf Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının girişimcilik puan değerleri Tablo 8'de verilmiştir.

Tablo 8. 4. Sınıf Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Girişimcilik Puan Değerleri

Girişimcilik Düzeyi	N	Max	Min	X
	33	158	79	129

4. sınıflara uygulanan anket sonucu elde edilen verilere göre katılımcıların girişimcilik düzeylerinin ortalaması 5 üzerinden değerlendirilirse 3.59'dur. Bu sonucu puanladığımızda ise 129 sonucuna ulaşılmıştır. Dolayısı ile Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının yüksek girişimcilik düzeyinde olduğunu söyleyebiliriz. Sınıftan ulaşılan en yüksek puan 158, en düşük puan ise 79'dur.

Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının girişimcilik puan değerleri Tablo 9'da verilmiştir.

Tablo 9. Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Girişimcilik Puanlarının Sınıf Seviyelerine Göre Dağılımları

Sınıf	N	Max	Min	X
1	50	179	50	132
2	48	177	97	135
3	44	159	90	136
4	33	158	79	129
Toplam	175	179	50	133

1-2-3 ve 4. sınıflara uygulanan anket sonucu elde edilen verilere göre katılımcıların girişimcilik düzeylerinin ortalaması 5 üzerinden 3.72'dir. Bu sonucu puanladığımızda ise 133 sonucuna ulaşılmıştır. Dolayısı ile Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının yüksek girişimcilik düzeyinde olduğu söylenebilir. Tüm sınıf seviyelerinde ulaşılan en yüksek puan 179 en düşük puan ise 50'dir.

4. 2. Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının girişimcilik düzeylerinin cinsiyete göre ilişkisine dair bulgular

Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının girişimcilik düzeyleri ile cinsiyetler arasında anlamlı bir farklılık var mıdır? Alt problemini araştırmak amacıyla katılımcıların girişimcilik düzeylerinin cinsiyete göre ortalamaları bulunmuş ve bağımsız gruplar t-testi uygulanmıştır.

1. sınıf öğretmen adaylarının girişimcilik düzeylerinin, cinsiyetlere göre anlamlılık durumlarını belirlemek için yapılan bağımsız gruplar t-testi sonuçları Tablo 10'da gösterilmektedir.

Tablo 10. 1. Sınıf Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Girişimcilik Düzeylerinin Cinsiyete Göre T-Testi Sonuçları

Cinsiyet	N	X	S	Sd	T	P
Kadın	33	3.15	,174	1.003	2.398	0.20
Erkek	17	3.88	,255	1.053		

Tablo 10.'a göre 1. sınıf Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının girişimcilik düzeyleri cinsiyete göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir ($t=2.398$, $*p<.05$). Ayrıca erkeklerin girişimcilik düzeyleri ortalamalarının, kızların ortalamalarından daha yüksek olduğu görülmektedir.

2. sınıf öğretmen adaylarının girişimcilik düzeylerinin, cinsiyetlere göre anlamlılık durumlarını belirlemek için yapılan bağımsız gruplar t-testi sonuçları Tablo 11'de gösterilmektedir.

Tablo 11. 2. Sınıf Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Girişimcilik Düzeylerinin Cinsiyete Göre T-Testi Sonuçları

Cinsiyet	N	X	S	Sd	T	P
Kadın	31	3.74	,163	,563	-.190	0.85
Erkek	17	3.77	,158	,503		

Tablo 11.'e göre 2. sınıf Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının girişimcilik düzeyleri cinsiyete göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir ($t=-.190$, $p>.05$). Ayrıca erkeklerin girişimcilik düzeyleri ortalamalarının, kızların ortalamalarından daha yüksek olduğu görülmektedir.

3. sınıf öğretmen adaylarının girişimcilik düzeylerinin, cinsiyetlere göre anlamlılık durumlarını belirlemek için yapılan bağımsız gruplar t-testi sonuçları Tablo 12'de gösterilmektedir.

Tablo 12. 3. Sınıf Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Girişimcilik Düzeylerinin Cinsiyete Göre T-Testi Sonuçları

Cinsiyet	N	X	S	Sd	T	P
Kadın	23	3.85	,087	,420	.883	.383
Erkek	21	3.73	,098	,450		

Tablo 12.'ye göre 3. sınıf Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının girişimcilik düzeyleri cinsiyete göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir ($t= .883$, $p>.05$). Ayrıca kızların girişimcilik düzeyleri ortalamalarının, erkeklerin ortalamalarından daha yüksek olduğu görülmektedir.

4. sınıf öğretmen adaylarının girişimcilik düzeylerinin, cinsiyetlere göre anlamlılık durumlarını belirlemek için yapılan bağımsız gruplar t-testi sonuçları Tablo 13'te gösterilmektedir.

Tablo 13. 4. Sınıf Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Girişimcilik Düzeylerinin Cinsiyete Göre T-Testi Sonuçları

Cinsiyet	N	X	S	Sd	T	P
Erkek	8	3.84	,390	0.390	1.741	0.92
Kadın	25	3.51	,493	0.493		

Tablo 13'e göre 4. sınıf Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının girişimcilik düzeyleri, cinsiyete göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir. ($t=1.741$, $*p>.05$). Ayrıca erkeklerin girişimcilik düzeyleri ortalamalarının, kızların ortalamalarından daha yüksek olduğu görülmektedir.

Araştırma evrenini oluşturan Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının cinsiyetlerinin sınıf seviyelerine göre dağılımları Tablo 14'te gösterilmiştir.

Tablo 14. Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Cinsiyetlerinin Sınıf Seviyelerine Göre Dağılımları

Cinsiyet	1.Sınıf		2.Sınıf		3.Sınıf		4.Sınıf		Tüm Sınıflar	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Kız	33	66	31	65	23	52	25	76	112	64
Erkek	17	34	17	35	21	48	8	24	63	36
Toplam	50	100.0	48	100.0	44	100.0	33	100.0	175	100.0

Araştırma örneğinde yer alan Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının cinsiyete göre dağılımını gösteren Tablo 14 incelendiğinde 1. sınıfların % 66'sı ($n=33$) kız, %34'ü ($n=17$) erkek öğrencilerden oluşmaktadır. 2. sınıfların % 65'i ($n=31$) kız, %35'i ($n=17$) erkek öğrencilerden oluşmaktadır. 3.sınıfların % 52'si ($n=23$) kız, %48'i ($n=21$) erkek öğrencilerden oluşmaktadır. 4.sınıfların % 76'sı ($n=25$) kız, %24'ü ($n=8$) erkek öğrencilerden oluşmaktadır. Araştırmaya katılan öğretmen adaylarının % 64'ü ($n=112$) kız, %36'sı ($n=63$) erkek öğrencilerden oluşmaktadır.

Öğretmen adaylarının girişimcilik düzeylerinin, cinsiyetlere göre anlamlılık durumlarını belirlemek için yapılan bağımsız gruplar t-testi sonuçları Tablo 15'te gösterilmektedir.

Tablo 15. Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Girişimcilik Düzeylerinin Cinsiyete Göre T-Testi Sonuçları

Cinsiyet	N	X	S	Sd	T	P
Kadın	112	3.65	,551	.735	-2.094	.038
Erkek	63	3.83	,480	.661		

Tablo 15.'e göre Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının girişimcilik düzeyleri, cinsiyete göre anlamlı bir farklılık göstermektedir ($t=-2.094$, $*p<.05$). Ayrıca erkeklerin girişimcilik düzeyleri ortalamalarının, kızların ortalamalarından daha yüksek olduğu görülmektedir.

4. 3. Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının girişimcilik düzeylerinin yaş düzeylerine göre ilişkisine dair bulgular

Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının girişimcilik düzeyleri ile yaş düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık var mıdır? Alt problemini araştırmak amacıyla katılımcıların girişimcilik düzeylerinin yaş düzeylerine göre ortalamaları bulunmuş ve bağımsız gruplar t-testi uygulanmıştır.

1. sınıf Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının girişimcilik düzeylerinin yaş düzeylerine göre ortalamaları Tablo 16'da verilmiştir.

Tablo 16. 1. Sınıf Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Girişimcilik Düzeylerinin Yaş Düzeylerine Göre Ortalamaları

Yaş	N	X	S
18-19	21	3.428	1.287
20-21	27	3.370	.926
22-23	2	3.500	.707
24+	0		
Toplam	50	3.696	.623

Tablo 16.'ya göre 1. sınıf Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının girişimcilik düzeylerinin daha yüksek ortalamaya sahip olduğu yaş grubu 22-23'tür.

1. sınıf öğretmen adaylarının girişimcilik düzeylerinin yaş düzeylerine göre anlamlılık durumlarını belirlemek için yapılan tek yönlü ANOVA testi Tablo 17'de gösterilmektedir.

Tablo 17. 1. Sınıf Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Girişimcilik Düzeylerinin Yaş Düzeylerine Göre Tek Yönlü ANOVA Testi Sonucu

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ortalaması	F	P
Gruplar arası	.061	2	.030	.026	.975

Gruplar içi	55.939	47	1.190
Toplam	56.000	49	

Tablo 17.'ye göre 1. sınıf Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının girişimcilik düzeyleri, yaş düzeylerine göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir ($*p>.05$).

2. sınıf Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının girişimcilik düzeylerinin yaş düzeylerine göre ortalamaları Tablo 18'de verilmiştir.

Tablo 18. 2. Sınıf Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Girişimcilik Düzeylerinin Yaş Düzeylerine Göre Ortalamaları

Yaş Düzeyi	N	X	S
18-19	21	3.742	.612
20-21	22	3.710	.484
22-23	1	3.833	.459
24+	4	4.097	.537
Toplam	48	3.759	.537

Tablo 18.'e göre 2. sınıf Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının girişimcilik düzeylerinin daha yüksek ortalamaya sahip olduğu yaş grubu 24 ve üzeridir.

2. sınıf öğretmen adaylarının girişimcilik düzeylerinin yaş düzeylerine göre anlamlılık durumlarını belirlemek için yapılan tek yönlü ANOVA testi Tablo 19'da gösterilmektedir.

Tablo 19. 2. Sınıf Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Girişimcilik Düzeylerinin Düzeylerine Göre Tek Yönlü ANOVA Testi Sonucu

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ortalaması	F	P
Gruplar arası	.520	3	.173	.584	.629
Gruplar içi	13.065	44	.297		
Toplam	13.585	47			

Tablo 19.'a göre 2. sınıf Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının girişimcilik düzeyleri, yaş düzeylerine göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir $*p>0.05$

3. sınıf Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının girişimcilik düzeylerinin yaş düzeylerine göre ortalamaları Tablo 20'de verilmiştir.

Tablo 20. 3. Sınıf Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Girişimcilik Düzeylerinin Yaş Düzeylerine Göre Ortalamaları

Yaş Düzeyi	N	X	S
18-19	3	4.120	.870
20-21	28	3.837	.318
22-23	11	3.542	.484
24+	2	4.152	.412
Toplam	44	3.797	.433

Tablo 20.'ye göre 3. sınıf Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının girişimcilik düzeylerinin daha yüksek ortalamaya sahip olduğu yaş grubu 24 ve üzeridir.

3. sınıf öğretmen adaylarının girişimcilik düzeylerinin yaş düzeylerine göre anlamlılık durumlarını belirlemek için yapılan tek yönlü ANOVA testi Tablo 21'de gösterilmektedir.

Tablo 21. 3. Sınıf Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Girişimcilik Düzeylerinin Yaş Düzeylerine Göre Tek Yönlü ANOVA Testi Sonucu

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ortalaması	F	P
Gruplar arası	1.322	3	.441	2.603	.065
Gruplar içi	6.774	40	.169		
Toplam	8.097	43			

Tablo 21.'e göre 3. sınıf Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının girişimcilik düzeyleri, yaş düzeylerine göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir. * $p > 0.05$

4. sınıf öğretmen adaylarının girişimcilik düzeylerinin yaş düzeylerine göre ortalamaları Tablo 22'de verilmiştir.

Tablo 22. 4. Sınıf Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Girişimcilik Düzeylerinin Yaş Düzeylerine Göre Ortalamaları

Yaş Düzeyi	N	X	S
18-19	0		
20-21	14	3.632	.476
22-23	19	3.559	.504
24+	0		
Toplam	33	3.595	.479

Tablo 22.'ye göre 4. sınıf Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının girişimcilik düzeylerinin daha yüksek ortalamaya sahip olduğu yaş grubu 20-21'dir.

4. sınıf öğretmen adaylarının girişimcilik düzeylerinin yaş düzeylerine göre anlamlılık durumlarını belirlemek için yapılan tek yönlü ANOVA testi Tablo 23'te gösterilmektedir.

Tablo 23. 4. Sınıf Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Girişimcilik Düzeylerinin Yaş Düzeylerine Göre Tek Yönlü ANOVA Testi Sonucu

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ortalaması	F	P
Gruplar arası	.043	1	.043	.177	.677
Gruplar içi	7.539	31	.243		
Toplam	7.582	32			

Tablo 23.'e göre 4. sınıf Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının girişimcilik düzeyleri, yaş düzeylerine göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir. * $p>.05$

Araştırma evrenini oluşturan Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının yaş düzeylerinin sınıf seviyelerine göre dağılımları Tablo 24'te gösterilmiştir.

Tablo 24. Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Yaş Düzeylerinin Sınıf Seviyelerine Göre Dağılımları

Yaş	1.Sınıf		2.Sınıf		3.Sınıf		4.Sınıf		Tüm Sınıflar	
	N	Yüzde	N	Yüzde	N	Yüzde	N	Yüzde	N	Yüzde
18-19	21	42	21	44	3	7	0	0	45	26
20-21	27	54	22	46	28	63	14	42	91	52
22-23	2	4	1	2	11	25	19	58	33	19
24 ve Üzeri	0	0	4	8	2	5	0	0	6	3
Toplam	50	100.0	48	100.0	44	100.0	33	100.0	175	100.0

Araştırma örneğine katılan Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının yaş düzeylerine göre dağılımını gösteren Tablo 24 incelendiğinde 1.sınıfların % 42'sini (n=21) 18-19 yaş, % 54'ünü (n=27) 20-21 yaş, %2'sini (n=2) ise 22-23 yaş grubu öğrenciler oluşturmaktadır. Sınıfta 24 ve üzeri yaş grubunda bulunan herhangi bir öğrenci bulunmamaktadır. 2.sınıfların % 44'ünü (n=21) 18-19 yaş, % 46'sını (n=22) 20-21 yaş, %2'sini (n=1) 22-23 yaş, % 8'ini ise (n=4) 24 ve üzeri yaş grubu öğrenciler oluşturmaktadır. 3.sınıfların % 7'sini (n=3) 18-19 yaş, % 63'ünü (n=28) 20-21 yaş, %25'ini (n=11) 22-23 yaş, % 5'ini ise (n=2) 24 ve üzeri yaş grubu öğrenciler oluşturmaktadır. 4.sınıfların % 42'sini (n=14) 20-21 yaş, % 58'ini (n=19) 22-23 yaş grubu öğrenciler oluşturmaktadır. Sınıfta 18-19 ve 24 ve üzeri yaş grubunda bulunan herhangi bir öğrenci bulunmamaktadır. Araştırmaya katılan öğretmen adaylarının % 26'sini (n=45) 18-19 yaş, % 52'sini (n=91) 20-21 yaş, %19'unu (n=33) 22-23 yaş, %3'ünü (n=6) ise 24 ve üzeri yaş grubu öğrenciler oluşturmaktadır.

Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının girişimcilik düzeylerinin yaş düzeylerine göre ortalamaları Tablo 25'te verilmiştir.

Tablo 25. Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Girişimcilik Düzeylerinin Yaş Düzeylerine Göre Ortalamaları

Yaş Düzeyi	N	X	S
18-19	45	3.661	1.000
20-21	91	3.766	.484
22-23	33	3.593	.164
24+	6	4.115	.054
Toplam	175	3.719	.531

Tablo 25.'e göre Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının girişimcilik düzeylerinin daha yüksek ortalamaya sahip olduğu yaş grubu 24 ve üzeridir.

Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının girişimcilik düzeylerinin yaş düzeylerine göre anlamlılık durumlarını belirlemek için yapılan tek yönlü ANOVA testi Tablo 26'da gösterilmektedir.

Tablo 26. Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Girişimcilik Düzeylerinin Yaş Düzeylerine Göre Tek Yönlü ANOVA Testi Sonucu

Varyansın Kaynağı	Karelerin Toplamı	Sd	Karelerin Ortalaması	F	P
Gruplar arası	1.820	3	.607	2.189	.091
Grup içi	47.403	171	.277		
Toplam	49.224	174			

Tablo 26.'ya göre Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının girişimcilik düzeyleri, yaş düzeylerine göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir. * $p > 0.05$

4. 4. Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının girişimcilik düzeylerinin sınıf seviyelerine göre ilişkisine dair bulgular

Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının girişimcilik düzeyleri ile sınıf seviyeleri arasında anlamlı bir farklılık var mıdır? Alt problemini araştırmak amacıyla katılımcıların girişimcilik düzeylerinin sınıf seviyelerine göre ortalamaları bulunmuş ve bağımsız gruplar t-testi uygulanmıştır.

Araştırma evrenini oluşturan öğretmen adaylarının sınıf seviyelerine göre dağılımları Tablo 27'de verilmiştir.

Tablo 27. Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Sınıf Seviyelerine Göre Dağılımları

	1.Sınıf	2.Sınıf	3.Sınıf	4.Sınıf	Tüm Sınıflar
N	50	48	44	33	175
%	29	27	25	19	100.0

Araştırma örneklemine katılan Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının sınıf seviyelerine göre dağılımını gösteren Tablo 27 incelendiğinde örnekleme oluşturan öğrencilerin % 29'u (n=50) 1.sınıf, % 27'si (n=48) 2.sınıf, % 25'i (n=44) 3.sınıf, %19'u (n=33) 4.sınıftır Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının girişimcilik düzeylerinin sınıf seviyelerine göre ortalamaları Tablo 28'de verilmiştir.

Tablo 28. Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Girişimcilik Düzeylerinin Sınıf Seviyelerine Göre Ortalamaları

Sınıf	N	X
1. sınıf	50	3.696
2. sınıf	48	3.759
3. sınıf	44	3.797
4. sınıf	33	3.590
Toplam	175	3.719

Tablo 28.'e göre 3. sınıf Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının girişimcilik düzeylerinin daha yüksek ortalamaya sahip olduğu görülmektedir.

Öğretmen adaylarının girişimcilik düzeylerinin sınıf seviyelerine göre anlamlılık durumlarını belirlemek için yapılan tek yönlü ANOVA testi Tablo 29'da gösterilmektedir.

Tablo 29. Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Girişimcilik Düzeylerinin Sınıf Seviyelerine Göre Tek Yönlü ANOVA Testi Sonucu

Varyansın Kaynağı	Karelerin Toplamı	Sd	Karelerin Ortalaması	F	P
Gruplar arası	.916	3	.305	1.080	.359
Gruplar içi	48.308	171	.283		
Toplam	49.224	174			

Tablo 29.'a göre Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının girişimcilik düzeyleri, sınıf seviyelerine göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir. *p>0.05

4.5. Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının girişimcilik düzeylerinin baba mesleklerine göre ilişkisine dair bulgular

Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının girişimcilik düzeyleri ile baba mesleği arasında anlamlı bir farklılık var mıdır? Alt problemini araştırmak amacıyla katılımcıların girişimcilik

düzeylerinin baba mesleğine göre ortalamaları bulunmuş ve bağımsız gruplar t-testi uygulanmıştır.

1. sınıf Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının girişimcilik düzeylerinin baba mesleğine göre ortalamaları Tablo 30'da verilmiştir.

Tablo 30. 1. Sınıf Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Girişimcilik Düzeylerinin Baba Mesleğine Göre Ortalamaları

Baba Mesleği	N	X
Memur	8	3.500
İşçi	12	4.000
Esnaf	2	3.000
Çiftçi	8	2.625
Diğer	20	3.350
Toplam	50	3.400

Tablo 30.'a göre 1. sınıf Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının girişimcilik düzeylerinin daha yüksek ortalamaya sahip olduğu baba mesleği işçiliktir. En düşük girişimcilik düzeyi ortalamasına sahip baba mesleği ise çiftçi olarak belirlenmiştir.

1. sınıf öğretmen adaylarının girişimcilik düzeylerinin baba mesleğine göre anlamlılık durumlarını belirlemek için yapılan tek yönlü ANOVA testi Tablo 31'de gösterilmektedir.

Tablo 31. 1. Sınıf Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Girişimcilik Düzeylerinin Baba Mesleğine Göre Tek Yönlü ANOVA Testi Sonucu

Varyansın Kaynağı	Karelerin Toplamı	Sd	Karelerin Ortalaması	F	P
Gruplar arası	9.575	4	2.394	2.320	.071
Gruplar içi	46.425	45	1.032		
Toplam	56.000	49			

Tablo 31.'e göre 1. sınıf Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının girişimcilik düzeyleri, baba mesleğine göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir. * $p > 0.05$

2. sınıf öğretmen adaylarının girişimcilik düzeylerinin baba mesleğine göre ortalamaları Tablo 32'de verilmiştir.

Tablo 32. 2. Sınıf Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Girişimcilik Düzeylerinin Baba Mesleğine Göre Ortalamaları

Baba Mesleği	N	X
Memur	7	3.682
İşçi	14	3.970
Esnaf	7	3.996
Çiftçi	9	3.537

Diğer	11	3.570
Toplam	48	3.759

Tablo 32.'ye göre 2. sınıf Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının girişimcilik düzeylerinin daha yüksek ortalamaya sahip olduğu baba mesleği esnafıdır. En düşük girişimcilik düzeyi ortalamasına sahip baba mesleği ise çiftçi olarak belirlenmiştir.

2. sınıf öğretmen adaylarının girişimcilik düzeylerinin baba mesleğine göre anlamlılık durumlarını belirlemek için yapılan tek yönlü ANOVA testi Tablo 33'te gösterilmektedir.

Tablo 33. 2. Sınıf Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Girişimcilik Düzeylerinin Baba Mesleğine Göre Tek Yönlü ANOVA Testi Sonucu

Varyansın Kaynağı	Karelerin Toplamı	Sd	Karelerin Ortalaması	F	P
Gruplar arası	1.892	3	1.004	.473	.159
Gruplar içi	11.693	44	.257	.272	
Toplam	13.585	47			

Tablo 33.'e göre 2. sınıf Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının girişimcilik düzeyleri, baba mesleğine göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir. * $p>0.05$

3. sınıf Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının girişimcilik düzeylerinin baba mesleğine göre ortalamaları Tablo 34'te verilmiştir.

Tablo 34. 3. Sınıf Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Girişimcilik Düzeylerinin Baba Mesleğine Göre Ortalamaları

Baba Mesleği	N	X
Memur	3	3.694
İşçi	13	3.897
Esnaf	2	3.722
Çiftçi	8	3.878
Diğer	18	3.714
Toplam	44	3.797

Tablo 34.'e göre 3. sınıf Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının girişimcilik düzeylerinin daha yüksek ortalamaya sahip olduğu baba mesleği işçiliktir. En düşük girişimcilik düzeyi ortalamasına sahip baba mesleği ise memurluk olarak belirlenmiştir.

3. sınıf öğretmen adaylarının girişimcilik düzeylerinin baba mesleğine göre anlamlılık durumlarını belirlemek için yapılan tek yönlü ANOVA testi Tablo 35'te gösterilmektedir.

Tablo 35. 3. Sınıf Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Girişimcilik Düzeylerinin Baba Mesleğine Göre Tek Yönlü ANOVA Testi Sonucu

Varyansın Kaynağı	Karelerin Toplamı	Sd	Karelerin Ortalaması	F	P
Gruplar arası	.349	4	.087	.440	.779
Gruplar içi	7.747	39	.199		
Toplam	8.097	43			

Tablo 35.'e göre 3. sınıf Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının girişimcilik düzeyleri, baba mesleğine göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir. * $p>0.05$

4. sınıf Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının girişimcilik düzeylerinin baba mesleğine göre ortalamaları Tablo 36'da verilmiştir.

Tablo 36. 4. Sınıf Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Girişimcilik Düzeylerinin Baba Mesleğine Göre Ortalamaları

Baba Mesleği	N	X
Memur	3	3.787
İşçi	4	3.770
Esnaf	5	4.027
Çiftçi	7	3.178
Diğer	14	3.547
Toplam	33	3.590

Tablo 36.'ya göre 4. sınıf Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının girişimcilik düzeylerinin daha yüksek ortalamaya sahip olduğu baba mesleği esnafıdır. En düşük girişimcilik düzeyi ortalamasına sahip baba mesleği ise çiftçilik olarak belirlenmiştir.

4. sınıf öğretmen adaylarının girişimcilik düzeylerinin baba mesleğine göre anlamlılık durumlarını belirlemek için yapılan tek yönlü ANOVA testi Tablo 37'de gösterilmektedir.

Tablo 37. 4. Sınıf Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Girişimcilik Düzeylerinin Baba Mesleğine Göre Tek Yönlü ANOVA Testi Sonucu

Varyansın Kaynağı	Karelerin Toplamı	Sd	Karelerin Ortalaması	F	P
Gruplar arası	2.416	4	.604	3.273	.025
Gruplar içi	6.167	28	.185		
Toplam	7.582	32			

Tablo 37.'ye göre 4. sınıf Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının girişimcilik düzeyleri, baba mesleğine göre anlamlı bir farklılık göstermektedir. * $p < 0.05$

Bu ilişkinin yönünü belirlemek üzere ilk olarak homojenlik testi yapılmış ve %95 oranında levene testinin p değeri .964 bulunarak Tukey testine başvurulmuştur. Tukey testi sonucu Tablo 38'de gösterilmiştir.

Tablo 38. 4. Sınıf Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Girişimcilik Düzeylerinin Baba Mesleğine Göre Tukey Testi Sonucu

Asıl Grup	Kıyaslanan Grup	Anlamlı Fark	Standart Hata	P
Memur	İşçi	,01620	,32808	1,000
	Esnaf	-,24074	,31371	,938
	Çiftçi	,60847	,29643	,268
	Diğer	,23942	,27329	,903
İşçi	Memur	-,01620	,32808	1,000
	Esnaf	-,25694	,28816	,898
	Çiftçi	,59226	,26924	,209
	Diğer	,22321	,24354	,888
Esnaf	Memur	,24074	,31371	,938
	İşçi	,25694	,28816	,898
	Çiftçi	,84921*	,25153	,017
	Diğer	,48016	,22380	,230
Çiftçi	Memur	-,60847	,29643	,268
	İşçi	-,59226	,26924	,209
	Esnaf	-,84921*	,25153	,017
	Diğer	-,36905	,19885	,363
Diğer	Memur	-,23942	,27329	,903
	İşçi	-,22321	,24354	,888
	Esnaf	-,48016	,22380	,230
	Çiftçi	,36905	,19885	,363

Tukey testi sonucunda esnaf ile çiftçi meslekleri arasında anlamlı bir farklılık bulunmuştur.

* $p < 0.05$

Araştırma evrenini oluşturan öğretmen adaylarının baba mesleklerinin sınıflara göre dağılımları Tablo 39'da verilmiştir.

Tablo 39. Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Baba Mesleklerinin Sınıf Seviyelerine Göre Dağılımları

Baba Mesleği	1.Sınıf		2.Sınıf		3.Sınıf		4.Sınıf		Tüm Sınıflar	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Memur	8	16	7	15	3	7	3	9	21	12
İşçi	12	24	14	9	13	29	4	12	43	25

Esnaf	2	4	7	15	2	5	5	15	16	9
Çiftçi	8	16	9	19	8	18	7	21	32	18
Diğer	20	40	11	22	18	41	14	43	63	36
Toplam	50	100.0	48	100.0	44	100.0	33	100.0	175	100.0

Araştırma örneğine katılan Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının baba mesleklerinin sınıf seviyelerine göre dağılımını gösteren Tablo 39 incelendiğinde 1.sınıfların % 16'sını (n=8) memur, % 24'ünü (n=12) işçi, % 4'ünü (n=2) esnaf, %16'sını (n=8) çiftçi, % 40'ının (n=20) ise diğer kategorisi oluşturmaktadır. 2.sınıfların % 15'ini (n=7) memur, % 29'unu (n=14) işçi, % 15'ini (n=7) esnaf, %19'unu (n=9) çiftçi, % 22'sini ise (n=11) diğer kategorisi oluşturmaktadır. 3.sınıfların % 7'sini (n=3) memur, % 29'unu (n=13) işçi, % 5'ini (n=2) esnaf, %18'ini (n=8) çiftçi, % 41'ini ise (n=18) diğer kategorisi oluşturmaktadır. 4.sınıfların % 9'unu (n=3) memur, % 12'sini (n=4) işçi, % 15'ini (n=5) esnaf, %21'ini (n=7) çiftçi, % 43'ünü ise (n=14) diğer kategorisi oluşturmaktadır. Araştırmaya katılan öğretmen adaylarının % 12'sini (n=21) memur, % 25'ini (n=43) işçi, % 9'unu (n=16) esnaf, %18'ini (n=32) çiftçi, % 36'sını (n=63) ise diğer kategorisi oluşturmaktadır.

Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının girişimcilik düzeylerinin baba mesleğine göre ortalamaları Tablo 40'ta verilmiştir.

Tablo 40. Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Girişimcilik Düzeylerinin Baba Mesleğine Göre Ortalamaları

Baba Mesleği	N	X
Memur	8	3.764
İşçi	12	3.925
Esnaf	2	3.852
Çiftçi	8	3.499
Diğer	20	3.640
Toplam	50	3.719

Tablo 40.'a göre Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının girişimcilik düzeylerinin daha yüksek ortalamaya sahip olduğu baba mesleği işçiliktir. En düşük girişimcilik düzeyi ortalamasına sahip baba mesleği ise çiftçi olarak belirlenmiştir.

Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının girişimcilik düzeylerinin baba mesleğine göre anlamlılık durumlarını belirlemek için yapılan tek yönlü ANOVA testi Tablo 41'de gösterilmektedir.

Tablo 41. Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Girişimcilik Düzeylerinin Baba Mesleğine Göre Tek Yönlü ANOVA Testi Sonucu

Varyansın Kaynağı	Karelerin Toplamı	Sd	Karelerin Ortalaması	F	P
Gruplar arası	4.099	4	1.025	3.861	.005
Gruplar içi	45.124	170	.265		
Toplam	49.224	174			

Tablo 41.'e göre Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının girişimcilik düzeyleri, baba mesleğine göre anlamlı bir farklılık göstermektedir. * $p < 0.05$

Bu ilişkinin yönünü belirlemek üzere ilk olarak homojenlik testi yapılmış ve %95 oranında levne testinin p değeri .974 bulunarak Tukey testine başvurulmuştur. Tukey testi sonucu Tablo 42'de gösterilmiştir.

Tablo 42. Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Girişimcilik Düzeylerinin Baba Mesleğine Göre Tukey Testi Sonucu

Asıl Grup	Kıyaslanan Grup	Anlamlı Fark	Standart Hata	P
Memur	İşçi	-,16116	,13716	,766
	Esnaf	-,08788	,17097	,986
	Çiftçi	,26542	,14469	,357
	Diğer	,12390	,12982	,875
İşçi	Memur	,16116	,13716	,766
	Esnaf	,07328	,15087	,989
	Çiftçi	,42658*	,12028	,005
	Diğer	,28506*	,10191	,045
Esnaf	Memur	,08788	,17097	,986
	İşçi	-,07328	,15087	,989
	Çiftçi	,35330	,15775	,170
	Diğer	,21178	,14423	,584
Çiftçi	Memur	-,26542	,14469	,357
	İşçi	-,42658*	,12028	,005
	Esnaf	-,35330	,15775	,170
	Diğer	-,14152	,11184	,713
Diğer	Memur	-,12390	,12982	,875
	İşçi	-,28506*	,10191	,045
	Esnaf	-,21178	,14423	,584
	Çiftçi	,14152	,11184	,713

Tukey testi sonucunda ilişkinin yönünün işçi ile çiftçi arasında anlamlı bir farklılık bulunmuştur. * $p < 0.05$

Tukey testi sonucunda ilişkinin yönünün işçi ile diğer arasında da anlamlı bir farklılık bulunmuştur. * $p < 0.05$

4. 6. Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının girişimcilik düzeylerinin anne mesleklerine göre ilişkisine dair bulgular

Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının girişimcilik düzeyleri ile anne mesleği arasında anlamlı bir farklılık var mıdır? Alt problemini araştırmak amacıyla katılımcıların girişimcilik düzeylerinin anne mesleğine göre ortalamaları bulunmuş ve bağımsız gruplar t-testi uygulanmıştır.

1. sınıf Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının girişimcilik düzeylerinin anne mesleğine göre ortalamaları Tablo 43'te verilmiştir.

Tablo 43. 1. Sınıf Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Girişimcilik Düzeylerinin Anne Mesleğine Göre Ortalamaları

Anne Mesleği	N	X
Memur	2	3.833
İşçi	2	4.000
Esnaf	2	4.111
Ev Hanımı	44	3.444
Diğer	2	3.000
Toplam	50	3.590

Tablo 43.'e göre 1. sınıf Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının girişimcilik düzeylerinin daha yüksek ortalamaya sahip olduğu anne mesleği esnafıdır. En düşük girişimcilik düzeyi ortalamasına sahip anne mesleği ise diğer kategorisi olarak belirlenmiştir.

1. sınıf öğretmen adaylarının girişimcilik düzeylerinin anne mesleğine göre anlamlılık durumlarını belirlemek için yapılan tek yönlü ANOVA testi Tablo 44'te gösterilmektedir.

Tablo 44. 1. Sınıf Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarını Girişimcilik Düzeylerinin Anne Mesleğine Göre Tek Yönlü ANOVA Testi Sonucu

Varyansın Kaynağı	Karelerin Toplamı	Sd	Karelerin Ortalaması	F	P
Gruplar arası	6.889	3	2.296	2.151	.107
Grup içi	49.111	46	1.068		
Toplam	56.000	49			

Tablo 44.'e göre 1. sınıf Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının girişimcilik düzeyleri, anne mesleğine göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir. * $p > 0.05$

2. sınıf Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının girişimcilik düzeylerinin anne mesleğine göre ortalamaları Tablo 45'te verilmiştir.

Tablo 45. 2. Sınıf Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Girişimcilik Düzeylerinin Anne Mesleğine Göre Ortalamaları

Anne Mesleği	N	X
Memur	2	3.819
İşçi	4	4.437
Esnaf	2	4.382
Ev Hanımı	40	3.691
Diğer	2	3.742
Toplam	48	3.759

Tablo 45.'e göre 2. sınıf Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının girişimcilik düzeylerinin daha yüksek ortalamaya sahip olduğu anne mesleği işçiliktir. En düşük girişimcilik becerisi düzeyi ortalamasına sahip anne mesleği ise ev hanımı olarak belirlenmiştir.

2. sınıf Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının girişimcilik düzeylerinin anne mesleğine göre anlamlılık durumlarını belirlemek için yapılan tek yönlü ANOVA testi Tablo 46'da gösterilmektedir.

Tablo 46. 2. Sınıf Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Girişimcilik Düzeylerinin Anne Mesleğine Göre Tek Yönlü ANOVA Testi Sonucu

Varyansın Kaynağı	Karelerin Toplamı	Sd	Karelerin Ortalaması	F	P
Gruplar Arası	2.008	2	1.004	3.902	.027
Grup içi	11.577	45	.257		
Toplam	13.585	47			

Tablo 44.'e göre 2. sınıf öğretmen adaylarının girişimcilik düzeyleri, anne mesleğine göre anlamlı bir farklılık göstermektedir. * $p < 0.05$

Bu ilişkinin yönünü belirlemek üzere ilk olarak homojenlik testi yapılmış ve %95 oranında levne testinin p değeri .972 bulunarak Tukey testine başvurulmuştur. Tukey testi sonucu Tablo 47'de verilmiştir.

Tablo 47. 2. Sınıf Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Girişimcilik Düzeylerinin Anne Mesleğine Göre Tukey Testi Sonucu

Asıl Grup	Kıyaslanan Grup	Anlamlı Fark	Standart Hata	P
Memur	İşçi	-,61806	,43869	,345
	Esnaf	-,52203	,36726	,267
	Ev Hanımı	,12765	,36662	,935
	Diğer	,22755	,45655	,625
İşçi	Memur	,61806	,43869	,345
	Esnaf	,45673	,36542	,442

	Ev Hanımı	,74570*	,26506	,019
	Diğer	,56420	,34475	,235
Esnaf	Memur	,52203	,36726	,267
	İşçi	,45673	,36542	,442
	Ev Hanımı	,37742	,26522	,322
	Diğer	,17552	,22790	,277
Ev Hanımı	Memur	-,12765	,36662	,935
	İşçi	-,74570*	,26506	,019
	Esnaf	,37742	,26522	,322
	Diğer	,45440	,37442	,236
Diğer	Memur	,22755	,45655	,625
	İşçi	,56420	,34475	,235
	Esnaf	,17552	,22790	,277
	Ev Hanımı	,45440	,37442	,236

Tukey testi sonucu işçi ile ev hanımı meslekleri arasında anlamlı bir farklılık bulunmuştur.

*p<0.05

3. sınıf Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının girişimcilik düzeylerinin anne mesleğine göre ortalamaları Tablo 48'de verilmiştir.

Tablo 48. 3. Sınıf Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Girişimcilik Düzeylerinin Anne Mesleğine Göre Ortalamaları

Anne Mesleği	N	X
Memur	0	0
İşçi	0	0
Esnaf	0	0
Ev Hanımı	42	3.796
Diğer	2	3.819
Toplam	44	3.797

Tablo 48.'e göre 3. sınıf Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının girişimcilik düzeylerinin daha yüksek ortalamaya sahip olduğu anne mesleği diğer kategorisine aittir. En düşük girişimcilik düzeyi ortalamasına sahip anne mesleği ise ev hanımı olarak belirlenmiştir.

3. sınıf öğretmen adaylarının girişimcilik düzeylerinin, anne mesleğine göre anlamlılık durumlarını belirlemek için yapılan tek yönlü ANOVA testi Tablo 49'da gösterilmektedir.

Tablo 49. 3. Sınıf Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Girişimcilik Düzeylerinin Anne Mesleğine Göre Tek Yönlü ANOVA Testi Sonucu

Varyansın Kaynağı	Karelerin Toplamı	Sd	Karelerin Ortalaması	F	P
Gruplar arası	.001	1	.001	0.005	.942
Grup içi	8.096	42	.193		
Toplam	8.097	43			

Tablo 49.'a göre 3. sınıfta eğitim gören öğretmen adaylarının girişimcilik düzeyleri, annelerinin mesleklerine göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir. * $p>0.05$

4. sınıf Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının girişimcilik düzeylerinin anne mesleğine göre ortalamaları Tablo 50'de verilmiştir.

Tablo 50. 4. Sınıf Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Girişimcilik Düzeylerinin Anne Mesleğine Göre Ortalamaları

Anne Mesleği	N	X
Memur	1	3.833
İşçi	1	3.611
Esnaf	2	4.111
Ev Hanımı	28	3.550
Diğer	1	3.416
Toplam	33	3.590

Tablo 50.'ye göre 4. sınıf Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının girişimcilik düzeylerinin daha yüksek ortalamaya sahip olduğu anne mesleği esnafıdır. En düşük girişimcilik düzeyi ortalamasına sahip anne mesleği ise diğer kategorisi olarak belirlenmiştir.

4. sınıf öğretmen adaylarının girişimcilik düzeylerinin anne mesleğine göre anlamlılık durumlarını belirlemek için yapılan tek yönlü ANOVA testi Tablo 51'de gösterilmektedir.

Tablo 51. 4. Sınıf Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Girişimcilik Düzeylerinin Anne Mesleğine Göre Tek Yönlü ANOVA Testi Sonucu

Varyansın Kaynağı	Karelerin Toplamı	Sd	Karelerin Ortalaması	F	P
Gruplar arası	.676	4	.169	.685	.608
Grup içi	6.906	28	.247		
Toplam	7.583	32			

Tablo 51.'e göre 4. sınıf Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının girişimcilik düzeyleri, anne mesleğine göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir. * $p>0.05$

Araştırma evrenini oluşturan öğretmen adaylarının anne mesleklerinin sınıf seviyelerine göre dağılımları Tablo 52'de verilmiştir.

Tablo 52. Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Anne Mesleklerinin Sınıf Seviyelerine Göre Dağılımları

Anne Mesleği	1.Sınıf		2.Sınıf		3.Sınıf		4.Sınıf		Tüm Sınıflar	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Memur	2	4	2	4	0	0	2	4	6	4
İşçi	2	4	4	9	0	0	2	4	8	5
Esnaf	2	4	2	4	0	0	2	4	6	3
Ev Hanımı	42	84	40	79	42	96	25	84	149	83
Diğer	2	4	2	4	2	4	2	4	8	5
Toplam	50	100.0	48	100.0	44	100.0	33	100.0	175	100.0

Araştırma örneğine katılan Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının anne mesleklerinin sınıf seviyelerine göre dağılımını gösteren Tablo 52 incelendiğinde 1.sınıfların % 4'ünü (n=2) memur, % 4'ünü (n=2) işçi, % 4'ünü (n=2) esnaf, %84'ünü (n=42) ev hanımı, % 4'ünü (n=2) ise diğer kategorisi oluşturmaktadır. 2.sınıfların % 4'ünü (n=2) memur, % 9'ünü (n=4) işçi, % 4'ünü (n=2) esnaf, %79'ünü (n=40) ev hanımı, % 4'ünü (n=2) ise diğer kategorisi oluşturmaktadır. 3.sınıfların %96'sını (n=42) ev hanımı, % 4'ünü (n=2) ise diğer kategorisi oluşturmaktadır. 4.sınıfların %84'ünü (n=25) ev hanımı, % 4'ünü (n=2) memur, %4'ünü (n=2) işçi, % 4'ünü (n=2) esnaf, % 4'ünü ise diğer kategorisi oluşturmaktadır. Araştırmaya katılan öğretmen adaylarının % 2'sini (n=3) memur, % 4'ünü (n=7) işçi, % 1'ini (n=2) esnaf, %90'ını (n=158) ev hanımı, % 3'ünü (n=5) ise diğer kategorisi oluşturmaktadır.

Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının girişimcilik düzeylerinin anne mesleğine göre ortalamaları Tablo 53'te verilmiştir.

Tablo 53. Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Girişimcilik Düzeylerinin Anne Mesleğine Göre Ortalamaları

Anne Mesleği	N	X
Memur	3	3.213
İşçi	7	4.182
Esnaf	2	4.111
Ev Hanımı	158	3.705
Diğer	5	3.633
Toplam	175	3.719

Tablo 53.'e göre Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının girişimcilik düzeylerinin daha yüksek ortalamaya sahip olduğu anne mesleği işçiliktir. En düşük girişimcilik becerisi düzeyi ortalamasına sahip anne mesleği ise memur olarak belirlenmiştir.

Öğretmen adaylarının girişimcilik düzeylerinin anne mesleğine göre anlamlılık durumlarını belirlemek için yapılan tek yönlü ANOVA testi tablo 54'te gösterilmektedir.

Tablo 54. Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Girişimcilik Düzeylerinin Anne Mesleğine Göre Tek Yönlü ANOVA Testi Sonucu

Varyansın Kaynağı	Karelerin Toplamı	Sd	Karelerin Ortalaması	F	P
Gruplar arası	2.664	4	.661	2.412	.051
Grup içi	46.580	170	.274		
Toplam	49.224	174			

Tablo 54.'e göre Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının girişimcilik düzeyleri, anne mesleğine göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir. * $p>0.05$

4.7. Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının girişimcilik düzeylerinin aile aylık gelir düzeylerine göre ilişkisine dair bulgular

Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının girişimcilik düzeyleri ile aile aylık gelir düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık var mıdır? Alt problemini araştırmak amacıyla katılımcıların girişimcilik düzeylerinin aile aylık gelir düzeylerine göre ortalamaları bulunmuş ve bağımsız gruplar t-testi uygulanmıştır.

1. sınıf Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının girişimcilik düzeylerinin aile aylık gelir düzeylerine göre ortalamaları Tablo 55'te verilmiştir.

Tablo 55. 1. Sınıf Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Girişimcilik Düzeylerinin Aile Aylık Gelir Düzeylerine Göre Ortalamaları

Aile Aylık Gelir	N	X
1000-1700	16	3.187
1701-2500	13	3.615
2501-3200	13	3.615
3201-3900	3	4.000
3901 ve üzeri	5	2.600
Toplam	50	3.400

Tablo 55.'e göre 1. sınıf Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının girişimcilik düzeylerinin aile aylık gelir düzeylerine göre en yüksek ortalamaya sahip gelir aralığının 3201-3900 olduğu, en düşük ortalamaya sahip gelir aralığının ise 3901 ve üzeri olduğu görülmektedir.

1. sınıf öğretmen adaylarının girişimcilik düzeylerinin aile aylık gelirlerine göre anlamlılık durumlarını belirlemek için yapılan tek yönlü ANOVA testi Tablo 56'da gösterilmektedir

Tablo 56. 1. Sınıf Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Girişimcilik Düzeylerinin Aile Aylık Gelir Düzeylerine Göre Tek Yönlü ANOVA Testi Sonucu

Varyansın Kaynağı	Karelerin Toplamı	Sd	Karelerin Ortalaması	F	P
Gruplar arası	6.209	4	1.552	1.403	.248
Grup içi	49.791	45	1.106		
Toplam	56.000	49			

Tablo 56.'ya göre 1. sınıf Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının girişimcilik düzeyleri, aile aylık gelir düzeylerine göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir. * $p>0.05$

2. sınıf Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının girişimcilik düzeylerinin aile aylık gelir düzeylerine göre ortalamaları Tablo 57'de verilmiştir.

Tablo 57. 2. Sınıf Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Girişimcilik Düzeylerinin Aile Aylık Gelir Düzeylerine Göre Ortalamaları

Aile Aylık Gelir	N	X
1000-1700	24	3.756
1701-2500	9	3.799
2501-3200	9	3.611
3201-3900	4	3.986
3901 ve üzeri	2	3.819
Toplam	48	3.729

Tablo 57.'ye göre 2. sınıf Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının girişimcilik düzeylerinin aile aylık gelir düzeylerine göre en yüksek ortalamaya sahip gelir aralığının 3201-3900 olduğu en düşük ortalamaya sahip gelir aralığının ise 1000-1700 olduğu görülmektedir.

2. sınıf öğretmen adaylarının girişimcilik düzeylerinin aile aylık gelirlerine göre anlamlılık durumlarını belirlemek için yapılan tek yönlü ANOVA testi Tablo 58'de gösterilmektedir.

Tablo 58. 2. Sınıf Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Girişimcilik Düzeylerinin Aile Aylık Gelir Düzeylerine Göre Tek Yönlü ANOVA Testi Sonucu

Varyansın Kaynağı	Karelerin Toplamı	Sd	Karelerin Ortalaması	F	P
Gruplar arası	.425	4	.106	.347	.844
Grup içi	13.160	43	.306		
Toplam	13.585	47			

Tablo 58.'e göre 2. sınıf Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının girişimcilik düzeyleri, aile aylık gelir düzeylerine göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir. * $p>0.05$

3. sınıf Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının girişimcilik düzeylerinin aile aylık gelir düzeylerine göre ortalamaları Tablo 59'da verilmiştir.

Tablo 59. 3. Sınıf Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Girişimcilik Düzeylerinin Aile Aylık Gelir Düzeylerine Göre Ortalamaları

Aile Aylık Gelir	N	X
1000-1700	21	3.810
1701-2500	8	3.888
2501-3200	9	3.728
3201-3900	6	3.731
3901 ve üzeri	0	0
Toplam	44	3.797

Tablo 59.'a göre 3. sınıf Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının girişimcilik düzeylerinin, aile aylık gelir düzeylerine göre en yüksek ortalamaya sahip gelir aralığının 1701-2500 olduğu, en düşük ortalamaya sahip gelir aralığının ise 2501-3200 olduğu görülmektedir.

3. sınıf öğretmen adaylarının girişimcilik düzeylerinin, aile aylık gelirlerine göre anlamlılık durumlarını belirlemek için yapılan tek yönlü ANOVA testi Tablo 60'ta gösterilmektedir.

Tablo 60. 3. Sınıf Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Girişimcilik Düzeylerinin Aile Aylık Gelir Düzeylerine Göre Tek Yönlü ANOVA Testi Sonucu

Varyansın Kaynağı	Karelerin Toplamı	Sd	Karelerin Ortalaması	F	P
Gruplar arası	.140	3	.047	.234	.872
Grup içi	7.957	40	.199		
Toplam	8.097	43			

Tablo 60.'a göre 3. sınıf Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının girişimcilik düzeyleri, aile aylık gelir düzeylerine göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir. * $p > 0.05$

4. sınıf Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının girişimcilik düzeylerinin aile aylık gelir düzeylerine göre ortalamaları Tablo 61'de verilmiştir.

Tablo 61. 4. Sınıf Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Girişimcilik Düzeylerinin Aile Aylık Gelir Düzeylerine Göre Ortalamaları

Aile Aylık Gelir	N	X
1000-1700	16	3.375
1701-2500	6	3.893
2501-3200	3	3.759
3201-3900	6	3.750
3901 ve üzeri	2	3.680
Toplam	33	3.590

Tablo 61.'e göre 4. sınıf Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının girişimcilik düzeylerinin, aile aylık gelir düzeylerine göre en yüksek ortalamaya sahip gelir aralığının 1701-2500 olduğu, en düşük ortalamaya sahip gelir aralığının ise 1000-1700 olduğu görülmektedir.

4. sınıf öğretmen adaylarının girişimcilik düzeylerinin, aile aylık gelirlerine göre anlamlılık durumlarını belirlemek için yapılan tek yönlü ANOVA testi Tablo 62'de gösterilmektedir.

Tablo 62. 4. Sınıf Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Girişimcilik Düzeylerinin Aile Aylık Gelir Düzeylerine Göre Tek Yönlü ANOVA Testi Sonucu

Varyansın Kaynağı	Karelerin Toplamı	Sd	Karelerin Ortalaması	F	P
Gruplar arası	1.548	4	.387	1.796	.158
Grup içi	6.034	28	.215		
Toplam	7.582	32			

Tablo 62.'ye göre 4. sınıf Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının girişimcilik düzeyleri, aile aylık gelir düzeylerine göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir. * $p>0.05$

Araştırma evrenini oluşturan öğretmen adaylarının aile aylık gelir düzeylerinin sınıf seviyelerine göre dağılımları Tablo 63'te verilmiştir.

Tablo 63. Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Aile Aylık Gelir Düzeylerinin Sınıf Seviyelerine Göre Dağılımları

Aile Aylık Geliri	1.Sınıf		2.Sınıf		3.Sınıf		4.Sınıf		Tüm Sınıflar	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
1000-1700	16	32	24	50	21	48	16	49	77	44
1701-2500	13	26	9	19	8	18	6	18	36	21
2501-3200	13	26	9	19	9	20	3	9	34	19
3201-3900	3	6	4	8	6	14	6	18	19	11
3900 ve üzeri	5	10	2	4	0	0	2	6	9	5
Toplam	50	100.0	48	100.0	44	100.0	33	100.0	175	100.0

Araştırma örneğine katılan Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının aile aylık gelir düzeylerinin sınıf seviyelerine göre dağılımını gösteren Tablo 63 incelendiğinde 1.sınıfların % 32'sini (n=16) 1000-1700, % 26'sını (n=13) 1701-2500, % 26'sını (n=13) 2501-3200, %6'sını (n=3) 3201-3900, % 10'unu ise (n=5) 3901 ve üzeri aile aylık maddi gelir grubu oluşturmaktadır. 2.sınıfların % 50'sini (n=24) 1000-1700, % 19'unu (n=9) 1701-2500, % 19'unu (n=9) 2501-3200, %8'ini (n=4) 3201-3900, % 4'ünü ise (n=2) 3901 ve üzeri aile aylık maddi gelir grubu oluşturmaktadır. 3.sınıfların % 48'ini (n=21) 1000-1700, % 18'ini (n=8) 1701-2500, % 20'sini (n=9) 2501-3200, %14'ünü (n=6) 3201-3900 aile aylık maddi gelir grubu oluşturmaktadır. 4.sınıfların % 49'unu (n=16) 1000-1700, % 18'ini (n=18) 1701-2500, % 9'unu (n=3) 2501-3200, %18'ini (n=6) 3201-3900, % 6'sını (n=2) 3901 ve üzeri aile aylık maddi gelir grubu oluşturmaktadır. Araştırmaya katılan öğretmen adaylarının % 44'ünü (n=77) 1000-1700, % 21'ini (n=36) 1701-2500, % 19'unu (n=34)

2501-3200, %11'ini (n=19) 3201-3900, % 5'ini ise (n=9) 3901 ve üzeri aile aylık maddi gelir grubu oluşturmaktadır.

Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının girişimcilik düzeylerinin aile aylık gelir düzeylerine göre ortalamaları Tablo 64'te verilmiştir.

Tablo 64. Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Girişimcilik Düzeylerinin Aile Aylık Gelir Düzeylerine Göre Ortalamaları

Aile Aylık Gelir	N	X
1000-1700	77	3.676
1701-2500	36	3.761
2501-3200	34	3.748
3201-3900	19	3.864
3901 ve üzeri	9	3.500
Toplam	175	3.719

Tablo 64.'e göre Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının girişimcilik düzeylerinin aile aylık gelir düzeylerine göre en yüksek ortalamaya sahip gelir aralığının 3201-3900 olduğu, en düşük ortalamaya sahip gelir aralığının ise 3901 ve üzeri olduğu görülmektedir.

Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının girişimcilik düzeylerinin aile aylık gelirlerine göre anlamlılık durumlarını belirlemek için yapılan tek yönlü ANOVA testi Tablo 65'te gösterilmektedir.

Tablo 65. Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Girişimcilik Düzeylerinin Aile Aylık Gelir Düzeylerine Göre Tek Yönlü ANOVA Testi Sonucu

Varyansın Kaynağı	Karelerin Toplamı	Sd	Karelerin Ortalaması	F	P
Gruplar arası	1.068	4	.267	.943	.441
Grup içi	48.156	170	.283		
Toplam	49.224	174			

Tablo 65.'e göre Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının girişimcilik becerisi düzeyleri, aile aylık gelir düzeylerine göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir. *p>0.05

4. 8. Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının girişimcilik düzeylerinin memleketlerinin bulunduğu coğrafi bölgeler göre ilişkisine dair bulgular

Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının girişimcilik düzeyleri ile memleketlerinin bulunduğu coğrafi bölgeler arasında anlamlı bir farklılık var mıdır? Alt problemini araştırmak amacıyla katılımcıların girişimcilik düzeylerinin memleketlerinin bulunduğu coğrafi bölgelere göre ortalamaları bulunmuş ve bağımsız gruplar t-testi uygulanmıştır.

1. sınıf Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının girişimcilik düzeylerinin memleketlerinin bulunduğu coğrafi bölgelere göre ortalamaları Tablo 66'da verilmiştir.

Tablo 66. 1. Sınıf Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Girişimcilik Düzeylerinin Memleketlerinin Bulunduğu Coğrafi Bölgelere Göre Ortalamaları

Memleketinin Bulunduğu Coğrafi Bölge	N	X
Akdeniz	5	2.600
Doğu Anadolu	3	3.333
Güneydoğu	3	3.333
Ege	3	2.666
İç Anadolu	12	3.833
Marmara	2	3.000
Karadeniz	22	3.478
Toplam	33	3.400

Tablo 66.'ya göre 1. sınıf Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının girişimcilik düzeylerinin memleketlerinin bulunduğu coğrafi bölgelere göre en yüksek ortalamaya sahip bölge İç Anadolu Bölgesi iken en düşük ortalamaya sahip coğrafi bölge ise Akdeniz Bölgesi olmuştur.

1. sınıf öğretmen adaylarının girişimcilik düzeylerinin memleketlerinin bulunduğu coğrafi bölgelere göre anlamlılık durumlarını belirlemek için yapılan tek yönlü ANOVA testi Tablo 67'de gösterilmektedir.

Tablo 67. 1. Sınıf Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Girişimcilik Düzeylerinin Memleketlerinin Bulunduğu Coğrafi Bölgelere Göre Tek Yönlü ANOVA Testi Sonucu

Varyansın Kaynağı	Karelerin Toplamı	Sd	Karelerin Ortalaması	F	P
Gruplar arası	7.394	6	1.232	1.090	.384
Grup içi	48.606	43	1.130		
Toplam	56.000	49			

Tablo 67.'ye göre 1. sınıf öğretmen adaylarının girişimcilik düzeyleri, memleketlerinin bulunduğu coğrafi bölgelere göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir. * $p > 0.05$

2. sınıf Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının girişimcilik düzeylerinin memleketlerinin bulunduğu coğrafi bölgelere göre ortalamaları Tablo 68'de verilmiştir.

Tablo 68. 2. Sınıf Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Girişimcilik Düzeylerinin Memleketlerinin Bulunduğu Coğrafi Bölgelere Göre Ortalamaları

Memleketinin Bulunduğu Coğrafi Bölge	N	X
Akdeniz	2	3.680
Doğu Anadolu	1	4.277

Güneydoğu	2	3.833
Ege	2	3.750
İç Anadolu	5	3.694
Marmara	4	4.208
Karadeniz	32	3.697
Toplam	48	3.759

Tablo 68.'e göre 2. sınıf Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının girişimcilik düzeylerinin memleketin bulunduğu coğrafi bölgeye göre en yüksek ortalamaya sahip bölge Doğu Anadolu Bölgesi iken en düşük ortalamaya sahip coğrafi bölge Akdeniz Bölgesi olmuştur. 2. sınıf öğretmen adaylarının girişimcilik düzeylerinin, memleketlerinin bulunduğu coğrafi bölgelere göre anlamlılık durumlarını belirlemek için yapılan tek yönlü ANOVA testi Tablo 69'da gösterilmektedir.

Tablo 69. 2. Sınıf Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Girişimcilik Düzeylerinin Memleketin Bulunduğu Coğrafi Bölgeye Göre Tek Yönlü ANOVA Testi Sonucu

Varyansın Kaynağı	Karelerin Toplamı	Sd	Karelerin Ortalaması	F	P
Gruplar arası	1.240	6	.207	.687	.661
Grup içi	12.345	41	.301		
Toplam	13.585	47			

Tablo 69.'a göre 2. sınıf Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının girişimcilik düzeyleri, memleketlerinin bulunduğu coğrafi bölgelere göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir. * $p > 0.05$

3. sınıf Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının girişimcilik düzeylerinin memleketlerinin bulunduğu coğrafi bölgelere göre ortalamaları Tablo 70'te verilmiştir.

Tablo 70. 3. Sınıf Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Girişimcilik Düzeylerinin Memleketlerinin Bulunduğu Coğrafi Bölgelere Göre Ortalamaları

Memleketinin Bulunduğu Coğrafi Bölge	N	X
Akdeniz	0	0
Doğu Anadolu	5	3.566
Güneydoğu	3	3.935
Ege	0	0
İç Anadolu	11	3.709
Marmara	0	0
Karadeniz	25	3.865
Toplam	48	3.797

Tablo 70.'e göre 3. sınıf Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının girişimcilik düzeylerinin memleketin bulunduğu coğrafi bölgeye göre en yüksek ortalamaya sahip bölge Güneydoğu Anadolu Bölgesi iken en düşük ortalamaya sahip coğrafi bölge ise Doğu Anadolu Bölgesi olmuştur.

3. sınıf öğretmen adaylarının girişimcilik düzeylerinin, memleketlerinin bulunduğu coğrafi bölgelere göre anlamlılık durumlarını belirlemek için yapılan tek yönlü ANOVA testi Tablo 71'de gösterilmektedir.

Tablo 71. 3. Sınıf Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Girişimcilik Düzeylerinin Memleketlerinin Bulunduğu Coğrafi Bölgelere Göre Tek Yönlü ANOVA Testi Sonucu

Varyansın Kaynağı	Karelerin Toplamı	Sd	Karelerin Ortalaması	F	P
Gruplar arası	.524	3	.175	.923	.439
Grup içi	7.572	40	.189		
Toplam	8.097	43			

Tablo 71.'e göre 3. sınıf Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının girişimcilik düzeyleri, memleketlerinin bulunduğu coğrafi bölgelere göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir. *p>0.05

4. sınıf Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının girişimcilik düzeylerinin memleketlerinin bulunduğu coğrafi bölgelere göre ortalamaları Tablo 72'de verilmiştir.

Tablo 72. 4. Sınıf Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Girişimcilik Düzeylerinin Memleketlerinin Bulunduğu Coğrafi Bölgelere Göre Ortalamaları

Memleketinin Bulunduğu Coğrafi Bölge	N	X
Akdeniz	4	3.319
Güneydoğu	4	3.645
Ege	1	3.944
İç Anadolu	6	3.713
Marmara	1	3.694
Karadeniz	17	3.571
Toplam	33	3.590

Tablo 72.'ye göre 4. sınıf Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının girişimcilik düzeylerinin memleketin bulunduğu coğrafi bölgeye göre en yüksek ortalamaya sahip bölge Ege Bölgesi iken en düşük ortalamaya sahip coğrafi bölge ise Akdeniz Bölgesi olmuştur.

4. sınıf öğretmen adaylarının girişimcilik düzeylerinin, memleketlerinin bulunduğu coğrafi bölgelere göre anlamlılık durumlarını belirlemek için yapılan tek yönlü ANOVA testi Tablo 73'te gösterilmektedir.

Tablo 73. 4. Sınıf Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Girişimcilik Düzeylerinin Memleketlerinin Bulunduğu Coğrafi Bölgelere Göre Tek Yönlü ANOVA Testi Sonucu

Varyansın Kaynağı	Karelerin Toplamı	Sd	Karelerin Ortalaması	F	P
Gruplar arası	.538	5	.180	.412	.836
Grup içi	7.044	27	.261		
Toplam	7.582	32			

Tablo 73.'e göre 4. sınıf Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının girişimcilik düzeyleri, memleketlerinin bulunduğu coğrafi bölgelere anlamlı bir farklılık göstermemektedir. *p>0.05

Araştırma evrenini oluşturan öğretmen adaylarının memleketlerinin bulunduğu coğrafi bölgelerin sınıf seviyelerine göre dağılımları Tablo 74'te verilmiştir.

Tablo 74. Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Memleketlerinin Bulunduğu Coğrafi Bölgelerin Sınıf Seviyelerine Göre Dağılımları

Coğrafi Bölge	1.Sınıf		2.Sınıf		3.Sınıf		4.Sınıf		Tüm Sınıflar	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Akdeniz	5	10	2	4	0	0	4	12	11	6
Doğu Anadolu	3	6	1	2	5	11	0	0	9	5
Güneydoğu	3	6	2	4	3	7	4	12	12	7
Ege	3	6	2	4	0	0	1	3	6	3
İç Anadolu	12	24	5	11	11	25	6	18	34	20
Marmara	2	4	4	8	0	0	1	3	6	4
Karadeniz	22	44	32	67	25	57	17	52	97	55
Toplam	50	100.0	48	100.05	44	100.0	33	100.0	175	100.0

Araştırma örneğine katılan Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının memleketlerinin bulunduğu coğrafi bölgelerin sınıf seviyelerine göre dağılımını gösteren Tablo 74 incelendiğinde 1.sınıfların % 10'unu (n=5) Akdeniz, % 6'sını (n=3) Doğu Anadolu, % 6'sını (n=3) Güneydoğu Anadolu, %6'sını (n=3) Ege, % 24'ünü (n=12) İç Anadolu, % 4'ünü (n=2) Marmara, % 44'ünü (n=22) ise Karadeniz Bölgesi oluşturmaktadır. 2.sınıfların % 4'ünü (n=2) Akdeniz, % 2'sini (n=1) Doğu Anadolu, % 4'ünü (n=2) Güneydoğu Anadolu, %4'ünü (n=2) Ege, % 10'unu (n=5) İç Anadolu, % 8'ini (n=4) Marmara, % 68'ini (n=32) ise Karadeniz Bölgesi oluşturmaktadır. 3.sınıfların %11'ini (n=5) Doğu Anadolu, % 7'sini (n=3)

Güneydoğu Anadolu, % 25'ini (n=11) İç Anadolu, % 57'sini (n=25) ise Karadeniz Bölgesi oluşturmaktadır. 4.sınıfların %12'sini (n=4) Akdeniz, % 13'ünü (n=4) Güneydoğu Anadolu, % 3'ünü (n=1) Ege, % 18'ini (n=6) İç Anadolu, % 3'ünü (n=1) Marmara, % 51'ini (n=17) ise Karadeniz Bölgesi oluşturmaktadır. Araştırmaya katılan öğretmen adaylarının % 6'sını (n=11) Akdeniz, % 5'ini (n=9) Doğu Anadolu, % 7'sini (n=12) Güneydoğu Anadolu, %3'ünü (n=6) Ege, % 20'sini (n=34) İç Anadolu, % 4'ünü (n=6) Marmara, % 55'ini (n=22) ise Karadeniz Bölgesi oluşturmaktadır.

Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının girişimcilik düzeylerinin memleketlerinin bulunduğu coğrafi bölgelere göre ortalamaları Tablo 75'te verilmiştir.

Tablo 75. Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Girişimcilik Düzeylerinin Memleketlerinin Bulunduğu Coğrafi Bölgelere Göre Ortalamaları

Memleketinin Bulunduğu Coğrafi Bölge	N	X
Akdeniz	11	3.694
Doğu Anadolu	9	3.407
Güneydoğu	12	3.824
Ege	6	3.467
İç Anadolu	34	3.779
Marmara	6	4.046
Karadeniz	97	3.711
Toplam	175	3.719

Tablo 75.'e göre Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının girişimcilik düzeylerinin memleketlerinin bulunduğu coğrafi bölgelere göre en yüksek ortalamaya sahip bölge Marmara Bölgesi iken en düşük ortalamaya sahip coğrafi bölge ise Doğu Anadolu Bölgesi olmuştur.

Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının girişimcilik düzeylerinin memleketlerinin bulunduğu coğrafi bölgelere göre anlamlılık durumlarını belirlemek için yapılan tek yönlü ANOVA testi Tablo 76'da gösterilmektedir.

Tablo 76. Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Girişimcilik Düzeylerinin Memleketlerinin Bulunduğu Coğrafi Bölgelere Göre Tek Yönlü ANOVA Testi Sonucu

Varyansın Kaynağı	Karelerin Toplamı	Sd	Karelerin Ortalaması	F	P
Gruplar arası	2.164	6	.361	1.287	.266
Grup içi	47.060	168	.280		
Toplam	49.224	174			

Tablo 76.'ya göre Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının girişimcilik düzeyleri, memleketlerinin bulunduğu coğrafi bölgelere göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir.

* $p>0.05$

V. BÖLÜM

5. TARTIŞMA

Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının girişimcilik düzeylerinin yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu durumun yanı sıra sınıf kademesi arttıkça girişimcilik becerisi düzeyinin nispeten azaldığı görülmektedir ancak genel olarak yüksek girişimcilik düzeyinde olan Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının, yeterli girişimcilik eğitimi de aldığı başarılı girişimci olma yolu sonuna kadar açılacaktır. Literatürde Çelik (2014) tarafından yapılan “Sosyal Bilgiler ve Sınıf Öğretmenliği Öğretmen Adaylarının Girişimcilik Bilgi ve Beceri Düzeyleri” adlı araştırmada sınıf ve Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının girişimcilik bilgi düzeylerinin seviye olarak iyi, girişimcilik beceri düzeylerinin seviye olarak orta olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Pan ve Akay (2015) tarafından yapılan “Eğitim Fakültesi Öğrencilerinin Girişimcilik Düzeylerinin Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi” adlı araştırmada ise öğretmen adaylarının girişimcilik düzeyi seviye olarak yüksek çıkmıştır. Avşar (2007) tarafından yapılan “Yüksek Öğretimde Öğrencilerin Girişimcilik Eğilimlerinin Araştırılması, Çukurova Üniversitesinde Bir Uygulama” adlı araştırmada ise öğrencilerin girişimcilik düzeylerinin orta seviyede olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Araştırmaların bu şekilde sonuçlar vermesi bu çalışmanın sonucunu destekler niteliktedir.

Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının girişimcilik düzeylerinin, cinsiyete göre istatistikî açıdan anlamlı bir farklılık gösterdiği sonucuna ulaşılmıştır. Erkek katılımcıların girişimcilik düzeylerinin daha yüksek, kız katılımcıların girişimcilik düzeylerinin ise daha düşük olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Yeterince gelişmemiş ülkelerin ortak özelliklerinden biri de toplumlarında erkeklerin egemen olmasıdır. Kadınlar biraz daha geri plana itilmiş, iş dünyasında gereğince yer bulamamıştır. Bu durumun ülkemiz üzerinde de nispeten etkili olduğu söylenebilir. Araştırmada girişimciliğin cinsiyete göre anlamlı bir farklılık göstermesi olumsuz bir durum olarak kabul edilebilir.

Girişimcilik becerilerinin geliştirilmesi için gözü açıklık, risk alma, katılım gibi becerilerin gelişmiş olması gerekmektedir. Kızların bu faktörlerden dolayı girişimciliğe olan ilgisinin düşük olduğu düşünülmektedir. Kızların başarılı bir girişimci olmaları için bu faktörlerin teşvik edilmesi gerekmektedir (Westhead ve Solesvik, 2015).

Literatürde girişimcilik becerisi ile cinsiyet arasındaki ilişki ile ilgili yapılan çalışmalara bakıldığında; Çelik (2014) tarafından yapılan “Sosyal Bilgiler ve Sınıf Öğretmenliği

Öğretmen Adaylarının Girişimcilik Bilgi ve Beceri Düzeyleri” adlı araştırma, Pan ve Akay (2015) tarafından yapılan “Eğitim Fakültesi Öğrencilerinin Girişimcilik Düzeylerinin Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi” adlı araştırma, Eren (2016) tarafından yapılan “Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Öğrencilerinin Girişimcilik Özelliklerinin Belirlenmesine Yönelik Nicel Bir Araştırma” adlı araştırma, Memduhoğlu (2016) tarafından yapılan “Öğretmen Adaylarının Girişimcilik Düzeylerinin İncelenmesi” adlı araştırma ve Uygun ve Er (2016) tarafından yapılan “Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin Girişimcilik Özelliklerinin İncelenmesi” adlı araştırma, Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının ve diğer öğretmen adaylarının cinsiyetleri ile girişimcilik becerileri arasında anlamlı bir farklılık bulunmadığı sonucunu vermiştir. Köksal ve Penez (2015) tarafından yapılan “Yüksek Girişimcilik Eğilimli Üniversiteli Gençlerin Demografik Özellikleri ve Sektör Tercihleri Üzerine Bir İnceleme” adlı araştırma, Kılıç, Keklik ve Çalış (2012) tarafından yapılan “Üniversite Öğrencilerinin Girişimcilik Eğilimleri Üzerine Bir Araştırma” adlı araştırma ve Wang ve Wong (2004) tarafından yapılan “Entrepreneurial Interest of University Students in Singapore” adlı araştırma öğrencilerin girişimcilik düzeylerinin erkekler lehine anlamlı farklılık gösterdiği sonucunu vermiştir. Ateş (2018) tarafından yapılan Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Sosyal Girişimcilik Özelliklerinin ve Eleştirel Düşünme Eğilimlerinin İncelenmesi” adlı çalışmada ise kadınların sosyal girişimcilik özellikleri puan ortalaması ile erkeklerin sosyal girişimcilik özellikleri puan ortalaması arasında kadınlar lehinde anlamlı düzeyde bir fark belirlenmiştir.

Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının girişimcilik düzeylerinin, yaş düzeylerine göre istatistiki açıdan anlamlı bir farklılık göstermediği sonucuna ulaşılmıştır. Bu sonuçtan yola çıkarak katılımcılarının yaşlarının küçük ya da büyük olması girişimcilik becerisini etkilemeyen bir değişken olarak karşımıza çıkmaktadır. Fakat girişimcilik düzeyinin ortalaması yaş arttıkça az da olsa düşmektedir. Bu durum ise öğrencilerin mezuniyet zamanları yaklaştıkça farklı kaygılar edindiğini ve girişimcilik konusunda daha az cesur davrandığı şeklinde yorumlanabilir. Literatürde bu durumu destekleyen Çermik ve Şahin (2015) tarafından yapılan “Sosyal Bilgiler Öğretmeni Adaylarının Sosyal Girişimcilik Özelliklerinin Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi” adlı çalışmaya göre öğretmen adaylarının sosyal girişimcilik özelliklerinin yaş değişkenine göre anlamlı farklılık göstermediği belirlenmiştir. Araştırmanın bu şekilde sonuç vermesi bu çalışmanın sonucunu destekler niteliktedir.

Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının girişimcilik düzeylerinin, sınıf seviyelerine göre istatistiki açıdan anlamlı bir farklılık göstermediği sonucuna ulaşılmıştır. Yapılan analizler sonucu girişimcilik düzeyleri her sınıf kademesi için de yüksek girişimcilik düzeyinde

olduğu görülmektedir. 3. sınıf öğretmen adaylarının diğer sınıflara göre çok az da olsa girişimcilik düzeylerinin yüksek olduğu görülmektedir. Sınıflar arasında en düşük girişimcilik düzeyi de 4. sınıflara aittir. Literatürde Aydın ve Öner (2016) tarafından yapılan “Sosyal Bilgiler ve Sınıf Öğretmeni Adaylarının Girişimcilik Düzeylerinin İncelenmesi” adlı araştırma, Çelik (2014) tarafından yapılan “Sosyal Bilgiler ve Sınıf Öğretmenliği Öğretmen Adaylarının Girişimcilik Bilgi ve Beceri Düzeyleri” adlı araştırma, Pan ve Akay (2015) tarafından yapılan “Eğitim Fakültesi Öğrencilerinin Girişimcilik Düzeylerinin Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi” adlı araştırma ve Memduhoğlu (2016) tarafından yapılan “Öğretmen Adaylarının Girişimcilik Düzeylerinin İncelenmesi” adlı araştırmada girişimcilik düzeylerinin sınıf seviyelerine göre anlamlı bir farklılık göstermediği sonucuna ulaşılmıştır. Araştırmaların bu şekilde sonuçlar vermesi bu çalışmanın sonucunu destekler niteliktedir.

Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının girişimcilik düzeylerinin, baba mesleğine göre istatistiki açıdan anlamlı bir farklılık gösterdiği sonucuna ulaşılmıştır. Yapılan analizler sonucu ilişkinin yönünü işçi ile çiftçi meslekleri oluşturmaktadır. Buna göre Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarından baba mesleği işçi olanların girişimcilik düzeyleri en yüksek, çiftçi olanların ise en düşüktür. Sadece 4. sınıflar ele alındığında da girişimcilik becerisi ile baba mesleği arasında anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Yapılan analizler sonucu ilişkinin yönü esnaf ile çiftçilik arasındadır. Yani baba mesleği esnaflık olan katılımcıların girişimcilik düzeyleri en yüksek, çiftçi olanların ise en düşüktür. Bu sonuçlar için şöyle bir yorum getirilebilir. Baba mesleği çiftçi olan katılımcıların girişimcilik konusunda rol model alacağı bir ortam oluşmamıştır. Özellikle ekstansif tarım yapan bireylerin yeni iş sahalarına ve değişime kapalı olmaları ayrıca başka sektörlere geçiş konusunda tepkisiz kalmaları, bu bireylerin çocuklarını da girişimcilik açısından olumsuz etkilemiş olabilir. Diğer taraftan babası işçi olan çocukların genelde şehir merkezlerinde yaşamaları, belki yetersiz ekonomik koşullardan dolayı babalarının ikinci bir işte çalışmaları, bu katılımcıları girişimcilik konusunda olumlu etkilemiş olabilir. Ayrıca babası esnaf olan çocuklar babalarının yaptığı işte göze aldıkları riskleri, elde ettikleri kazançları ya da yeni fikirleri işlerinde kolaylıkla uygulayabilme imkanlarını göz önünde bulundurarak girişimcilik konusunda olumlu yönde etkilenmiş olabilirler. Literatürde bu durumla ilgili yapılan çalışmalara göre Çelik (2014) tarafından yapılan “Sosyal Bilgiler ve Sınıf Öğretmenliği Öğretmen Adaylarının Girişimcilik Bilgi ve Beceri Düzeyleri” adlı çalışmada öğretmen adaylarının girişimcilik becerileri ile baba meslekleri arasında anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Yüksel, Cevher ve Yüksel (2015) tarafından yapılan “Öğrencilerin Girişimci Kişilik Özellikleri ile Girişimcilik Eğilimleri Üzerine Bir Araştırma” adlı çalışmada

öğrencilerin girişimcilik eğilimlerinin ailelerinin mesleğine göre anlamlı bir farklılık gösterdiği sonucuna ulaşılmıştır. Araştırmanın bu şekilde sonuç vermesi bu çalışmanın sonucunu destekler niteliktedir.

Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının girişimcilik düzeylerinin, anne mesleğine göre istatistiki açıdan anlamlı bir farklılık göstermediği sonucuna ulaşılmıştır. Yalnızca 2. sınıfta öğrenim gören öğretmen adaylarının girişimcilik becerileri ile annelerinin meslekleri arasında anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Bu ilişkinin yönü işçi ve ev hanımı arasındadır. En yüksek girişimcilik becerisi düzeyine sahip anne mesleği işçilik iken en düşük girişimcilik düzeyine sahip anne mesleği ev hanımı seçeneği olmuştur. Katılımcıların büyük çoğunluğunun annelerinin ev hanımı olması sonuca etki etmiş olabilir. Herhangi bir işte çalışmayan anneler çocuklarına girişimcilik konusunda rol model olamamaktadır. Literatürde ilgili çalışmalara pek rastlanmamıştır, Çelik (2014) tarafından yapılan “Sosyal Bilgiler ve Sınıf Öğretmenliği Öğretmen Adaylarının Girişimcilik Bilgi ve Beceri Düzeyleri” adlı çalışmada öğretmen adaylarının girişimcilik becerileri ile anne meslekleri arasında anlamlı bir farklılık bulunmamıştır.

Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının girişimcilik düzeylerinin, aile aylık gelir düzeylerine göre istatistiki açıdan anlamlı bir farklılık göstermediği sonucuna ulaşılmıştır. Bu duruma göre katılımcıların girişimcilik becerisinin düşük ya da yüksek olmasının ailelerinin gelir durumuyla ilgili olmadığını söyleyebiliriz. Literatürde bu durumla ilgili yapılmış çalışmalara bakıldığında, Çelik (2014) tarafından yapılan “Sosyal Bilgiler ve Sınıf Öğretmenliği Öğretmen Adaylarının Girişimcilik Bilgi ve Beceri Düzeyleri” adlı araştırma, Aydın ve Öner (2016) tarafından yapılan “Sosyal Bilgiler ve Sınıf Öğretmeni Adaylarının Girişimcilik Düzeylerinin İncelenmesi” adlı araştırma, Eren (2016) tarafından yapılan “Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Öğrencilerinin Girişimcilik Özelliklerinin Belirlenmesine Yönelik Nicel Bir Araştırma” adlı araştırma ve Wang ve Wong (2004) tarafından yapılan “Entrepreneurial Interest of University Students in Singapore” adlı araştırma verilerine göre girişimcilik düzeyi ile aile aylık gelir düzeyi arasında anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Yapılan bu araştırmalardaki aile aylık gelir düzeyi ve girişimcilik becerisi arasındaki ilişkiler de bu çalışmanın sonuçları ile tutarlı olmuştur. Ateş (2018) tarafından yapılan “Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Sosyal Girişimcilik Özelliklerinin ve Eleştirel Düşünme Eğilimlerinin İncelenmesi” adlı çalışmada Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının sosyal girişimcilik düzeyler, sosyo-ekonomik durumlara göre anlamlı farklılıklar göstermiştir.

Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının girişimcilik düzeylerinin, memleketlerinin bulunduğu coğrafi bölgelere göre istatistiki açıdan anlamlı bir farklılık göstermediği

sonucuna ulaşılmıştır. Ülkemiz yedi farklı coğrafi bölgeden oluşmaktadır. Bu bölgeler arasında da ekonomik, sosyal ve kültürel yönden birtakım farklılıklar mevcuttur. Bu çalışmada coğrafi bölgelerin girişimcilik becerilerini etkilemediği sonucuna ulaşılması, devletin ülkemizin coğrafi bölgeleri arasındaki uçurumları kapatmaya yönelik uyguladığı politikaların olumlu bir sonucu olabilir. Ayrıca bu çalışmanın Amasya Üniversitesi öğrencilerini konu almasının ve öğrencilerin memleketlerinin genellikle Karadeniz Bölgesi'nde olmasının sonuca etki etmiş olabileceğini göz önünde bulundurmak gerekmektedir. Literatüre bakıldığında Aydın ve Öner (2016) tarafından yapılan "Sosyal Bilgiler ve Sınıf Öğretmeni Adaylarının Girişimcilik Düzeylerinin İncelenmesi" adlı araştırmaya göre öğretmen adaylarının girişimcilik düzeyleri ile yaşadıkları yerleşim yerlerinin arasında büyükşehir lehine anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Ateş (2018) tarafından yapılan "Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Sosyal Girişimcilik Özelliklerinin ve Eleştirel Düşünme Eğilimlerinin İncelenmesi" adlı araştırmada yaşamının büyük bir bölümünü kırsal kesimde geçirenler ile yaşamının büyük bir bölümü kentlerde geçirenlerin sosyal girişimcilik düzeylerine bakıldığında yaşamının büyük bir bölümünü kentlerde geçirenler lehine anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Yavuz ve Yavuz (2017) tarafından yapılan "Girişimcilik Eğilimlerinin Belirlenmesi: Taşkent Myo Öğrencileri Üzerine Bir Araştırma" adlı araştırmada, öğrencilerinin girişimcilik eğilimleri ile ailelerinin yaşadıkları yer arasında anlamlı bir farklılık görülmemiştir.

Ayrıca Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının girişimcilik düzeylerini tespit etmek amacıyla kullanılan "*Üniversite Öğrencilerine Yönelik Girişimcilik Ölçeği*"ne göre en yüksek ve en düşük 3 madde aşağıdaki gibidir.

Görevimin son derece zor olduğu zamanlarda elimden gelenin en iyisini yaparım. 4.1

İşimi severek ve azimle yaparım. 4.1

İşlerimde kendi kararlarım etkilidir. 4.03

Arkadaşlarıma değişik iş projelerinden bahsederim. 2.9

Geçmişte başkaları tarafından kullanılmamış yeni yöntemlerle çalışmayı denerim. 2.9

Yeni bir durum ve uygulamaya adapte olmakta sorun yaşamam. 3.2

Bu veriler yorumlandığında, Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının bir işi yaparken o işe önem verdiği ve o işin üstesinden gelme konusunda kararlı olduğu söylenebilir. Aynı zamanda yaratıcı düşünme becerisini kullanmaktan ziyade geleneksel düşünme tarzında hareket ettiğini de söylemek mümkündür.

VI. BÖLÜM

6. SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu bölümde, 2017-2018 eğitim öğretim yılında Amasya Üniversitesi Eğitim Fakültesinde öğrenim görmekte olan Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının girişimcilik düzeylerinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi amacıyla kullanılan ölçekten elde edilen veriler analiz edilerek ulaşılan sonuçlara yer verilmiştir. Araştırma sonuçlarından yola çıkarak araştırma sonuçlarına ve ileride yapılacak çalışmalara yönelik önerilerde bulunulmuştur.

6. 1. Sonuçlar

Bu çalışmada 2017-2018 eğitim öğretim yılında Amasya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Sosyal Bilgiler Eğitimi Ana Bilim Dalı öğrencilerinin girişimcilik düzeylerinin; cinsiyet, yaş düzeyi, sınıf seviyesi, baba mesleği, anne mesleği, aile aylık gelir düzeyi ve memleketlerinin bulunduğu coğrafi bölge değişkenlerine anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğine dair sonuçlar verilmiştir. Çalışmanın problem sorularına yönelik ulaşılan sonuçlar şu şekildedir;

Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının girişimcilik düzeylerinin yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının girişimcilik düzeylerinin, cinsiyete göre istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık gösterdiği sonucuna ulaşılmıştır.

Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının girişimcilik düzeylerinin, yaş düzeylerine göre istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık göstermediği sonucuna ulaşılmıştır.

Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının girişimcilik düzeylerinin, sınıf seviyelerine göre istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık göstermediği sonucuna ulaşılmıştır.

Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının girişimcilik düzeylerinin, baba mesleklerine göre istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık gösterdiği sonucuna ulaşılmıştır.

Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının girişimcilik düzeylerinin, anne mesleklerine göre istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık göstermediği sonucuna ulaşılmıştır.

Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının girişimcilik düzeylerinin, aile aylık gelir düzeylerine göre istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık göstermediği sonucuna ulaşılmıştır.

Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının girişimcilik düzeylerinin, memleketlerinin bulunduğu coğrafi bölgelere göre istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık göstermediği sonucuna ulaşılmıştır.

6. 2. Öneriler

6. 2. 1. Araştırma Sonuçlarına Dayalı Öneriler

Araştırmadan edinilen verilere göre katılımcıların girişimcilik düzeyleri yüksek çıkmıştır. Potansiyel girişimci olan bu katılımcılara gerekli motivasyonu sağlama ve bilgilendirmeleri gerçekleştirmek adına eğitim fakültelerinin bulunduğu çevreye yakın olan başarılı iş adamları fakültelelere davet edilerek öğrencilerde bulunan potansiyel girişimcinin dışarı çıkmasına vesile olabilir.

Yine katılımcıların içindeki potansiyel girişimciyi keşfetmek adına eğitim fakültelerinde girişimciliğe yönelik seminerler, konferanslar, paneller yapılarak öğrencilerde bu konuya yönelik ilgi ve istek oluşturulabilir.

Yüksek girişimcilik düzeyindeki katılımcıların kendilerini ifade etmeleri, başarıyı yakalayabilmeleri adına sadece eğitim fakülteleri öğrencilerinin katılabileceği yaratıcılığın ve yenilikçiliğin ön planda tutulacağı iş projeleri yarışmaları yapılarak girişimciliğe teşvik sağlanabilir.

Araştırmadan edinilen verilere göre yüksek girişimcilik düzeyindeki katılımcılara bu yeteneklerinin körelmemesi adına eğitim fakültelerinde girişimcilik eğitimi adında seçmeli de olsa dersler eklenerek öğrencilerde girişimcilik konusunda bilgi ve beceri artışı gerçekleştirilebilir. Düşük girişimcilik düzeyindeki katılımcılar da bu konu da en azından bilgi sahibi olabilir.

Araştırmadan edinilen verilere göre erkekler lehine girişimcilik düzeylerinin cinsiyete göre anlamlı bir farklılık göstermesi sonucundan hareket ederek yalnızca kız katılımcılara yönelik girişimcilik konulu proje yarışmaları yapılabilir hatta pozitif ayrımcılık derecesinde projelere yönelik maddi destekler verilebilir.

6. 2. 2. İleride Yapılabilecek Araştırmalara Yönelik Öneriler

Araştırma sonucunda öğretmen adaylarının girişimcilik beceri düzeylerini tespit etmek amacıyla kullanılan ölçeklerin çok az sayıda olduğu ortaya çıkmıştır. Bu konuyla ilgili ölçek çalışması yapılarak önemli bir eksiklik giderilmiş olacaktır.

Araştırma Sosyal Bilgiler öğretmen adayları üzerinde yapılmıştır. Atanmış Sosyal Bilgiler öğretmenleri üzerinde benzer çalışmalar yapılarak öğretmen adayları ile karşılaştırma yapılabilir.

Sosyal Bilgiler öğretmen adayları ile farklı branş öğretmen adaylarının girişimcilik beceri düzeyleri tespit edilerek karşılaştırma yapılabilir.

Sosyal Bilgiler öğretmenleri ile diğer branş öğretmenlerinin girişimcilik beceri düzeyleri tespit edilerek karşılaştırma yapılabilir.

Sosyal Bilgiler öğretmenleri ile derslerine girdiği öğrencilerin ayrı ayrı girişimcilik beceri düzeyleri tespit edilerek öğretmenlerin yeterliliği hakkında araştırma yapılabilir.

KAYNAKLAR

- Aidis, R. (2003). Entrepreneurship and economic transition, *Tinbergen Institute Discussion Paper*, 15 (2), 1-29.
- Akar, H. ve Aydın, S. (2015). Öğretmen adaylarının kişilik özelliklerinin sosyal girişimcilik özelliklerini yordama düzeyi. *Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 12, 425,436.
- Akyürek, Ç. ve Şahin, Ç. (2013). İlkokul öğretmenlerinin girişimcilik becerisine ilişkin görüşlerinin değerlendirilmesi. *EKEV Akademi Dergisi*, 53, 51-68.
- Ambarlı, A. (2010). *Türkiye’de cumhuriyetten günümüze sosyal bilgiler programları (Değişiklikler, Düzenlemeler, Güncellemeler)*. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi, Selçuk Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Konya.
- Arıkan, S. (2004). *Girişimcilik temel kavramlar ve bazı güncel konular*, Ankara: Siyasal.
- Armut, B. ve Kılınç, M. (2018). 4. Sınıf sosyal bilgiler öğretmen adaylarının girişimcilik becerisi düzeylerinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Uluslararası Alan Eğitimi Dergisi*, 4 (1), 39-56.
- Arogundade, B. B. (2011). Entrepreneurship education: An imperative for sustainable development in Nigeria. *Journal of Emerging Trends in Educational Research and Policy Studies*, 2 (1), 26-29.
- Ateş, Y. (2018). *Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının sosyal girişimcilik özelliklerinin ve eleştirel düşünme eğilimlerinin incelenmesi*. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi, Erzincan Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzincan.
- Avşar, M. (2007). *Yüksek öğretimde öğrencilerin girişimcilik eğilimlerinin araştırılması, Çukurova Üniversitesinde bir uygulama*. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi, Çukurova Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adana.
- Aydın, E ve Öner, G. (2016). Sosyal bilgiler ve sınıf öğretmeni adaylarının girişimcilik düzeylerinin incelenmesi. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 17 (3), 497-515.

- Aytaç, Ö. ve İlhan, S. (2007). Girişimcilik ve girişimci kültür: Sosyolojik bir perspektif, *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 18, 101-120.
- Bacanak, A. (2013). Fen ve teknoloji dersinin öğrencilerde girişimcilik becerisinin gelişimine etkisi üzerine öğretmen görüşleri. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*. 13 (1), 609-629.
- Bird, B .J. (1989). *Entrepreneurial behavior, illinois*, London: Foresman and company.
- Bozkurt, R. (2000). Girişimci ve rol bilinci, *İş Fikirleri Dergisi*, 12, 86-94.
- Cansız, E. (2007). *Üniversite öğrencilerinin girişimcilik özelliklerinin belirlenmesi: Süleyman Demirel Üniversitesi öğrencileri üzerine bir çalışma*. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi, Süleyman Demirel Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Isparta.
- Çelik, O. (2014). *Sosyal bilgiler ve sınıf öğretmenliği öğretmen adaylarının girişimcilik bilgi ve beceri düzeyleri*. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi, Adnan Menderes Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Aydın.
- Çelikkaya, T. (2011). Sosyal bilgiler programında yer alan becerilerin kazandırılma düzeyleri: Öğretmen görüşleri. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 19 (3), 969-990.
- Çermik, F. ve Şahin, İ. (2015). Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının sosyal girişimcilik özelliklerinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Curr Res Edu*, 1 (2), 76-88.
- Çetindamar, D. (2002). *Türkiye’de girişimcilik*, İstanbul: Tusiad.
- Çetinkaya Bozkurt, Ö. (2007). Girişimcilik eğiliminde kişilik özelliklerinin önemi, *Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Girişimcilik ve Kalkınma Dergisi*, 2 (1), 93–111.
- Çetinkaya Bozkurt, Ö. (2011). *Dünyada ve Türkiye’de girişimcilik eğitimi: Başarılı girişimciler ve öğretim üyelerinden öneriler*, Ankara: Detay.
- Çetinkaya Bozkurt, Ö. , Kalkan, A. , Koyuncu, O. ve Alparlan, A. (2012). Türkiye’de girişimciliğin gelişimi: Girişimciler üzerinden nitel bir araştırma. *Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 15 (1), 229-247.
- Çetinkaya Bozkurt, Ö. ve Alparlan, A. (2013). Girişimcilerde bulunması gereken özellikler ile girişimcilik eğitimi. *Girişimcilik ve Kalkınma Dergisi*, 8 (1), 7-28.

- Demolins, E. (2015). Anglo Saksonların üstünlük sebepleri nelerdir?, Bahri Ata (çev). Ankara: Pegem Akademi.
- Ekici, E. (2016). *Üniversite öğrencilerinin girişimcilik eğilimini belirlemede planlanmış davranışlar teorisi ve girişimcilik eğitiminin rolü*. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi, Çukurova Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adana.
- Ekiz, D. (2003). *Eğitimde araştırma yöntem ve metodlarına giriş: Nitel, nicel ve eleştirel kuram metotojileri*, Ankara: Anı.
- Eren, A. S. (2016). Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi öğrencilerinin girişimcilik özelliklerinin belirlenmesine yönelik nicel bir araştırma. *Girişimcilik ve İnovasyon Yönetimi Dergisi*, 1 (5), 97-128.
- Graevenitz, G. V. , Harhoff, D. ve Weber, R. (2010). The effects of entrepreneurship education. *Journal of Economic Behavior and Organization*, 76 (1), 90-112.
- Güney, S. (2008). *Girişimcilik, temel kavramlar ve bazı güncel konular*, Ankara: Siyasal.
- Güreşçi, E. (2014). Girişimcilik eğilimi üzerine bir araştırma: İspir Hamza Polat MYO örneği, *Girişimcilik ve Kalkınma Dergisi*, 9 (1), 23-38.
- Hisrich, R. D. ve Peters, M. (1995). *Entrepreneurship starting, developing and managing a new enterprise*, Third Edition, Chicago: Irwin.
- İn, N. (2015). *1968-2012 yılları arasında 4. ve 5. sınıf sosyal bilgiler dersi kitaplarında yer alan girişimcilik becerilerinin içerik analizi*. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi, Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- İnan, S. (2014). *Sosyal bilgiler eğitimi: Nedir, ne zaman ve neden-tanımlar, tarihi kökleri ve açıklamalar*, Ankara: Anı.
- İraz, R. (2005). *Yaratıcılık ve yenilik bağlamında girişimcilik ve KOBİ'ler*, Konya: Çizgi.
- Kahya, L. A. (2016). *Ortaokul ve ortaöğretimde girişimcilik eğitimi*. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi, Yaşar Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir.
- Karaca, M. (2015). *Girişimciliği belirleyen kişilik özellikleri*. Yayımlanmamış doktora tezi, Erciyes Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kayseri.

- Karadeniz, E. (2012). *Enterpreneurship in Turkey*, Ankara: TOBB.
- Karasar, N. (2006). *Bilimsel araştırma yöntemi*, Ankara: Nobel.
- Kaya, U. (2007). Maddi duran varlıkların elde edilmesinde TMS 16 ve vergi kanunlarındaki düzenlemelerinin karşılaştırılması. *Mali Çözüm Dergisi*, 83, 67-80.
- Kılıç, R. , Keklik, B. ve Çalış, N. (2012). Üniversite öğrencilerinin girişimcilik eğilimleri üzerine bir araştırma: Bandırma İİBF işletme bölümü örneği. *Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 17 (2), 423-435.
- Kurakto, D. F. ve Hodgetts, R. M. (2001). *Entrepreneurship: A contemporary approach*, FortWorth,Texas: Harcourt College Publishers.
- Koçyiğit, E. (2013). Üniversite öğrencilerinin girişimcilik özelliklerinin belirlenmesi. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi, İstanbul Arel Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Konaklı, T. ve Göğüş, N. (2013). Aday öğretmenlerin sosyal girişimcilik özellikleri ölçeği: Geçerlik ve güvenirlik çalışması. *Kocaeli Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 33 (2), 373-391.
- Korkmaz, O. (2012). Üniversite öğrencilerinin girişimcilik eğilimlerini belirlemeye yönelik bir araştırma: Bülent Ecevit Üniversitesi Örneği. *Afyon Kocatepe Üniversitesi İİBF Dergisi*, 14 (2), 209-226.
- Köksal, Y. ve Penez, S. (2015). Yüksek girişimcilik eğilimli üniversiteli gençlerin demografik özellikleri ve sektör tercihleri üzerine bir inceleme. *Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 20 (1), 155-167.
- Lounsbury, M. (1998). Collevtive entrepreneurship; The mobilization of college and university recycling coordinators, *Journal of Organizational Change Management*, 11 (1), 50-70.
- MEB (2017). Türk dili ve edebiyatı dersi öğretim programı (ss.1-69) içinde. Erişim:29 Mart 2018, <https://www.mef.k12.tr/assets/downloads/lise/dersler/lise-edebiyat-9-2017-2018.pdf>

- MEB (2018). Sosyal Bilgiler dersi öğretim programı (ss.1-25) içinde. Erişim:28 Mart 2018, <http://mufredat.meb.gov.tr/Dosyalar/201812103847686-SOSYAL%20B%C4%B0LG%C4%B0LER%20%C3%96%C4%9ERET%C4%B0M%20PROGRAMI%20.pdf>
- Memduhoğlu, H. B. (2017). Öğretmen adaylarının girişimcilik düzeylerinin incelenmesi. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 6 (1),297-307.
- Mueller, S. ve Thomas, S. (2001). Culture and entrepreneurial potential: A nine country study of locus of control and innovativeness, *National Academy of Management, Journal of Business Venturing*, 16 (1), 51-75.
- Muzyka, D. , Koning, A. Ve Churchill, N. (1995). On organization and adaptation: Building the entrepreneurial corporation, *European Management Journal*, 13 (4), 352-365.
- Naktiyok, A. , Kök, S. (2006). Çevresel faktörlerin iç girişimcilik üzerinde etkileri, *Afyon Kocatepe Üniversitesi İ.İ.B.F. Dergisi*, 8 (2), 77-96.
- Onay, M. ve Çavuşoğlu, S. (2010). İşletmelerde girişimcilik özelliğini etkileyen faktörler: İç girişimcilik, *Yönetim ve Ekonomi*, 17 (1), 47-67.
- Oosterbeek, H. , Praag, V. M. ve Ijsselstein, A. (2010). The impact of entrepreneurship education on entrepreneurship skills and motivation. *European Economic Review*, 54, 442-454.
- Özdemir, P. (2016). *Girişimci üniversiteler ve Türkiye’de girişimcilik eğitimi*. Yayımlanmamış doktora tezi, Maltepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Öztürk, S. (2003). Günümüz Dünyası’nda üretim faktörlerinden teknoloji (teknik bilgi) nin gelişimi ve önemi, *Yönetim ve Ekonomi*, 10 (2), 209-218.
- Pan, V. L. ve Akay, C. (2015). Eğitim fakültesi öğrencilerinin girişimcilik düzeylerinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *NWSA-Education Sciences*, 10 (2), 125-138.
- Rokeach, M. (1973). *The nature of human values*. New York: The Free Press.
- Salik, N. (2015). *Üniversite öğrencilerinin girişimcilik eğilimlerinin demografik değişkenler açısından incelenmesi: Kafkas Üniversitesi örneği*. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi, Kafkas Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kars.

- Sezici, E. ve Çelikkol, M. M. (2016). Girişimcilik tutumu ve finansal okuryazarlığın girişimcilik eğilimi ile arasındaki ilişkide algılanan sosyal desteğin aracılık etkisi. *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*. 419-436.
- Silver, D. (1983). *Entrepreneurial life*, New York: John Wiley.
- Sönmez, V. (1998), *Sosyal Bilgiler öğretimi ve öğretmen kılavuzu*. İstanbul: Milli Eğitim .
- Sözer, E. (1998). *Sosyal bilimler kapsamında sosyal bilgilerin yeri ve önemi. Sosyal bilgiler öğretimi*, Eskişehir: AÖF.
- Tarhan, M. ve Kılıç, F. (2017). Sosyal bilgiler eğitiminde girişimcilik becerisinin kazandırılmasında yönelik kaynaklar bibliyografyası. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 17 (4), 1974-1993.
- Ural, A. ve Kılıç, İ. (2005). *Bilimsel araştırma süreci ve SPSS ile veri analizi*, Ankara: Detay.
- Uygun, K. ve Er, A. R. (2016). Sosyal bilgiler öğretmenlerinin girişimcilik özelliklerinin incelenmesi. *Sosyal Bilimler Dergisi*, 6 (11), 136-154.
- Wang, K. C. ve Wong, P. K. (2004). Entrepreneurial interest of university students in Singapore. *Technovation*, 24, 163-172.
- Westhead ve Solesvik (2016). Entrepreneurship education and, entrepreneurial intention: Do female students benefit?, *International Small Business Journal*, 34 (8), 979-1003.
- Wilson, F. , Kickul, J. ve Marlino, D. (2007). Gender, entrepreneurial self-efficacy, and entrepreneurial career intentions: Implications for entrepreneurship education. *Entrepreneurship Theory and Practice*, 31 (3), 387-406.
- Yavuz, A. ve Yavuz, H. İ. (2017). Girişimcilik eğilimlerinin belirlenmesi: Taşkent MYO öğrencileri üzerine bir araştırma. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 9 (21), 89-100.
- Yazıcı, O. (2014). *Ortaokul yöneticilerinin girişimcilik yeterlilik düzeyleri*. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi, Yeditepe Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

- Yılmaz, E. ve Sünbül, A. (2010). Üniversite öğrencilerine yönelik girişimcilik ölçeğinin geliştirilmesi. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 21, 195-203.
- Yurtseven, R. ve Ergün, M. (2015). İlkokul öğrencilerinin girişimcilik becerilerinin geliştirilmesine yönelik öğretmen görüşleri. *International Journal of Social Science Research*, 7 (1), 118-140.
- Yüksel, H. , Cevher, E. ve Yüksel, M. (2015). Öğrencilerin girişimci kişilik özellikleri ile girişimcilik eğilimleri üzerine bir araştırma. *Çankırı Karatekin Üniversitesi İİBF Dergisi*, 5 (1), 143-156.
- Yüzüak, E. (2010). *Üniversitelerde öğrenim gören kız öğrencilerin girişimcilik eğilimlerini etkileyen faktörler: Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Biga İ.İ.B.F. örneği*. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Çanakkale.

Ek 1: Amasya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nden Öğrencilere Üniversite Öğrencilerine Yönelik Girişimcilik Ölçeğini Uygulamak İçin Alınan İzin Yazısı

Evrak Tarih ve Sayısı: 06/11/2017-E.26387

T.C.
AMASYA ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı

Sayı : 47526769-302.08.01
Konu : Bulut ARMUT'un Tez Çalışması

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

İlgi : 03/11/2017 tarih ve 26288 sayılı yazınız.

Enstitünüz Sosyal Bilimler ve Türkçe Eğitimi Anabilim Bilim Dah Sosyal Bilgiler Eğitimi Bilim Dah Yüksek Lisans Programı 1580060003 nolu öğrencisi Bulut ARMUT'un tez çalışması kapsamında Yrd. Doç. Dr. Mustafa KILINÇ'ın danışmanlığında Üniversitemiz Eğitim Fakültesi Sosyal Bilgiler Eğitimi bölümü öğrencilerine "Üniversite Öğrencileri Girişimcilik Ölçeği" uygulama isteği uygun görülmüştür.

Bilgilerinizi rica ederim.

e-İmzadır
Prof.Dr. Metin ORBAY
Rektör

Adres: Akbükük Mah. Hükümet Cad. No:43 P.K. :05100 Merkez/Amasya
Telefon:0 (358) 211 50 20 Faks:0 (358) 260 00 50
e-Posta:oidb@amasya.edu.tr Elektronik Ađ: http://www.amasya.edu.tr/oidb

Bilgi için: Özgür AKTAŞ
Ünvanı: Memur

Bu belge, 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununa göre Güvenli Elektronik İmza ile imzalanmıştır

Ek 2: Kişisel Bilgi Formu ve Üniversite Öğrencilerine Yönelik Girişimcilik Ölçeği

Değerli katılımcı, bu anket Amasya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Sosyal Bilgiler Eğitimi Anabilim dalında okuyan öğrencilerimizin girişimcilik eğilimlerini belirlemek amacıyla bilimsel bir çalışma dahilinde kullanılacaktır. Katılımınız için teşekkür ederiz.

Bulut ARMUT

Amasya Üniversitesi Sosyal Bilgiler Eğitimi

Yüksek Lisans Öğrencisi

İletişim: bulutarmut@hotmail.com

CİNSİYET:	KIZ ( )	ERKEK ( )		
YAŞ:	18-19 ( )	20-21 ( )	22-23 ( )	24+ ( )
SINIF:	1. ( )	2.( )	3.( )	4.( )
BABA MESLEĞİ:	MEMUR ( )	İŞÇİ ( )	ESNAF ( )	ÇİFTÇİ ( )
DİĞER ( )				
ANNE MESLEĞİ:	MEMUR ( )	İŞÇİ ( )	ESNAF ( )	EV HANIMI ( )
DİĞER ( )				
AİLE AYLIK GELİRİ:	1000-1700( )	1701-2500( )	2501-3200( )	3201-3900( )
	3901+ ( )			
MEMLEKETİNİN				
BULUDUĞU				
COĞRAFİ BÖLGE:	AKDENİZ ( )	DOĞU ANADOLU ( )	GÜNEYDOĞU	
ANADOLU ( )	EGE ( )	İÇ ANADOLU ( )	MARMARA ( )	
KARADENİZ ( )				

MADDELER	HİÇBİR ZAMAN	NADİREN	BAZEN	SIK SIK	ÇOK SIK
1. İşimde geçmiş performansımdan daha iyi olabilmek için daha çok çaba harcamaya çalışırım.	( )	( )	( )	( )	( )
2. Görevimin son derece zor olduğu zamanlarda elimden gelenin en iyisini yaparım.	( )	( )	( )	( )	( )
3. İstediğim şeyi elde ettiğim zaman bunun sebebinin genellikle kendi yeteneklerim olduğunu düşünürüm.	( )	( )	( )	( )	( )
4. İşlerimde kendi kararlarım etkilidir.	( )	( )	( )	( )	( )
5. Kendi işimi kurabilirim.	( )	( )	( )	( )	( )
6. İşten zorunlu olarak ayrılısam yine de o işle ilgili kendime seçenekler oluşturabilirim.	( )	( )	( )	( )	( )
7. Zor durumlarda seçenekler oluşturabilirim.	( )	( )	( )	( )	( )
8. Farklı insanlarla dostluklar kurabilirim.	( )	( )	( )	( )	( )
9. Denemediklerimi denemekten çekinmem.	( )	( )	( )	( )	( )
10. Kendimde farklı işler yapabilecek enerjiyi hissederim.	( )	( )	( )	( )	( )
11. Arkadaşlarıma değişik iş projelerinden bahsederim.	( )	( )	( )	( )	( )
12. Yeteneklerimi uygulayabilecek alanlar oluştururum.	( )	( )	( )	( )	( )
13. Arkadaşımdan gelen bazı projelere katılmaktan çekinmem.	( )	( )	( )	( )	( )
14. Hayatımı dış etkenlere bırakmam.	( )	( )	( )	( )	( )

15. Kararlarım ile hayatımı şekillendirebileceğimi düşünüyorum. ( ) ( ) ( ) ( ) ( )
16. Risk almaktan çekinmem. ( ) ( ) ( ) ( ) ( )
17. Geleceği görerek ona dönük hazırlıklar yapabilirim. ( ) ( ) ( ) ( ) ( )
18. Yeni bir şeyleri denememe imkan veren projeler üzerinde çalışmayı severim. ( ) ( ) ( ) ( ) ( )
19. Eski fikirlere ve uygulamalara meydan okumayı ve daha iyilerini araştırmayı severim. ( ) ( ) ( ) ( ) ( )
20. Yeni bir perspektiften bakmama imkan sağlayan projelerle ve işlerle uğraşırım. ( ) ( ) ( ) ( ) ( )
21. Geçmişte başkaları tarafından kullanılmamış yeni yöntemlerle çalışmayı denerim. ( ) ( ) ( ) ( ) ( )
22. Yeterli çaba ile her türlü sorunu ortadan kaldırmamız. ( ) ( ) ( ) ( ) ( )
23. Yaptığım planları yürütebileceğimden çoğunlukla eminimdir. ( ) ( ) ( ) ( ) ( )
24. Yeni bir durum ve uygulamaya adapte olmakta sorun yaşamam. ( ) ( ) ( ) ( ) ( )
25. Üzerinde çalıştığım bir konuda hata yapmaktan çekinmem. ( ) ( ) ( ) ( ) ( )

26. Her işin bir riski vardır. İşimde her türlü riski göze alabilirim. ( ) ( ) ( ) ( ) ( )
27. Başarıyı sağlayacak uygun yöntem ve tekniklerin arayışı içerisindedir. ( ) ( ) ( ) ( ) ( )
28. Karşıma çıkan fırsatları değerlendirebilirim. ( ) ( ) ( ) ( ) ( )
29. Elimdeki kaynakları bir araya getirerek verimliliğe dönüştürebilirim. ( ) ( ) ( ) ( ) ( )
30. İşimde ve çalışmalarımdaya çıkan değişimlere açıktır. ( ) ( ) ( ) ( ) ( )
31. İşimi severek ve azimle yaparım. ( ) ( ) ( ) ( ) ( )
32. İşimde yaratıcılık yönüm güçlüdür. ( ) ( ) ( ) ( ) ( )
33. İşimi gerçekleştirirken herhangi bir ekiple ya da kişiyle çalışabilirim. ( ) ( ) ( ) ( ) ( )
34. Bir işte ya da uygulamada liderliği ele almaktan çekinmem. ( ) ( ) ( ) ( ) ( )
35. İş konusunda gelecek ile ilgili etkili kararlar alabilirim. ( ) ( ) ( ) ( ) ( )
36. Farklı işlere yönelik motivasyonum ve eğilimlerim güçlüdür. ( ) ( ) ( ) ( ) ( )

Ek 3: Araştırmada Ölçeği Kullanmak İçin Ölçek Geliştiricisinden Alınan İzin

Re: Üniversite Öğrencilerine Yönelik Girişimcilik Ölçeği

ERCAN YILMAZ <eyilmaz@konya.edu.tr>

18.12.2017 (Pzt) 10:06

Kime: bulut armut (bulutarmut@hotmail.com) ↗

Yanıtla | v

ölçeği çalışmanızda kullanabilirsiniz. Kolaylıklar dileği ile

----- Orijinal Mesaj -----

Kimden: "bulut armut" <bulutarmut@hotmail.com>

Kime: eyilmaz@konya.edu.tr

Gönderilenler: 17 Aralık Pazar 2017 17:40:04

Konu: Üniversite Öğrencilerine Yönelik Girişimcilik Ölçeği

Sayın Prof. Dr. Ercan YILMAZ,

Sosyal Bilgiler Öğretmenliği Adaylarının Girişimcilik Becerisi Düzeylerinin eşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi adlı yüksek lisans tez çalışmam için, geliştirmiş olduğunuz 'Üniversite Öğrencilerine Yönelik Girişimcilik Ölçeği'ni kullanmak üzere izninizi istiyorum. İyi günler dilerim.

Bulut ARMUT

Amasya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü

İlköğretim Anabilim Dalı Sosyal Bilgiler Eğitimi Programı Öğrencisi

ÖZGEÇMİŞ

KİŞİSEL BİLGİLER

Adı Soyadı: Bulut ARMUT

Doğum Yeri: Yenimahalle/ANKARA

Doğum Tarihi: 28/01/1991

EĞİTİM DURUMU

Lisans Öğrenimi: Celal Bayar Üniversitesi Sosyal Bilgiler Eğitimi Ana Bilim Dalı

Yüksek Lisans Öğrenimi: Amasya Üniversitesi Sosyal Bilgiler Eğitimi

Bildiği Yabancı Diller: İngilizce

BİLİMSEL FAALİYETLERİ

Armut, B. ve Kılınç, M. (2018). 4. Sınıf sosyal bilgiler öğretmen adaylarının girişimcilik becerisi düzeylerinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Uluslararası Alan Eğitimi Dergisi*, 4 (1), 39-56.

İLETİŞİM

E-posta adresi: bulutarmut@hotmail.com